HET KONINKLIJK HUIS

JAAROVERZICHT 2015

HET KONINKLIJK HUIS

JAAROVERZICHT 2015

INHOUD JAAROVERZICHT KONINKLIJK HUIS 2015

TEN GELEIDE 6

SELECTIE WERKZAAMHEDEN KONINKLIJK HUIS 2015 11

HET PREDICAAT HOFLEVERANCIER 143

OVERZICHT WERKZAAMHEDEN KONINKLIJK HUIS 2015 151

TEN GELEIDE

In 2015 was het zeventig jaar geleden dat de Tweede Wereldoorlog eindigde. Nationaal en internationaal werden op veel momenten de slachtoffers herdacht en stonden mensen gezamenlijk stil bij de betekenis en de waarde van vrijheid.

Nederland zoekt actief de samenwerking met andere landen, in Europa en daarbuiten. Vrijheid, vrede, veiligheid, recht, welvaart, duurzame ontwikkeling en culturele ontplooiing zijn, zeker voor een land als Nederland, alleen mogelijk als we onze krachten bundelen. Die samenwerking verloopt niet altijd probleemloos, maar is wel essentieel. In 2015 straalde ons land dat laatste op veel momenten uit, onder meer tijdens de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in september.

Mogelijk nog kenmerkender dan onze verwevenheid met het buitenland, is een traditie van samenwerken en verantwoordelijkheid nemen binnen ons land. Een fijnmazig vlechtwerk van organisaties en initiatieven, lokaal en nationaal, draagt bij aan de leefbaarheid en sociale samenhang in wijken en buurten. Miljoenen vrijwilligers zetten zich daarvoor in. In het buitenland wordt vaak met belangstelling en een zekere bewondering gekeken naar deze maatschappelijke krachtbron.

Bij al deze verbindende waarden en ontwikkelingen, internationaal en nationaal, zijn Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander, Hare Majesteit Koningin Máxima, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix en de andere leden van het Koninklijk Huis betrokken. Hun activiteiten weerspiegelen dat. Dit jaaroverzicht bevat een beschrijving van honderd geselecteerde bezoeken, evenementen, activiteiten en ontmoetingen, aangevuld met andere informatie over het werk van met name de Koning, Koningin Máxima en Prinses Beatrix. Een totaaloverzicht is eveneens opgenomen, zowel de intensieve meerdaagse activiteiten zoals Staatsbezoeken, als kleinere activiteiten zoals audiënties. Worden hierbij nog beëdigingen en het ontvangen van geloofsbrieven door de Koning opgeteld, dan gaat het om circa 340 verschillende activiteiten (interne overleggen en achtergrondgesprekken zijn hierbij niet meegeteld). Samen geven ze een beeld van de invulling die de leden van het Koninklijk Huis in 2015 aan hun werk gaven.

Jan Versteeg

Grootmeester van het Huis van Zijne Majesteit de Koning

Joep Go
3e jaa

mmans
rs Vmbo
Cremers

SELECTIE WERKZAAMHEDEN KONINKLIJK HUIS 2015

2015: een bijzonder herdenkingsjaar

In 2015, zeventig jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog, woonden er nog 2 miljoen mensen in Nederland die de Bevrijding in mei 1945 hebben meegemaakt. Dat is 12 procent van de bevolking. Voor hen, maar ook voor heel veel jongere mensen, was 2015 een bijzonder herdenkingsjaar. Op veel momenten stonden ouderen en jongeren samen stil bij de herinneringen aan de oorlog en bij de waarde van de in 1945 herwonnen vrijheid.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander, Hare Majesteit Koningin Máxima, Hunne Koninklijke Hoogheden Prinses Beatrix en Prinses Margriet, prof. mr. Pieter van Vollenhoven en andere leden van de Koninklijke Familie namen aan een groot aantal evenementen en activiteiten deel die in het teken stonden van de Bevrijding. Ook bij een aantal buitenlandse bezoeken was deze een belangrijk thema. De Koning en Koningin Máxima bezochten Canada, de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en (in 2014) Polen: landen die in 1944 en 1945 hebben gevochten voor onze vrijheid.

De herinnering aan de omgekomen Nederlandse Joden, Sinti en Roma, stond centraal tijdens het gesproken monument 102.000 Namen Lezen in kamp Westerbork, waaraan de Koning een bijdrage leverde. Samen met Koningin Máxima nam hij deel aan de herdenking van de bevrijding van het concentratie- en vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau, in Polen.

De Koning ontmoette oud-verzetsmensen tijdens de Dag van het Verzet in Doorn en bij de opening van het Museum Engelandvaarders in Noordwijk. Bij de start van de tentoonstelling ‘Geen nummers maar Namen’ in het Verzetsmuseum Amsterdam ging het vooral om het contact tussen verzetsmensen en jongeren.

Prinses Beatrix bezocht een tentoonstelling in het Curaçaosch Museum in Willemstad over de impact van de Oorlog op de Caraïben. Prinses Margriet en prof. mr. Pieter van Vollenhoven woonden onder meer op 4 mei en 5 mei de herdenkingen in Holten, Rhenen en Wageningen bij.

In 2025, als tachtig jaar Bevrijding wordt gevierd, zullen nog steeds veel Nederlanders kunnen zeggen dat ze er destijds ‘bij’ waren. Volgens een prognose van het CBS zullen dat er ongeveer een miljoen zijn.

13 JANUARI

“ER ZIJN NIET VEEL NIET-WILLERS”

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima ontvingen 13 januari een groot aantal vertegenwoordigers van de Nederlandse samenleving in het Koninklijk Paleis Amsterdam om samen het nieuwe jaar in te luiden. “Het jaar 2015 is niet goed begonnen”, zei de Koning in zijn toespraak. Hij doelde daarmee op de aanslag van 7 januari op de redactie van het satirische tijdschrift Charlie Hebdo in Parijs, waarbij twaalf mensen om het leven kwamen. De Koning noemde het een rechtstreekse aanval op de vrijheid en een aanval op de Joodse gemeenschap, die ons allemaal raakt. “Het is nu van belang dat wij samen de waarden die aan de basis van onze samenleving staan, blijven verdedigen en uitdragen.”

Naast aandacht voor de waarde van vrijheid, was er ook aandacht voor de waarde van werk. Onder de gasten bevonden zich vijftig ‘doeners in werkgelegenheid’: mensen die zich inzetten om anderen aan het werk te helpen. Een aantal van hen hadden de Koning en Koningin Máxima eerder ontmoet tijdens een werkbezoek. Onder hen Ruud van Gorp, de bevlogen initiatiefnemer van Motorcycle Support in Goirle, een leerwerkbedrijf voor mensen met een lichte beperking. “Ik heb altijd een boodschap willen verkondigen, mensen aanspreken op hun talenten om hen op basis van hun eigen krachten verder te helpen. Ze moeten wel willen. Maar er zijn niet veel niet-willers. Jongeren kunnen ongeïnteresseerd overkomen, maar van binnen zijn ze anders. Daar moet je doorheen kunnen prikken.”

15 JANUARI

‘KRACHTVINDER’ MET TAAL

Al meer dan 25 jaar zetten de vrijwilligers van Taal Doet Meer in Utrecht zich in voor hun stadgenoten die het Nederlands niet als moedertaal hebben. Meer dan 500 vrijwilligers bieden taalcoaching en –begeleiding aan volwassenen of ondersteunen risicoleerlingen op de middelbare school als mentor of huiswerkcoach. Hare Majesteit Koningin Máxima kwam 15 januari naar Utrecht en ging in gesprek met taalcursisten, werkgevers en vrijwilligers tijdens het vierde Taal Doet Meer College.
Jessica Ayud Manzano was een van de vrijwilligers met wie Koningin Máxima kennismaakte. “Het is voor onze cursisten vaak moeilijk om te solliciteren op de arbeidsmarkt. Vaak wordt in de eerste plaats de taalbeperking gezien. Wij willen heel graag dat de talenten daarachter gezien worden.” Halleh Ghorashi, hoogleraar Diversiteit en Integratie aan de Vrije Universiteit van Amsterdam stelde tijdens de bijeenkomst dat door een taalachterstand veel talent onbenut blijft. “Werkgevers zien vaak verborgen talenten over het hoofd van mensen met een taalachterstand.”
Koningin Máxima sprak met haar gesprekspartners onder andere over de effecten van Taal doet Meer. Cursisten leren de taal kennen en kunnen beter meedoen in de samenleving. Scholieren presteren beter op school. En vrijwilligers verbreden hun blikveld en ontwikkelen hun sociale vaardigheden. Tijdens de bijeenkomst lanceerde Koningin Máxima de ‘Krachtvinder’, een online portal waar werkgevers en werkzoekenden met een taalachterstand elkaar gemakkelijker kunnen vinden.

16 JANUARI

"SCHEIDEN DOE JE SAMEN"

Jaarlijks maken naar schatting 70.000 thuiswonende kinderen een scheiding van hun ouders mee. Villa Pinedo, deelnemer aan het Oranje Fonds Groeiprogramma, biedt kinderen van gescheiden ouders een platform om hun ervaringen te delen en wil volwassenen bewust maken van wat er omgaat in kinderen bij een scheiding. "Ouders geven soms toe dat ze hun kinderen helemaal vergeten waren", aldus initiatiefnemer Marsha Pinedo.

Bijzonder aan Villa Pinedo is dat jongeren zelf optreden als ervaringsdeskundige. Zij geven online advies aan lotgenoten of verzorgen trainingen aan professionals die in hun werk te maken krijgen met scheidingen, zoals kinderrechters, advocaten en docenten. Hare Majesteit Koningin Máxima bezocht Villa Pinedo in Den Haag op 16 januari en sprak met zes jongeren over hun ervaringen. Een van hen was Phyleen Mattaar (25). "Mijn ouders zijn dertien jaar geleden gescheiden. Pas drie jaar geleden kreeg ik er echt last van. Ik was boos en nam hun kwalijk hoe ze hun relatiebreuk hadden afgehandeld. Hier bij Villa Pinedo is mijn verwerkingsproces begonnen. Ik vertel nu regelmatig aan ouders en professionals hoe ik de scheiding van mijn ouders heb beleefd. Als kind van gescheiden ouders ben je veel op zoek naar erkenning. En dan krijg je dat nu van de Koningin. Dat is super bijzonder."

Ook de 12-jarige Milo da Cosat Guinmaraes vertelde zijn verhaal: "Ik geef ouders vooral het advies om met elkaar te blijven praten, zonder ruzie. Je moet elkaar niet de schuld geven, scheiden doe je samen."

23 JANUARI

GESPROKEN MONUMENT

Van 22 tot en met 27 januari klonken op het terrein van kamp Westerbork de namen van alle 102.000 vanuit Nederland gedeporteerde en vermoorde Joden, Sinti en Roma tijdens de Tweede Wereldoorlog. Zevenhonderd lezers lazen hun namen en leeftijden in een gesproken monument van 116 uur. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander was op 23 januari een van de lezers. De oudste persoon die hij noemde was Sibbeltje van Dantzig-van Gelder, 84 jaar; de jongste persoon was Erna Meta van Dantzich, slechts 8 maanden.

Het was de derde keer dat *De 102.000 Namen Lezen* tot stand werd gebracht. Eerder gebeurde dat in 2005 en 2010. Onder de lezers was Auschwitz overlevende mevrouw Bloeme Evers-Emden: “Ik doe dit mede om mijn grote familie, gevallen door moordenaarshanden, te gedenken”. Ook Zoni Weisz nam deel. Hij werd in 1937 geboren in een Nederlands Sintigezin. De heer Weisz verloor zijn hele familie; zijn moeder, twee zusjes en een broertje kwamen om in Auschwitz, zijn vader overleed in een ander concentratiekamp in Polen als gevolg van dwangarbeid.

Directeur van het Herinneringscentrum Dirk Mulder onderstreepte het belang van het bezoek van de Koning. “Het staatshoofd heeft zich op deze wijze verbonden met de 700 kamp- en onderduikoverlevenden, scholieren, volksvertegenwoordigers, nabestaanden en zovele ‘gewone’ Nederlanders, die met het lezen van de namen respect betuigen aan de 102.000 Joodse en Roma en Sinti slachtoffers uit ons land. Een krachtig signaal, waarmee de herinnering aan hen levend wordt gehouden.”

23 JANUARI

PAPENDAL VOOR DE PODIUMKUNSTEN

Vlak naast station Ede-Wageningen ligt de voormalige Johan Willem Frisokazerne, een kloek gebouw dat in 1906 in gebruik werd genomen als trainings- en huisvestingscomplex voor infanteristen. In 2010 gingen de laatste militairen weg en kwam het gebouw leeg te staan. De gemeente Ede, stichting Akoesticum en architect Hans Sluijmer ontwikkelden een ambitieus plan om het gebouw te renoveren en een nieuwe, culturele bestemming te geven als nationaal trainingscentrum voor muziek, dans en theater. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander verrichtte de opening op 23 januari.
Akoesticum biedt een plek aan amateurs en professionals in de podiumkunsten. Een van de regelmatige gebruikers is het Nederlands Studenten Kamerkoor. Zangeres Lucy Straathof: ”Alles is aanwezig. Goed gestemde piano’s. Fantastische akoestiek. Perfecte zalen om te repeteren. Daarnaast kunnen we er overnachten en er bijvoorbeeld een heel weekend met zijn allen zijn.”

De Koning noemde het centrum “Het Papendal voor de podiumkunsten”. Hij en alle andere gasten kregen een rondleiding door het pand, dat bruiste van de optredens en workshops in de diverse ruimten. De Koning kreeg daarna symbolisch de sleutel van de laatste kazernecommandant en gaf die door aan zakelijk directeur Victor van Haeren en artistiek directeur Harold Lenselink. De artistiek directeur wees op de bredere uitstraling van Akoesticum: “cultuur kan als vliegwiel werken. Omdat wij hier nu zitten, zijn er allerlei ondernemers die zeggen: is er voor ons ook nog plek, want er komen veel mensen langs en dat is interessant.”

5 FEBRUARI

BEROEPENFEEST

“Wat wil je later worden?” Voor veel leerlingen op de middelbare school is dat een moeilijke vraag. Er zijn zoveel mogelijkheden en richtingen. Jongeren vinden het vaak lastig om te kiezen en te bepalen welk beroep bij hen past. Om hen daarbij te helpen, vond op 5 februari het beroepenfeest Almere On Stage plaats. Ruim 1300 leerlingen van 9 verschillende VMBO-scholen in Almere en 300 vertegenwoordigers van bedrijven en beroepen uit de regio, ontmoetten elkaar in het Topsportcentrum Almere-Poort. Hare Majesteit Koningin Máxima was erbij.

Almere On Stage maakt deel uit van Onderwijs On Stage, een landelijk podium voor VMBO leerlingen. De gedachte erachter is dat een meer bewuste beroepskeuze jongeren een beter perspectief geeft en helpt om schooluitval te voorkomen. Corine Korrel, initiator en organisator: “Laten we de volgende generatie passie en inspiratie bijbrengen voor hun toekomstige vak of beroep”.

Koningin Máxima praatte tijdens het evenement met leerlingen en beroepsbeoefenaren. Onder hen Ouassima El Mounhime (13) en Naomi Telgt (13) van het Buitenhoutcollege. Ouassima: “De Koningin was heel aardig. Ze vroeg wat ik wilde worden en toen zei ik kinderarts. Dat vond zij heel leuk.” Naomi: “Ik vertelde haar dat ik fysiotherapeut of psychiater wil worden. De Koningin vond dat wij goed bezig waren omdat we al twee matches hadden gemaakt.”

11 FEBRUARI

AFSCHEID VAN RICHARD VON WEIZSÄCKER

Op 31 januari overleed Richard von Weizsäcker. Hij was president van de Bondsrepubliek Duitsland tussen 1984 en 1994. Op 11 februari werd in de Berliner Dom een rouwdienst gehouden. Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix woonde de plechtigheid bij. Prinses Beatrix en Prins Claus hadden een warme persoonlijke band met de oud-Bondspresident. Het thema verzoening liep als een rode draad door het bestuurlijke leven van de heer Von Weizsäcker. Op 8 mei 1985 hield hij een historische toespraak in de Bondsdag ter gelegenheid van de herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog, veertig jaar eerder.
"Hitler heeft altijd gewerkt met het aanwakkeren van vooroordelen, vijandschap en haat. Wij vragen onze jonge mensen: Laat u niet aanzetten tot vijandschap en haat tegen andere mensen, tegen Russen of Amerikanen, tegen Joden of Turken, tegen alternatieven of conservatieven, tegen zwart of blank. Leert met elkaar te leven, niet tegen elkaar. Eren wij de vrijheid. Werken wij voor de vrede. Houden wij ons aan het recht. Dienen wij onze innerlijke maatstaven der gerechtigheid."

Onder de velen die in 1985 onder de indruk waren van de rede, was ook Prins Claus. Hij schreef een korte boodschap bij de Nederlandse vertaling ervan. "De heer Von Weizsäcker heeft naar mijn overtuiging in zijn moedige toespraak houding en gevoelens van de overgrote meerderheid van de Duitsers, jong én oud, vertolkt. Hij heeft ook mijn gevoelens vertolkt."

41 geloofsbrieven

In 2015 ontving Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander 41 ambassadeurs ter overhandiging van hun geloofsbrieven. Het betrof de vertegenwoordigers van achtereenvolgens: Afghanistan, Saoedi-Arabië, Gambia, Angola, IJsland, Zimbabwe, Tsjechië, Dominicaanse Republiek, Thailand, Honduras, Colombia, Eritrea, Centraal Afrikaanse Republiek, Heilige Stoel, Zuid-Sudan, Seychellen, Liberia, El Salvador, Kaapverdië, Fiji, Maleisië, India, Australië, Slowakije, Sri Lanka, Zweden, Letland, Canada, Sudan, Tanzania, Rusland, Cyprus, Monaco, Andorra, Kroatië, Salomonseilanden, Laos, Malawi, Cambodja, Finland en Montenegro.

Het aanbieden van geloofsbrieven vindt plaats op woensdagochtenden. Per ochtend worden maximaal drie ambassadeurs ontvangen, zodat er naast de aanbieding ook tijd is voor een persoonlijk kennismakingsgesprek waarin eveneens de actuele ontwikkelingen in het desbetreffende land en de relaties met het Koninkrijk aan de orde kunnen komen.

Het aanbieden van geloofsbrieven gaat met het nodige ceremonieel gepaard. Ambassadeurs worden door een kamerheer van de Koning met een galarijtuig opgehaald. Bij Paleis Noordeinde staat een erewacht opgesteld. Een militaire kapel verzorgt de muziek. Na het volkslied van het land van de ambassadeur, volgt een inspectie van de erewacht voordat de ambassadeur het Paleis binnengaat. Ambassadeurs kiezen soms voor hun nationale dracht bij het aanbieden van hun geloofsbrieven.

12 FEBRUARI

VERF LATEN ZINGEN

"Een kunstenaar die verf laat zingen". Zo omschreef Rijksmuseum-directeur Wim Pijbes Rembrandt Harmensz van Rijn bij de opening van de tentoonstelling *Late Rembrandt* door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander, op 12 februari. Met 90 schilderijen, tekeningen en prenten bood het Rijksmuseum voor het eerst een uitgebreid overzicht van het werk van Rembrandt tussen 1652 en zijn dood in 1669. Dit was een periode waarin de kunstenaar ingrijpende tegenslagen te verwerken kreeg, waaronder een faillissement en de dood van zijn geliefde Hendrickje Stoffels en zijn enige zoon Titus. Rembrandt experimenteerde in de laatste jaren van zijn leven intensief met grafiek- en schildertechnieken, waarmee hij een ongekende diepgang in zijn werk wist te brengen.

Late Rembrandt werd gemaakt in samenwerking met de National Gallery in Londen. De schilderijen en tekeningen kwamen uit 38 musea en particuliere collecties uit Europa en de Verenigde Staten.

De tentoonstelling in Amsterdam trok in drie maanden tijd een recordaantal van ruim een half miljoen bezoekers. Van hen bezocht 57 procent het Rijksmuseum voor de eerste keer.

13 FEBRUARI

OP WEG NAAR ZELFSTANDIGHEID

Hare Majesteit Koningin Máxima sprak 13 februari in Rotterdam met tienermoeders, (ex) thuisloze jongeren en vrijwilligers bij U-Turn van zorgorganisatie Timon. Timon biedt opvang en ondersteuning aan jongeren die tegen problemen aanlopen op hun weg naar zelfstandigheid. De jongeren wonen anderhalf tot twee jaar begeleid in een woonvoorziening of zelfstandig appartement. Wijkgenoten bieden een sociaal netwerk voor degenen die niet of nauwelijks kunnen terugvallen op hun eigen familie. Na afloop worden de jongeren niet aan hun lot overgelaten: ze kunnen dan een beroep doen op een maatje dat hen begeleidt, bijvoorbeeld bij studie of het zoeken van werk.

Er zijn 62 vrijwilligers betrokken bij het initiatief. Tijdens haar bezoek nam Koningin Máxima een kijkje in de woning van één van de jonge moeders die deelneemt aan U-Turn. Ook sprak zij met vrijwilligers en jongeren over hun ervaringen. Flora Hornaldo was een van hen: “Ik was verward toen ik hier kwam. Ik had geen vertrouwen meer in mensen, ik kon geen afspraken nakomen. De mensen van Timon hebben altijd in mij geloofd, als enigen. Daarom ben ik weer in mijzelf gaan geloven.”

Timon neemt met dit initiatief deel aan het Oranje Fonds programma Kansen Voor Jongeren. Met dit programma ondersteunt het Oranje Fonds sociale initiatieven voor jongeren die moeite hebben met het halen van een startkwalificatie.

17 FEBRUARI

VERRASSENDE VEENKOLONIËN

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima brachten 17 februari een streekbezoek aan de Veenkoloniën in Groningen en Drenthe. Het karakteristieke vlakke land, met zijn rechte kanalen en uitgestrekte akkers, ontstond door het afgraven van het veen sinds de late Middeleeuwen.

In Veendam vroegen de Koning en Koningin Máxima boeren, vertegenwoordigers van de verwerkende industrie en bestuurders naar hun kijk op de toekomst. Jonge boer Tom Maathuis vertelde over zijn ervaringen als zoon van een akkerbouwer: “Mijn opa vertelde me dat we hier al generaties lang hebben geboerd. Dat wil ik graag voorzetten. En daar zie ik ook kansen voor. Telers en het bedrijfsleven slaan de handen ineen om dit gebied samen aantrekkelijker te maken.” De Veenkoloniën zijn de bakermat van tal van agrarische innovaties. Zo produceert Solanic, een dochterbedrijf van AVEBE, hoogwaardige eiwitten uit aardappels, die worden toegepast in glutenvrije en vegetarische voedingsmiddelen.

Na Veendam bezochten de Koning en Koningin Máxima Stadskanaal, waar ze spraken met werknemers van sociale werkvoorzieningsbedrijf Wedeka. In het Drentse deel van de Veenkoloniën praatten zij in Tweede Exloërmond aan de keukentafel van de heer en mevrouw De Vries met voor- en tegenstanders van de plaatsing van windmolens in de regio.

Vervolgens lieten de Koning en Koningin Máxima zich in Emmer-Compascuum rondleiden door De Deele. Dit centrum is een belangrijke ontmoetingsplaats voor de inwoners van het dorp. Door voorzieningen te bundelen, kunnen ze voor het dorp behouden blijven. Het werkbezoek werd afgesloten in Emmen, bij Stenden Hogeschool. Het Koninklijk Paar sprak met studenten over de vele manieren waarop Stenden zijn rol als kennishart van de regio waarmaakt. Zo werkt Stenden mee aan een brug uit biocomposieten voor het vernieuwde dierenpark Emmen.

18-19 FEBRUARI

OGEN EN OREN IN MALI

Sinds april 2014 leveren Nederlandse troepen onder de vlag van de Verenigde Naties een bijdrage aan het herstel van stabiliteit en veiligheid in Mali. Aan de missie (Minusma) doen ongeveer 450 Nederlandse militairen mee. Zij voeren verkenningen uit en verzamelen inlichtingen. De Nederlanders vormen daarmee de 'oren en ogen' binnen de VN-missie. Daarnaast helpen civiele deskundigen de Malinese politie en rechtsstaat te verbeteren. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander bracht 18 en 19 februari een bezoek aan de Nederlandse troepen in het Afrikaanse land. Contingentscommandant kolonel Stephan Kooijman leidde de Koning rond over kamp Castor in Goa. De Koning sprak vervolgens uitgebreid met militairen binnen én buiten het kamp. Bij het vertrek uit Goa stak de Koning zijn waardering niet onder stoelen of banken: "Ik ben trots op onze Nederlandse militairen hier in Mali. Ze doen belangrijk werk voor VN-missie Minusma en dat onder zware omstandigheden bij een temperatuur van boven de 35 graden."

De volgende dag had de Koning een korte ontmoeting met president Ibrahim Boubacar Keïta van Mali en bezocht hij het hoofdkwartier van Minusma in Bamako.

Aanleiding voor de VN-missie in Mali was het toenemend geweld in het noorden van het land. Dit uitgestrekte gebied was een broedplaats geworden van gewelddadige extremisten. Mali ligt op een kruispunt van smokkelroutes voor drugs, wapens en illegale migratie. De opbrengsten van deze criminele activiteiten zijn een belangrijke financieringsbron van terrorisme. De VN-inzet kan ertoe leiden dat Mali zelf weer voor veiligheid kan zorgen.

5 MAART

MÁXIMAKANAAL MAAKT TRANSPORT SNELLER EN DUURZAMER

Vrachtschepen dwars door de binnenstad van 's-Hertogenbosch en rijen wachtende auto's en fietsers voor de open bruggen in de stad. Aan die overlast is een einde gekomen met de aanleg van het Máximakanaal, dat op 5 maart feestelijk door Hare Majesteit Koningin Máxima werd geopend. Samen met minister Schultz van Haegen van Infrastructuur en Milieu voer zij op de Pure-liner 2 door het Máximakanaal van sluis Empel tot sluis Hintham.

De nieuwe vaarweg van negen kilometer lang loopt van de Maas naar de Zuid-Willemsvaart bij Den Dungen. Omdat de containerterminal bij Veghel nu ook voor grotere schepen goed over het water bereikbaar is, hoeven er minder vrachtwagens over de weg. De nieuwe route is bovendien tot een half uur sneller dan de oude. Bureau Voorlichting Binnenvaart is blij met de nieuwe vaarverbinding: "Een mijlpaal voor de Nederlandse binnenvaart die met het nieuwe kanaal een goed alternatief kan bieden voor het goederenvervoer van en naar Brabant. De schepen die over het Máximakanaal varen hebben een capaciteit van gemiddeld 50 vrachtwagenladingen. Vrijwel geruisloos brengen zij goederen door Nederland. En niet onbelangrijk, zonder files."

De naam 'Máximakanaal' sluit aan bij drie andere kanalen van Rijkswaterstaat in Zuid-Nederland, te weten het Wilhelminakanaal, het Julianakanaal en het Beatrixkanaal.

6 MAART

EEN NIEUWE VERDELING VAN WERK EN ZORG

De balans tussen zorgtaken en werk is in menig huishouden een dagelijks thema. Eigen keuzes spelen hierbij een rol, maar ook de mogelijkheden en kansen die mensen krijgen van hun werkgever. Over dit onderwerp organiseerde platform WOMEN Inc. op 6 maart een bijeenkomst in Utrecht. Hare Majesteit Koningin Máxima was erbij.
WOMEN Inc. is een onafhankelijk platform dat zich richt op het vergroten van kansen voor vrouwen. Geld en gezondheid zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. Onder meer door de vergrijzing zal de zorgvraag onder burgers toenemen. WOMEN Inc. wil de discussie hierover op gang brengen om te voorkomen dat deze zorg automatisch op de schouders van vrouwen komt. Jannet Vaessen, directeur van WOMEN Inc.: “Als de extra zorgdruk bij vrouwen terecht komt, gaat dit ten koste van arbeidsparticipatie en economische zelfstandigheid”.
Tijdens de bijeenkomst gingen vrouwen, mannen, werkgevers en beleidsmakers met elkaar in gesprek over een nieuwe verdeling van zorg en werk in de toekomst. Daarbij kwam onder meer ter sprake dat zorgtaken zowel voor vrouwen als mannen een pré op het CV zouden moeten zijn.

Koningin Máxima stond tijdens de bijeenkomst stil bij het tienjarig bestaan van het platform. “U bent er voor vrouwen en mannen. U bent kritisch, maar blijft altijd constructief. U bent bevlogen, maar blijft wel met beide voeten op de grond. U brengt zaken echt in beweging.” Als cadeau bracht zij een sinaasappelboompje mee. “Ik wens u groei en bloei in de toekomst.”

12 MAART

VAN SERVETJES VOUWEN NAAR VASTE BAAN

Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt uitzicht bieden op een vaste baan in de horeca. Dat is het doel van horecaonderneming De Pastorie in Roermond. Mensen met een arbeidsbelemmering kunnen er de kneepjes van het vak leren in een beschermde omgeving met veel begeleiding. Daarna kunnen ze de stap zetten naar een vaste baan.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ging op 12 maart naar Roermond om een kijkje te nemen bij De Pastorie en de ervaringen te horen van de mensen die daar werken of gewerkt hebben. Een van hen was de autistische Tom Jongen, die na zijn leerwerkperiode een vaste baan heeft gevonden in restaurant Het Arresthuis in Roermond. Hij herinnerde zich nog goed hoe het begon. “Ik begon met servetjes vouwen. ‘Horeca en autisme gaan nooit samen’, dacht ik. Maar ik heb een grote drive!”

Niek Brouwers, samen met zijn vader Hans Brouwers verantwoordelijk voor het initiatief en mede-eigenaar van De Pastorie, ziet hoe mensen met een Wajong-, ziektewet- of WSW-indicatie zich in de praktijk kunnen ontwikkelen. “Ik loop juist met deze mensen graag een terrasdag. We geven hun vertrouwen en begeleiden hen intensief. Gasten merken zelden het verschil op met wat dan ‘regulier personeel’ heet.”

13 MAART

RESTHOUT VOOR DE RADIATOR

De 25.000 klanten van Stadsverwarming Purmerend worden voor 80% van groene warmte voorzien dankzij de BioWarmteCentrale De Purmer. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander opende deze nieuwe centrale op 13 maart. Directeur Gijs de Man leidde hem rond en legde uit hoe de cyclus werkt. “Dit is resthout van Staatsbosbeheer uit het reguliere onderhoud van Nederlandse bossen. Vooral takken en toppen van bomen. Het vuur in de ovens verwarmt de lucht tot 600 graden Celsius. De hete lucht stijgt op en boven in de oven loopt een fijnmazig netwerk van buizen vol water. Zo wordt het water van de stadsverwarming verwarmd.”

De centrale op houtsnippers bespaart op jaarbasis ruim 50.000 ton CO_2 ten opzichte van fossiele brandstoffen. Bij verbranding van houtsnippers neemt namelijk de hoeveelheid CO_2 in de atmosfeer niet toe. Bij de verbranding van aardgas, olie en steenkool gebeurt dit wel. De emissiebesparing staat gelijk aan de uitstoot van 16.000 auto’s.

De bouw van de centrale ging begin 2013 van start. Jaarlijks verstookt de centrale 100.000 ton groen restmateriaal.

Glazen Koets straalt weer

Het oudste rijtuig van het Koninklijk Staldepartement is de Glazen Koets. Koning Willem I bestelde het rijtuig in 1821 bij de Brusselse rijtuigbouwer Pierre Simons. Vijf jaar later werd hij afgeleverd. Koning Willem I en Koning Willem III gebruikten de Glazen Koets voor de jaarlijkse opening van de Staten-Generaal (Willem II legde de route liever te paard af). Ook bij de inhuldiging van Koningin Wilhelmina in 1898 in Amsterdam werd de Glazen Koets ingezet. Zij kreeg bij die gelegenheid de Gouden Koets van de bevolking van Amsterdam. Hoewel Koningin Wilhelmina een voorkeur had voor de slanke, sierlijke Glazen Koets, verdween deze na enkele jaren naar het tweede plan.

Begin 21ste eeuw was de Glazen Koets toe aan een grondige restauratie. In 2015 werd deze afgerond. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander onthulde het gerestaureerde rijtuig op 16 maart, in het Louwman Museum in Den Haag. Daar werd het voor alle belangstellenden drie maanden lang tentoongesteld in het kader van de viering van 200 jaar Koninkrijk.

De Glazen Koets heeft een donkerblauwe kast, afgezet met een brede vergulde lijst van laurier- en eikenbladeren. De naam komt van het glas dat de kwetsbare ornamentenrand beschermt die onder de vensters is aangebracht. De restauratie van het rijtuig nam – na twee jaar historisch vooronderzoek - vijf jaar in beslag. Uit oude rekeningen werd afgeleid welke materialen (draad van de borduursels, lak, bekleding) waren gebruikt. Vervolgens gingen gespecialiseerde vaklieden aan de slag. De Glazen Koets straalt weer.

17-19 MAART

PARADIJSPARADOX

Op onderzoeklijstjes van de gelukkigste landen ter wereld staan Denemarken en Nederland beide hoog in de top tien. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima brachten van 17 tot 19 maart een staatsbezoek aan Denemarken, op uitnodiging van Koningin Margrethe. Centrale vraag was: wat kunnen we als hoogontwikkelde samenlevingen van elkaar leren?

De in Denemarken geboren Nederlandse cultuurfilosofe Stine Jensen leidde in Kopenhagen een rondetafelgesprek over het thema geluk. “In Denemarken is iedereen even belangrijk. Mensen spreken elkaar aan met jij. De Denen hebben het ideaal van vrijheid, gelijkheid en broederschap hoog in het vaandel. Ze lopen op het gebied van emancipatie voorop. Maar het Deense geluk heeft ook een keerzijde. Dat is de paradijsparadox. Alles is zo goed geregeld, dat mensen het gevoel hebben dat ze wel móeten slagen.”

In zijn toespraak tijdens het staatsbanket stond de Koning stil bij zijn warme persoonlijke band met Koningin Margrethe. “Bijna 48 jaar geleden stond U als mijn peetmoeder bij het doopvont in de Sint Jacobskerk in Den Haag. Nu zijn wij hier bij U op staatsbezoek. Heel vaak was ik al in Denemarken, maar voor mij persoonlijk is dit toch een speciaal moment.”

De Koning en Koningin Máxima gingen ook buiten Kopenhagen kijken naar Deense oplossingen voor praktische vragen. Zo bezochten zij, samen met Kroonprins Frederik en Kroonprinses Mary, het CO_2-neutrale eiland Samsø. Windturbines van de bewoners voorzien het hele eiland van stroom. De energie die niet wordt gebruikt, wordt geëxporteerd naar het vasteland. Thuiszorgmedewerkers en postbodes op het eiland rijden met elektrische auto’s.

18 MAART

INGENIEURS MIDDEN IN DE SAMENLEVING

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Mabel woonden op 18 maart in Enschede de uitreiking bij van de eerste Prins Friso Ingenieursprijs. Deze prijs van het Koninklijk Instituut Van Ingenieurs (KIVI) is bestemd voor ingenieurs die innoverend vermogen koppelen aan ondernemerschap, persoonlijkheid en maatschappelijke oriëntatie.
Winnaar van de Prins Friso Ingenieursprijs was Allard van Hoeken, die werkzaam is bij Bluewater. Sinds 2009 is hij verantwoordelijk voor de ontwikkeling van BlueTEC, een drijvende getijdenenergieopwekker. Juryvoorzitter Micaela dos Ramos motiveerde de keuze als volgt. “Van Hoeken weet internationale successen te boeken door het technisch-innovatieve te verbinden met bedrijfsmatig inzicht. Ook kan hij gepassioneerd en met sterke overtuigingskracht anderen inspireren om de omslag te maken van traditionele energie naar duurzame energie.”

Het KIVI heeft de prijs naar Prins Friso vernoemd omdat deze zich nadrukkelijk bewoog op het grensvlak van ingenieurswetenschappen en maatschappij. Prins Friso was ingenieur lucht- en ruimtevaarttechniek en lid van het KIVI. In een interview dat Prins Friso en Prinses Mabel in april 2004 gaven aan de NOS, vertelde de Prins hoeveel zijn werk voor hem betekende: “Ik heb een normale carrière proberen op te bouwen. Toen ik ging werken, wilde ik op een eerlijke manier beoordeeld worden. Ik ben misschien de enige Nederlander die ooit tevreden was over een slechte beoordeling, omdat toen voor mij duidelijk werd dat ik echt op een eerlijke manier beoordeeld werd.”

Paleissymposia

Een groot deel van het jaar is het Koninklijk Paleis Amsterdam open voor bezoekers. In 2015 werd een recordaantal van 276.000 mensen verwelkomd. Een aantal dagen per jaar is het gebouw echter niet vrij toegankelijk omdat het wordt gebruikt voor officiële evenementen of ontvangsten waarbij de Koning en Koningin gastheer en gastvrouw zijn. Denk aan een banket tijdens een staatsbezoek of de Nieuwjaarsontvangst. Gemiddeld twee keer per jaar vindt in het paleis ook een Paleissymposium plaats, dat georganiseerd wordt door de Stichting Koninklijk Paleis Amsterdam. Tijdens deze symposia worden maatschappelijke, wetenschappelijke of culturele vraagstukken uitgediept aan de hand van een prikkelende inleiding van een toonaangevende spreker. Voor elk symposium nodigt de stichting ruim honderd gasten uit die in hun werk veel met het thema te maken hebben of die op andere wijze veel affiniteit hebben met het onderwerp. De Koning en Koningin Máxima zijn gastheer en gastvrouw. Prinses Beatrix woont de symposia vrijwel altijd bij. Sinds 1979 zijn in totaal 64 Paleissymposia georganiseerd.

Op 25 juni werd een Paleissymposium gehouden over energie, met als eregast de Amerikaanse natuurkundige en Nobelprijswinnaar Steven Chu. Hij besprak de vraag wat het meest efficiënte pad is naar een duurzame wereld met schonere energiebronnen. Op 4 december vond nog een symposium over energie plaats. Robert Kaplan ging in op de geopolitieke en maritieme dimensie van energieroutes en pijpleidingen.

19-20 MAART

SONNIGE AUSSICHTEN

In juni 2013 begonnen Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima aan een reeks werkbezoeken aan de deelstaten van Duitsland. Elk jaar worden een of meer deelstaten bezocht. Op 19 en 20 maart 2015 was het de beurt aan Sleeswijk-Holstein en Hamburg. Minister Ploumen voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking vergezelde het Koninklijk Paar.

In de Hanzestad Lübeck werden de Koning en Koningin Máxima begroet door minister-president Albig van Sleeswijk-Holstein: “Es gibt viele historische Bande zwischen Holland und Schlweswig-Holstein. Wir haben von Ihnen gelernt wie man Deiche baut.” De Koning en Koningin Máxima brachten een bezoek aan Dräger Medical, waar zij met ondernemers en onderzoekers praatten over slimme zorg. Een van de Nederlandse gespreksdeelnemers was veearts Gijsbert van de Wijdeven, de uitvinder van de oplosbare bionaald (in 2014 benoemd tot Nationaal Icoon). Deze bionaald maakt het mogelijk om mensen en dieren sneller en schoner te vaccineren.

In Hamburg namen de Koning en Koningin Máxima deel aan een Duits-Deens-Nederlands seminar over windenergie op zee, waar de Koning een toespraak hield. “Dat er een wereldwijde energietransitie nodig is, wordt door weinigen betwist. Het moet duurzamer. Maar het moet in de toekomst ook betrouwbaar zijn. Vooral in deze tijd van gespannen internationale verhoudingen, staat het belang van betrouwbaarheid hoog op de agenda. We zullen daar zelf actief aan moeten werken.” Het Koningspaar ging in Hamburg ook kijken bij de Joop van den Ende Academy, een musicalopleiding gevestigd in het hart van de Hamburgse haven.

Op 20 maart was er in Noordwest-Europa een gedeeltelijke zonsverduistering te zien. De Koning en Koningin Máxima waren in Hamburg getuige van het hemelse schouwspel.

20-21 MAART

SAMEN DE KLUS KLAREN

Tien leden van de Koninklijke Familie staken op 20 en 21 maart de handen uit de mouwen tijdens NLdoet, de landelijke vrijwilligersdagen van het Oranje Fonds. Zij voegden zich bij de 300.000 vrijwilligers die op 7.600 plekken in Nederland en de Caraïbische delen van het Koninkrijk aan de slag gingen.
Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima gingen naar Tricht in Gelderland, waar zij onder meer hielpen met het schoonmaken en opknappen van de sportzaal van het Dorpshuis. Deze ontmoetingsplek voor de dorpsbewoners wordt helemaal gerund door vrijwilligers. Van mannenkoor Fruit Unlimited via de plaatselijke gymnastiekvereniging tot de vereniging Vrouwen van Nu Buurmalsen/Tricht: iedereen vindt er onderdak. Vrijwilliger Hans van Doorn hield een kritisch oogje in het zeil bij de inspanningen van de Koning om de vloer van de sportzaal van nieuwe markeringen te voorzien: “Het ging allemaal zo vanzelf. Er is geen moment geweest dat ik dacht ‘dat gaat niet goed’. Hij neemt initiatief en hij werkt gewoon hard mee. Helemaal geweldig.”

Prinses Beatrix, Prins Bernhard, Prinses Annette, Prins Floris, Prinses Aimée en de heer Tjalling Ten Cate klusten in Barneveld, bij Stichting Christelijk Verpleeghuis Norschoten. Zij gingen aan de slag met het lenteklaar maken van de tuin en de terrassen, speelden koersbal met de ouderen en hielpen bij een fotoproject.
Prins Maurits en Prinses Marilène hielpen in het Vondelpark met werkzaamheden in het Rosarium, dat door vrijwilligers wordt opgeknapt. Prins Maurits is beschermheer van de Stichting Hart voor het Vondelpark.

NL doet, ik doe mee!
Oranjefonds

26 MAART

MIJN VADER DE EXPAT + OUMI

"U bent van harte uitgenodigd om te komen kijken naar *Mijn vader de expat + Oumi* in Koninklijk Carré. En Oumi is er ook bij." Acteur Nasrdin Dchar zette, samen met zijn moeder, een uitnodiging aan het Koninklijk Paar op Youtube voor de voorstelling die hij en filmmaker Abdelkarim El-Fassi maakten over de belevingswereld van hun ouders, die vele jaren geleden uit Marokko naar Nederland kwamen. Koningin Máxima nam de uitnodiging aan en woonde de voorstelling op 26 maart bij.

In de documentaire *Mijn vader de expat* vraagt Abdelkarim El-Fassi zijn vader naar zijn dromen, en angsten en naar hoe hij terugkijkt op zijn komst naar Nederland als gastarbeider. De film roept vragen op over het gevoel van 'thuis' en de zoektocht naar een eigen identiteit.
Oumi (dat 'mijn moeder' betekent) is een monoloog van Nasrdin Dchar, geschreven door Maria Goos, over het leven van Habiba, een Marokkaanse vrouw uit het bergdorpje Touasitte die in Steenbergen terechtkwam. Nasrdin Dchar : "Ik ben drie jaar geleden heel klein met *Oumi* begonnen. In eerste instantie bestond het publiek alleen maar uit blanke Nederlanders. Inmiddels is de zaal veel gemêleerder. Het zijn fantastische avonden vol herkenning en verbroedering. Dat is wat ik voor ogen had: het zijn universele verhalen die we vertellen."

Koningin Máxima beleefde de voorstelling in Carré mee samen met 'Oumi' en de vader van Abdelkarim El-Fassi.

30 MAART - 1 APRIL

MYANMAR IN ONTWIKKELING

Myanmar (vroeger bekend als Birma) is een land met ruim 50 miljoen inwoners in Zuidoost-Azië. Het land is een van de armste in de regio. Negen op de tien mensen in Myanmar maken gebruik van informele kanalen om hun financiële zaken te regelen. Ze versturen geld via familie, vrienden en tussenpersonen of sluiten leningen af bij een geldschieter. Slechts twee procent van de boeren in Myanmar is verzekerd. Op de ontwikkeling van het land en op de welvaartsgroei van gezinnen, zet dit alles een rem. De regering van Myanmar heeft daarom een strategie ontwikkeld om de toegang tot betaalbare en veilige financiële diensten voor de inwoners van Myanmar mogelijk te maken. Hare Majesteit Koningin Máxima bezocht het land van 30 maart tot 1 april als speciale pleitbezorger van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering voor ontwikkeling. Zij was op uitnodiging van President Thein Sein aanwezig bij de lancering van de strategie, en hield een toespraak op de Yangon University voor studenten over het belang van goede toegang tot financiële diensten. Daarbij wees ze op de ongekende mogelijkheden van mobiel bankieren voor Myanmar.

Tijdens haar bezoek had Koningin Máxima ook een gesprek met Aung San Suu Kyi, die in 1991 de Nobelprijs voor de Vrede ontving.

8 APRIL

‘UW WERK VERGT VEEL’

Begin 2013 startte een van de omvangrijkste reorganisaties ooit binnen de Nederlandse overheid: de vorming van de Nationale Politie. De zesentwintig grotendeels autonoom werkende politiekorpsen kwamen samen binnen één organisatie onder één korpschef. Op 8 april 2015 reikte Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander een standaard uit aan korpschef Gerard Bouman. De standaard wordt gevoerd bij ceremoniële plechtigheden zoals Prinsjesdag.

In zijn toespraak ging de Koning de weerbarstigheid van het reorganisatieproces niet uit de weg. “Reorganiseren is nooit gemakkelijk. Helemaal niet als het gaat om het dagelijks werk van meer dan 60.000 mensen. En als er belangen op het spel staan die essentieel zijn voor ons allemaal: bescherming van de democratie, handhaving van de wet en uitoefening van het gezag op straat. De afgelopen jaren hebben het nodige van U gevraagd. En ook van al degenen die direct bij het werk van de Politie zijn betrokken, of die lokaal verantwoordelijkheid dragen. Wennen aan nieuwe verhoudingen kost tijd. Dat proces kan gepaard gaan met emoties die voortkomen uit diep gevoelde betrokkenheid. Des te groter is de waardering die de mannen en vrouwen van de Nationale Politie verdienen voor hun inzet en professionaliteit. Uw werk vergt veel. Als er gevaar dreigt, stáát U er. Sterker nog: U doet een stap naar voren. (...) Dilemma’s en spanningen zijn inherent aan een grote reorganisatie zoals de Politie doormaakt. Dit vraagt van iedereen in de organisatie, van hoog tot laag, de nodige flexibiliteit en de wil het gezamenlijk belang te laten voorgaan.”

14 APRIL

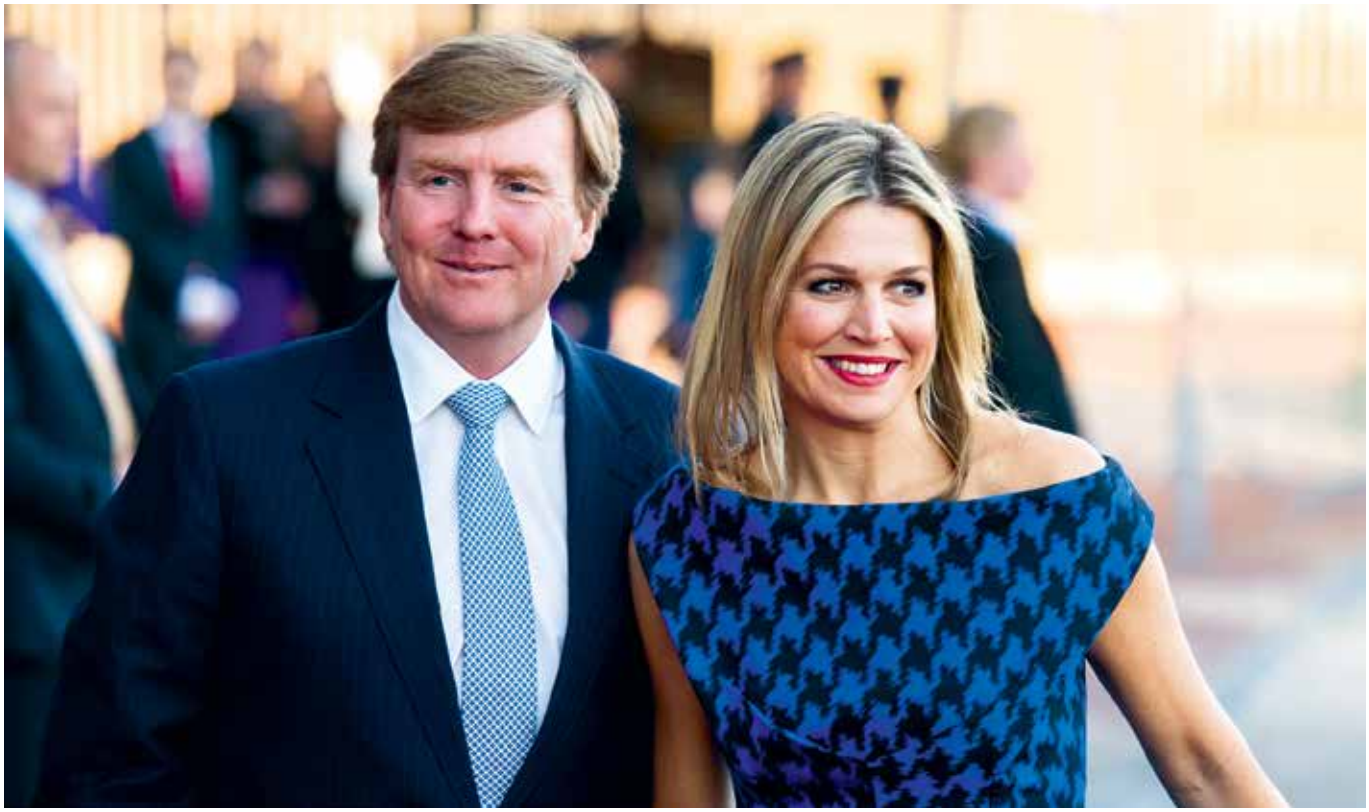

MUZIKALE CULTUREN VINDEN ELKAAR IN ENERGIEHUIS

In het Energiehuis in Dordrecht vond op 14 april het Koningsdagconcert 2015 plaats. In aanwezigheid van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander, Hare Majesteit Koningin Máxima en Hunne Koninklijke Hoogheden Prinses Beatrix en Prinses Margriet, luisterden ongeveer tweehonderd gasten uit Dordrecht en omgeving naar een gevarieerd cross-over programma. Hierbij werd de lijn van het eerste 'Koningsdagconcert nieuwe stijl', in 2014 in Haarlem, doorgetrokken. Programmeur Sieuwert Verster vertelde hoe de sinds 1985 bestaande traditie van het concert een nieuwe impuls heeft gekregen: "De Koning had maar één wens en dat was dat alles anders moest zijn. Hij wilde het spannender dan vroeger. Niet langer één ensemble dat gedurende een uur laat horen wat het allemaal kan, maar verschillende muzikale culturen die met elkaar gecombineerd worden."
In Dordrecht bood het Koningsdagconcert een mengeling van klassieke muziek, jazz en pop, gebracht door de David Kweksilber Big Band (samen met zangeres Claron McFadden en tapdanser Peter Kuit), het Zapp4 strijkkwartet en blokfluitist Walter van Hauwe.
Zapp4 bracht onder meer enkele stukken van de Engelse popgroep Radiohead ten gehore. Violist Jasper de Clercq: "Het strijkkwartet is de koningin van de ensembles. Met onze klassieke bezetting vinden we het heel leuk om juist een band als Radiohead te vertolken en om hun elektronica te vertalen naar strijkers."

De NTR registreerde het concert en zond het op Koningsdag om 20.25 uur op NPO 2 uit. Er keken en luisterden 500.000 mensen naar.

21 APRIL

SAMEN TEGEN BINNENLANDSE MENSENHANDEL

Loverboys zijn mensenhandelaren die met verleiding, chantage en geweld meisjes inpalmen om hen voor zich te laten werken in de prostitutie of in andere illegale sectoren. De slachtoffers hebben vaak intensieve zorg en hulp nodig om te herstellen.
Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix verdiepte zich in deze problematiek tijdens een werkbezoek aan Roffa in Rotterdam op 21 april. Roffa is een samenwerking tussen Horizon Jeugdzorg en Onderwijs en Fier, expertisecentrum slachtofferschap van mensenhandel. Het verzorgt de opvang en behandeling van meisjes en jonge vrouwen van 12 tot en met 23 jaar die het slachtoffer zijn van binnenlandse mensenhandel.

Kenmerkend voor de benadering in Rotterdam is dat slachtoffers aaneengeschakelde zorg krijgen, van de opvang op een veilige plek tot nazorg in een open voorziening. Horizon en Fier stellen de onderliggende problemen van de meisjes centraal. Velen van hen hebben een lange geschiedenis van verwaarlozing, mishandeling en misbruik achter de rug. Daarnaast is er ook aandacht voor de omgeving van de meisjes, zoals familie, vrienden en school.

Medewerkers en samenwerkingspartners vertelden de Prinses over hun werk. Ook sprak zij met slachtoffers van mensenhandel over hun ervaringen. Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, Corinne Dettmeijer, informeerde de Prinses over de bescherming van minderjarige slachtoffers van binnenlandse mensenhandel. Na afloop twitterde zij: “Prinses Beatrix bezocht opvang van slachtoffers mensenhandel in Rotterdam. Bijzonder om haar betrokkenheid te zien.”

22 APRIL

GEEN NUMMERS MAAR NAMEN

Tussen 1941 en 1945 zaten meer dan tweeduizend Nederlanders, voornamelijk verzetsmensen, gevangen in concentratiekamp Dachau. Daar kregen zij een nummer; hun naam deed er niet toe. Sinds 2009 hebben Nederlandse jongeren tussen de 16 en 19 jaar zich verdiept in het levensverhaal van een aantal van hen. Op basis van interviews en onderzoek schreven ze een biografie. Deze biografie was tegelijkertijd het profielwerkstuk waarmee zij hun havo- of vwo-diploma hebben behaald.

Het werk van de jongeren vormde het uitgangspunt van de tentoonstelling 'Geen nummers maar Namen' in het Verzetsmuseum Amsterdam, die op 22 april door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander werd geopend. In de tentoonstelling geven persoonlijke verhalen en voorwerpen een beeld van hoe de gevangenen probeerden te overleven. Een van hen was Willemijn van Gurp, die actief was als koerierster in het verzet en in 1944 werd opgepakt. "Ik heb tot 2010 nooit over mijn kampverleden gesproken, maar toen ik werd gevraagd om het aan geïnteresseerde jongeren te vertellen, heb ik ja gezegd. Omdat ze moeten weten wat het betekent als er geen vrijheid van meningsuiting meer bestaat en als groepen mensen als minderwaardig worden weggezet. Het gaat erom dat de jongeren een toekomst van vrijheid voor zich hebben. Maar dan moeten ze wel weten wat dat betekent."

Jop Bruin, die samen met Jelle Braaksma het verhaal van Mevrouw Van Gurp optekende: "We hebben er dankzij dit project een vriendin bij! ... Zij zet ons aan het denken waar het in het leven echt om gaat."

23 APRIL

BALLONNEN VOOR BARTIMÉUS

In 1915 werd Bartiméus opgericht, de 'vereeniging tot bevordering van christelijke opvoeding en onderwijs voor blinde kinderen en jongelieden'. Om het honderdjarig bestaan mee te vieren, ging Zijne Majesteit Koning Willem Alexander op 23 april naar Zeist, voor de opening van een nieuw schoolgebouw als aanvulling op de bestaande voorzieningen voor wonen, leren, werken en sporten.

Bartiméus is er voor mensen met een visuele beperking in iedere leeftijdscategorie. De Koning maakte kennis met bewoners en praatte met hen en met medewerkers over hun ervaringen. Zo vroeg hij naar de toepassing van nieuwe media bij Bartiméus. Paulien Vreman, hoofd communicatie: "Hij wilde weten hoe wij nieuwe media toegankelijk maken voor onze leerlingen. Hoe zij omgaan met internet, de iPad en chatten. Voor onze leerlingen is het letterlijk het vergroten van hun wereld. Bij klaslokalen hangt ook een QR code, die leerlingen met hun mobieltje kunnen scannen om te horen of ze bij het goede lokaal zijn. Zo horen ze bijvoorbeeld het liedje 'Formidable' bij het Franse leslokaal."
Joric (15), die door een ernstige ziekte blind is geworden, reageerde positief op het bezoek van de Koning. "Het is supergaaf. Alles wat er gebeurt, wordt verteld. Het is leuk dat je het op die manier meekrijgt, ook al zie je het niet."

De opening van de nieuwe school werd in een helder hoorbare vorm gegoten: het doorprikken van een ballonnenmuur.

24 APRIL

SPORTEN GEEFT JE ENERGIE VOOR TIEN

Op 24 april werden voor de derde maal de Koningsspelen gehouden op basisscholen in heel Nederland. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima gaven het startsein in Leiden. Zij ontbeten met de kinderen in een sporthal vol lange houten tafels en maakten daarna een deel van het programma mee.
In Leiden waren tijdens de Koningsspelen bijna achtduizend leerlingen van dertig basisscholen actief. Zij werden begeleid door ruim duizend leerlingen vanuit het voortgezet onderwijs, MBO en HBO. Na het fluitsignaal bracht het Kinderen voor Kinderenkoor de stemming er goed in met het lied Energie.

Dus doe maar 1,2,3
Ja, lekker dansen geeft je energie
Je gaat het zien
Dus doe maar 1,2,3
Want lekker sporten geeft je energie voor tien

De Koningsspelen zijn voor het eerst georganiseerd in 2013 in het kader van de inhuldiging van Koning Willem-Alexander. Elke basisschool mag zelf bepalen hoe de Koningsspelen worden ingevuld. De landelijke coördinatie van de Koningsspelen is in handen van de Richard Krajicek Foundation en de Johan Cruyff Foundation. Voor de Koningsspelen in 2015 schreven ruim 5.400 basisscholen met in totaal ruim 1,1 miljoen leerlingen zich in.

27 APRIL

KONINGSDAG IN DORDRECHT: CONTINUÏTEIT EN VERNIEUWING

Dordrecht had op 27 april de primeur van de eerste Koningsdag nieuwe stijl. In 2014 werd het feest in Graft-De Rijp en Amstelveen nog op de bekende manier gevierd, omdat het door deze gemeenten voorbereide programma door de inhuldiging in 2013 een jaar opschoof.

Koningsdag 2015 in Dordrecht was een combinatie van vertrouwde en nieuwe elementen. Nieuw was de 'grande parade', die in Dordrecht werd ingevuld met een maritieme optocht van vaartuigen: van stoomslepers en sleephopperzuigers tot zeilboten. Nieuw was ook het mini-concert in de Grote Kerk waar professionele en amateurmusici uit de regio werken van Bach ten gehore brachten. In het Hof van Nederland, de plek waar in 1572 in de eerste vrije Statenvergadering de basis werd gelegd voor het onafhankelijke Nederland, tekenden de leden van de Koninklijke Familie een verklaring van vrijheid.

Vertrouwd was de vaartocht door de stad over de Dordtse binnenhavens. Het was even spannend of de boot onder de lage Roobrug door zou kunnen varen. Het kon nèt niet: het water stond te hoog. Het Koninklijke gezelschap moest daardoor heel even voet aan wal zetten.

Het slotfeest met muziek en dans op het Statenplein werd door vele Dordrechtenaren meegevierd. De Koning bedankte daar iedereen die zich voor het slagen van Koningsdag had ingezet: “Jullie hebben de lat heel hoog gelegd en laten zien dat Koningsdag in een heel mooie Nederlandse traditie staat. Het is continuïteit en vernieuwing. We zijn trots op jullie.”

28 APRIL

REGENERATIEF GENEZEN

Hoe repareer je een kapotte hartklep of een beschadigde knie? En vooral, hoe repareer je die duurzaam en zonder bijwerkingen? Dat is de vraag waar de regeneratieve geneeskunde zich op richt. Ons lichaam kan zelf bepaalde delen zeer efficiënt vernieuwen. Zo wordt de binnenkant van onze darmen en maag elke twee dagen compleet vervangen en hebben we om de drie weken een volledig nieuwe huid. Onderzoekers proberen ook buiten het lichaam stukjes weefsel te maken. Door cellen op een mal te laten groeien, kan men een blaas of een stukje plasbuis maken. Ook de mogelijkheden van 3D-printing van bot, kraakbeen en zelfs orgaancellen worden actief verkend.
Nederland heeft een aantal vooraanstaande onderzoeksgroepen op het gebied van regeneratieve geneeskunde, die nauw samenwerken. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ging 28 april op werkbezoek bij het Institute for Technology-Inspired Regenerative Medicine van de Universiteit Maastricht en praatte daar met wetenschappers en ondernemers uit Maastricht, Twente en Utrecht over hun werk. Centraal stond de vraag hoe de samenwerking tussen universiteiten en bedrijfsleven een bijdrage kan leveren aan de levenskwaliteit van patiënten, de wetenschap en de kracht van de Nederlandse economie.
De onderzoeksgroep in Maastricht staat onder leiding van prof. dr. Clemens van Blitterswijk. Hij en zijn team zoeken naar ‘slimme’ biomaterialen waarmee met behulp van stamcellen van de patiënt zelf herstel kan worden bespoedigd. “Als je ons vraagt waar we het meest trots op zijn, dan is het dat we al zo’n tijd bezig zijn met nieuwe dingen en nog steeds toonaangevend zijn.”

Hofdames

Hare Majesteit Koningin Máxima en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix worden bij veel evenementen, ontvangsten en binnen- en buitenlandse bezoeken begeleid door een hofdame. De drie hofdames dragen, in samenwerking met de adjudanten van de Koning, actief bij aan het soepel verlopen van evenementen. Zij zijn nauw betrokken bij de voorbereiding daarvan. Regelmatig bieden hofdames ook ondersteuning en begeleiding aan de partner van een staatshoofd dat een (staats)bezoek brengt aan ons land.

Hofdames beschikken over een uitgebreid sociaal netwerk. Zij worden benoemd door de Koning. Het langst in functie is drs. Lieke Gaarlandt - van Voorst van Beest. Zij werd in 1993 door Koningin Beatrix tot hofdame benoemd. In 2013 benoemde Koning Willem-Alexander drs. Pien van Karnebeek - Thijssen en Annemijn Crince le Roy - van Munster van Heuven tot hofdame.

De drie hofdames werken intensief samen met de andere leden van de hofhouding, onder wie de Grootmeesteres: drs. Bibi barones van Zuylen van Nijevelt - den Beer Poortugael. Bijzonder aandachtsgebied van de Grootmeesteres is het onderhouden van sociale contacten met diplomaten en vertegenwoordigers van internationale organisaties die in Nederland zijn gevestigd en met Nederlandse autoriteiten. De Grootmeesteres doet ook regelmatig als hofdame dienst.
Hofdames en Grootmeesteres ontvangen geen salaris.

30 APRIL – 2 MEI

DIA DI RINCON EN SAIL ARUBA

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima vierden op 30 april op Bonaire Dia di Rincon mee. Op Dia di Rincon komen duizenden bezoekers naar het oudste dorp van het eiland, Rincon, om samen een wervelend feest van cultuur, muziek en tradities te vieren. Gezaghebber Edison Rijna: “Hier liggen onze wortels. Het is de bakermat van ons eiland en van onze cultuur. Hier woonden vroeger de slaven. Hier ontstond onze muziek en onze geschiedenis. De komst van het Koningspaar betekent voor ons heel veel.” Organisator Francisco Janga vertelde over het succes van Dia di Rincon: “Het begon ooit klein, maar het feest trekt nu ook mensen uit Curaçao, Aruba en zelfs Nederland.”

Op Bonaire gingen de Koning en Koningin Máxima ook op bezoek bij Krusada, een van de drie winnaars van een Appeltje van Oranje 2015. Krusada is een organisatie die mensen op Bonaire begeleidt die zich op eigen kracht in de maatschappij niet redden.

De volgende dag, 1 mei, waren de Koning en Koningin Máxima op Aruba. In de haven van Oranjestad bezochten zij SAIL Aruba.

Het Koninklijk Paar sprak tijdens het bezoek ook met medewerkers van organisaties die gesteund worden door het Oranje Fonds in het kader van het programma Kansen voor Jongeren Cariben. Zij bezochten de Bonaire Youth Outreach Foundation. En op Aruba gingen zij op bezoek bij Stichting Reclassering en de Heart Centered Leadership Foundation. Hier krijgen jongeren die met justitie in aanraking zijn geweest coaching en een opleiding.

2 MEI

BRANDSTOF VOOR ONZE BEVRIJDING

Tijdens de verdediging van Curaçao in de Tweede Wereldoorlog zijn ongeveer honderdvijftig Antillianen omgekomen. Het eiland werd bedreigd vanwege de olie die de Curaçaose raffinaderij produceerde. Die olie was belangrijk voor de productie van vliegtuigbrandstof voor de geallieerden. De wateren rondom Curaçao en Aruba waren in de oorlog zeer gevaarlijk. Duitse onderzeeërs met torpedo's loerden op olietankers op zee en hielden de haven van Willemstad goed in de gaten.
De betekenis van Curaçao in de oorlog is in Nederland niet zo bekend en dat is onterecht. De 93-jarige Curaçaoënaar Rudy Dovale vocht destijds in het Amerikaanse leger. "We kregen een speciaal soort brandstof die zowel in vliegtuigen als in auto's kon worden gebruikt. Ik wist destijds niet dat die geraffineerd was op mijn eiland Curaçao. Zonder die brandstof had de oorlog een jaar langer geduurd."
De onbekendheid met de rol in de oorlog van de eilanden in het Koninkrijk was voor een aantal Curaçaoënaars reden om een speciale tentoonstelling in te richten: 'Guera na Kòrsou?!; War in Curaçao 1940-1945'. Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix opende deze op 2 mei in het Curaçaosch Museum in Willemstad.

Historische oorlogsbeelden die in Nederland tot de nationale herinnering behoren, zijn ook op de eilanden in het geheugen gegrift. Ruim drie jaar lang moesten de inwoners van Curaçao tussen 18.00 uur en 06.00 uur hun lichten uit laten of hun huis blinderen. Ook auto's kregen donkere lappen over de koplampen, zodat ze nauwelijks zichtbaar waren op straat.

3 MEI

VIER HET LEVEN

Ouderen die wat minder mobiel worden, komen vaak nauwelijks de deur uit voor een concert of theatervoorstelling. Voor de mensen die van cultuur en uitgaan houden, is het een groot gemis als een zelfstandig bezoek aan de schouwburg, bioscoop of concertzaal er niet meer inzit. In 2005 namen Annerieke Vonk en Helma van Heerikhuize het initiatief om hier iets aan te doen, met de oprichting van Stichting Vier het Leven. De vrijwilligers van de stichting nemen ouderen mee uit naar theater, concert of film. De arrangementen zijn compleet verzorgd, inclusief vervoer. Van een lokaal, persoonlijk initiatief is Vier het Leven uitgegroeid tot een landelijke organisatie met 1500 vrijwilligers, actief in meer dan 120 gemeenten.

Hare Majesteit Koningin Máxima vierde 3 mei in Koninklijk Theater Carré de tiende verjaardag van Stichting Vier het Leven mee. Mede-initiatiefneemster Helma van Heerikhuize vertelde op het podium over de drijfveren achter de stichting: “Annerieke en ik merkten in onze eigen omgeving dat het soms best lastig is als je op leeftijd bent om buiten de vier muren van je huis te komen. Daar wilden wij iets aan doen. We zijn als vrijwilliger zelf de eerste twee jaar regelmatig met drie gasten op de achterbank naar het theater gegaan. Het is geweldig dat we hier nu met elkaar zijn om te vieren dat we de afgelopen jaren 60.000 ouderen mee uit hebben genomen naar prachtige voorstellingen.”

4 MEI

NATIONALE HERDENKING

Tijdens de Nationale Herdenking op 4 mei worden alle Nederlandse oorlogsslachtoffers herdacht. Het betreft allen – burgers en militairen – die in het Koninkrijk der Nederlanden of waar ook ter wereld zijn omgekomen of vermoord sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, en daarna in oorlogssituaties en bij vredesoperaties.
Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima legden een krans bij het Nationaal Monument op de Dam. Vervolgens werden er vijf kransen gelegd door overlevenden voor de verschillende groepen oorlogsslachtoffers.

In 2015 was het zeventig jaar geleden dat de Tweede Wereldoorlog werd beëindigd. Na de Herdenking op de Dam hadden de Koning en Koningin Máxima in dit bijzondere jaar een ontmoeting met een aantal oorlogsgetroffenen. Onder hen mensen die in de oorlog familieleden hebben verloren door het oorlogsgeweld in Europa en Azië, mensen die een concentratiekamp hebben overleefd, kinderen van krijgsgevangenen, verzetsmensen en veteranen. De bijeenkomst vond plaats in de Koninklijke Industrieele Groote Club. Vanuit dit gebouw openden achtergebleven bezetters op 7 mei 1945 het vuur op feestende mensen op de Dam. Er kwamen die dag, twee dagen na de Bevrijding, tientallen mensen om.

Na de Herdenking van de oorlogsslachtoffers op 4 mei, viert Nederland op 5 mei zijn Bevrijding. Samen met duizenden mensen sloten de Koning, Koningin Máxima en Prinses Beatrix de Nationale Viering van de Bevrijding af met het 5 mei-concert op de Amstel. Minister-president Harper van Canada was als eregast aanwezig.

13 MEI

VAN BLUBBERIG GRASVELD NAAR SPANNEND SPEELPARCOURS

Sinds 1968 zet Jantje Beton zich in om avontuurlijk buitenspelen en bewegen van kinderen mogelijk te maken. Veel wijken in Nederland zijn immers niet goed geschikt om lekker buiten te spelen. Een zo'n wijk was Stokhasselt in Tilburg, een woonwijk uit de jaren '60 met relatief weinig speelplaatsen. Kinderen vonden het maar saai en grijs. "Er is hier niks, behalve lege blubberige grasvelden", zei een kind uit de buurt. Ouders vonden het niet veilig. Zo ontbraken goede oversteekplekken bij drukke wegen. Ook misten de ouders bankjes bij de speelplekken om zelf een oogje in het zeil te houden. "Ik heb liever niet dat mijn dochter daar alleen speelt", zei een moeder.

Jantje Beton besloot samen met de gemeente Tilburg en vrijwilligers hier iets aan te doen. Samen realiseerden zij nieuwe buitenspeelplekken voor de buurtkinderen. Deze zijn met elkaar verbonden door beveiligde oversteekplaatsen. Jantje Beton betrok de kinderen actief bij het ontwerp. Met succes: na de vernieuwingen vinden kinderen in Stokhasselt hun buurt veel minder saai, zij spelen met meer plezier buiten.
Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix bracht 13 mei een werkbezoek aan Stokhasselt. Zij sprak met buurtkinderen, vrijwilligers, wijkmanagers en opbouwmedewerkers over hun ervaringen met de speelplaatsen. Ook bezocht zij het openbare speelparcours bij Basisschool de Lochtenbergh, het Midden Brabant Park met avontuurlijke speelmogelijkheden en de nieuwe kinderboerderij.

Prinses Beatrix is beschermvrouwe van het Nationaal Jeugdfonds Jantje Beton.

19 MEI

GRENZELOOS ZEEUWS-VLAANDEREN

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima brachten 19 mei een streekbezoek aan Zeeuws-Vlaanderen. De Zeeuws-Vlaamse gemeenten Hulst, Terneuzen en Sluis kwamen alle drie aan bod.

Zeeuws-Vlaanderen is een relatief dunbevolkt gebied dat door zijn ligging sterk georiënteerd is op Vlaanderen. Omgekeerd heeft Vlaanderen het oog gericht op de Nederlandse kant van de grens. Het is in de regio heel gewoon 'over de grens' te werken en te ondernemen. Veel Zeeuwse kinderen zitten op Vlaamse scholen, terwijl veel Vlamingen in Zeeuws-Vlaanderen een huis hebben gekocht. Vlamingen en Zeeuwen maken graag gebruik van elkaars voorzieningen. De centrale vraag tijdens het bezoek was dan ook: 'Waar ligt de grens?'.

Het Koninklijk Paar ging in Hulst langs bij Woonzorgcentrum De Blauwe Hoeve, waar zij met mensen praatten over wat grensoverschrijdend wonen in de praktijk betekent. In Sas van Gent (gemeente Terneuzen) praatten zij in Industrieel Museum Zeeland (een mooi verbouwde oude suikerfabriek) met direct betrokkenen over grensoverschrijdend werken. Een inwoonster van Sas van Gent was blij met het bezoek en vond het eerlijk gezegd hoog tijd: "Het mag ook wel eens een keer. Zeeuws-Vlaanderen komt altijd een beetje op de tweede plaats, net over het water. Dat we nu in de belangstelling staan voor de rest van Nederland is belangrijk."

Vervolgens ging de reis door naar strandpaviljoen Het Halve Maentje in de gemeente Sluis. Daar spraken de Koning en Koningin Máxima met ondernemers uit de hotel- en campingsector over grensoverschrijdend recreëren.

Aan het eind van het bezoek verrichtte de Koning de officiële opening van de 1,2 kilometer lange Sluiskiltunnel. Deze nieuwe tunnel ontlast het verkeer van Terneuzen naar Antwerpen, dat altijd veel hinder had van de openstaande brug over het kanaal van Gent naar Terneuzen. Projectmanager Ron Hiel: “Dit is een bekroning op vier jaar hard werken met heel veel mensen. Dat de Koning en Koningin komen, geeft een onwijs goed gevoel.”

20 MEI

VORMIDABLE

Nederland en Vlaanderen vierden in 2015 twintig jaar culturele samenwerking op basis van het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland. Een van de initiatieven die de viering luister bijzetten, was de openluchttentoonstelling 'Vormidable' op het Lange Voorhout in Den Haag, gewijd aan hedendaagse Vlaamse Beeldhouwkunst. Hare Majesteit Koningin Máxima en Hare Majesteit Koningin Mathilde van België openden de tentoonstelling op 20 mei.

Vormidable – de titel is een knipoog naar de hit 'Formidable' van de Belgische zanger Stromae – gaf wandelaars over het Voorhout de hele zomer lang de kans te genieten van het werk van 35 gevestigde en opkomende Vlaamse kunstenaars. Curator Stef van Bellingen beklemtoonde het belang van culturele uitwisseling. "Wat de Vlamingen kunnen leren van de Nederlanders is hun automatische zelfverzekerdheid. En Nederland kan leren van onze souplesse en zintuiglijkheid."

Onder de kunstenaars was Nick Ervinck, die in zijn kleurrijke polyester sculpturen de computertechniek van 3D-printen combineert met het klassieke 'handwerk'. Hij wees op de verwantschap tussen Vlaamse en Nederlandse beeldende kunst. "Als ik naar het buitenland ga en kunstbeurzen bezoek, kan ik de Belgen en de Nederlanders er altijd wel uitpikken. Op een of andere manier hebben we een gezamenlijke bodem en een bepaalde stijl." Beeldhouwer Johan Creten was dat maar gedeeltelijk met hem eens: "De creatieve gekte die wij hebben, zorgt dat Vlaamse kunstenaars dingen doen die je normaal eigenlijk niet mag doen."

21 MEI

INSPIRERENDE WINNAARS VAN EEN APPELTJE VAN ORANJE

'Beter voor elkaar' was in 2015 het thema dat de genomineerde initiatieven voor een Appeltje van Oranje verbond. Op 21 mei reikte Hare Majesteit Koningin Máxima de Appeltjes uit op Paleis Noordeinde in Den Haag.
Een van de winnaars was New Dutch Connections. De stichting helpt jonge vluchtelingen in asielzoekerscentra. Zij bevinden zich in een moeilijke en onzekere situatie gedurende een periode die soms wel jaren kan duren. De stichting wil van deze tijd geen verloren tijd maken en arrangeert voor de jongeren begeleiding, onderwijs, stages en werkplekken.
Fundashion Krusada – gevestigd op Bonaire – won ook een Appeltje. De stichting richt zich op mensen die het binnen de gemeenschap van Bonaire niet op eigen kracht redden. Door het creëren van een vertrouwde (werk)omgeving geeft Krusada deze mensen nieuw perspectief voor de toekomst.
De Grote Appel was voor steunstichting Voedselfocus in Amersfoort. Mensen die aankloppen bij de Voedselbank zijn vaak verstrikt geraakt in een web van problemen. Steunstichting Voedselfocus verzorgt voedselpakketten maar koppelt haar klanten ook aan de juiste sociale instellingen. Het gaat om het vinden van oplossingen voor de lange termijn. "Iemand die zich bij ons meldt willen we zo snel mogelijk weer op eigen benen helpen", aldus directrice Cieka Galenkamp. De organisatie overstijgt daarmee de traditionele functie van een Voedselbank. "Een inspirerend voorbeeld!", zei Koningin Máxima tijdens haar toespraak.

Alle winnende initiatieven werden in 2015 bezocht door de Koning en/of Koningin Máxima.

21 MEI

TERUG NAAR SCHOOL

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander opende 21 mei in Baarn de nieuwbouw van De Nieuwe Baarnsche school (NBS). Deze basisschool voor algemeen bijzonder onderwijs onderscheidt zich van andere scholen voor bijzonder onderwijs, omdat er geen les wordt gegeven op basis van een bepaalde godsdienstige overtuiging. De school neemt de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwelijke en maatschappelijke stromingen als uitgangspunt en stimuleert leerlingen zelf een levensbeschouwing te vormen met respect voor de overtuiging van anderen. Het bestuur van de school wordt niet uitgeoefend door de gemeente, maar door de vereniging van ouders.

Koning Willem-Alexander en de Prinsen Friso en Constantijn hebben hun lagereschooltijd op de NBS doorgebracht. Zij woonden toen met hun ouders op kasteel Drakensteyn in Lage Vuursche. Het schoolgebouw waarin zij in de jaren zeventig les kregen, was na ongeveer honderd jaar te krap geworden, waardoor nieuwbouw noodzakelijk werd. De NBS telt nu zo'n 500 leerlingen en ruim 40 personeelsleden.

Kamerheren

In iedere provincie heeft Zijne Majesteit de Koning de beschikking over een kamerheer. Amsterdam heeft een 'eigen' kamerheer. Kamerheren worden door de Koning benoemd. Zij adviseren, begeleiden en vertegenwoordigen hem in hun ambtsgebied. Kamerheren hebben veel kennis van hun regio en beschikken over een uitgebreid netwerk. Zij zijn actief in het bedrijfsleven, het bestuur, het onderwijsveld of een andere sector en weten goed wat er in hun provincie of stad speelt. Vanuit die ervaring kunnen zij adviseren bij de voorbereiding en uitvoering van Koninklijke bezoeken aan hun regio. Zij vertegenwoordigen de Koning op belangrijke momenten, zoals bij begrafenissen van vooraanstaande personen of bij 75-jarige huwelijken. Ook worden zij betrokken bij grote evenementen en ontvangsten, zoals Koningsdag, de Nieuwjaarsontvangst en inkomende staatsbezoeken. Verder vergezellen zij de Koning en Koningin Máxima bij streekbezoeken.

Nieuwe ambassadeurs die hun geloofsbrieven komen aanbieden aan de Koning, worden door een kamerheer met een galarijtuig bij hun residentie of ambassade opgehaald en na afloop van de overhandiging op Paleis Noordeinde, weer thuisgebracht. Deze traditie geeft de aanbieding van de geloofsbrieven een extra feestelijke en persoonlijke tint.

Tot en met 2015 waren er voor de provincie Zuid-Holland twee kamerheren.
De functie van kamerheer is (net als die van hofdame) onbezoldigd.

27-29 MEI

EERBETOON AAN BEVRIJDERS TIJDENS STAATSBEZOEK AAN CANADA

“Zolang er een Koninkrijk der Nederlanden is, zal de warme herinnering leven aan de Canadese mannen - jongens nog - die zeventig jaar geleden mogelijk maakten dat ons land kon herrijzen.”

Met die woorden drukte Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander op 27 mei de Nederlandse dankbaarheid uit voor de Canadese rol bij de Bevrijding van Nederland. In 1944 en 1945 kwamen ongeveer 7.600 Canadese militairen om in de verbeten strijd voor onze vrijheid. De Koning en Koningin Máxima brachten van 27 tot en met 29 mei een staatsbezoek aan Canada, niet alleen als eerbetoon aan de Bevrijders, maar ook om de hedendaagse banden met dit hoogontwikkelde land te intensiveren. Meer dan een miljoen van de 34 miljoen Canadezen hebben Nederlandse wortels, waarmee Nederlanders een van de grootste immigrantengroepen in Canada zijn.

De eerste dag van het staatsbezoek ontmoetten de Koning en Koningin Máxima Gouverneur-generaal David Johnston en legden zij een krans bij het Nationale Oorlogsmonument. Daarna spraken zij uitgebreid met Canadese veteranen. Een van hen was Bud Hannam, die in 1945 meevocht in de strijd om de Bevrijding van Apeldoorn. “Ik vertegenwoordig al degenen die er niet meer zijn. Ik ben niets bijzonders; gewoon een van de jongens. Ik ben er trots op dat ik deel uitmaakte van de kruistocht in Europa. Het heeft me mijn jeugd afgenomen. Maar achteraf heb ik het gevoel dat het ’t waard is geweest. Om de vrijheid te zien... en de blijdschap van de mensen die waren bevrijd.”

Op 28 mei gingen de Koning en Koningin Máxima onder meer naar Beamsville voor een bezoek aan CosMic Plants, een orchideeënkwekerij met eigenaren van Nederlandse afkomst. Tijdens een high tea in de kassen sprak het Koningspaar met van oorsprong Nederlandse ondernemers uit de tuinbouwsector. Onder hen was Andrew Hendriks. Zijn vader was een van de 150.000 Nederlanders die tussen 1947 en 1963 vertrokken naar Canada op zoek naar ruimte en nieuwe mogelijkheden. Hij begon er een tuinbouwbedrijf, dat nu door zoon Andrew wordt geleid. "Ik versta Hollands, maar kan het niet zo goed praten. We zijn trots op onze Nederlandse afkomst. Canada is een land van immigranten. Iedereen wil ergens bijhoren, dus je herkomst is belangrijk. We hebben ook nog veel contacten in Nederland. Voor ons is dat nog steeds *back home*."

Veel aandacht tijdens het staatsbezoek ging ook uit naar wetenschap en onderwijs. Op de Universiteit van Waterloo was het Koningspaar aanwezig bij de uitreiking van beurzen aan Canadese studenten, waardoor deze een deel van hun studie in Nederland kunnen volgen. Als dank voor 70 jaar bevrijding bood Nederland zeventig beurzen aan Canadese studenten aan. De Koning en Koningin Máxima bezochten ook het quantum informaticalaboratorium, waar gewerkt wordt aan de ontwikkeling van een quantumcomputer. Professor Leo Kouwenhoven van het QuTech Instituut van TU Delft (in 2014 benoemd tot Nationaal Icoon) werkt met het Canadese laboratorium samen en was hierbij aanwezig.

1-3 JUNI

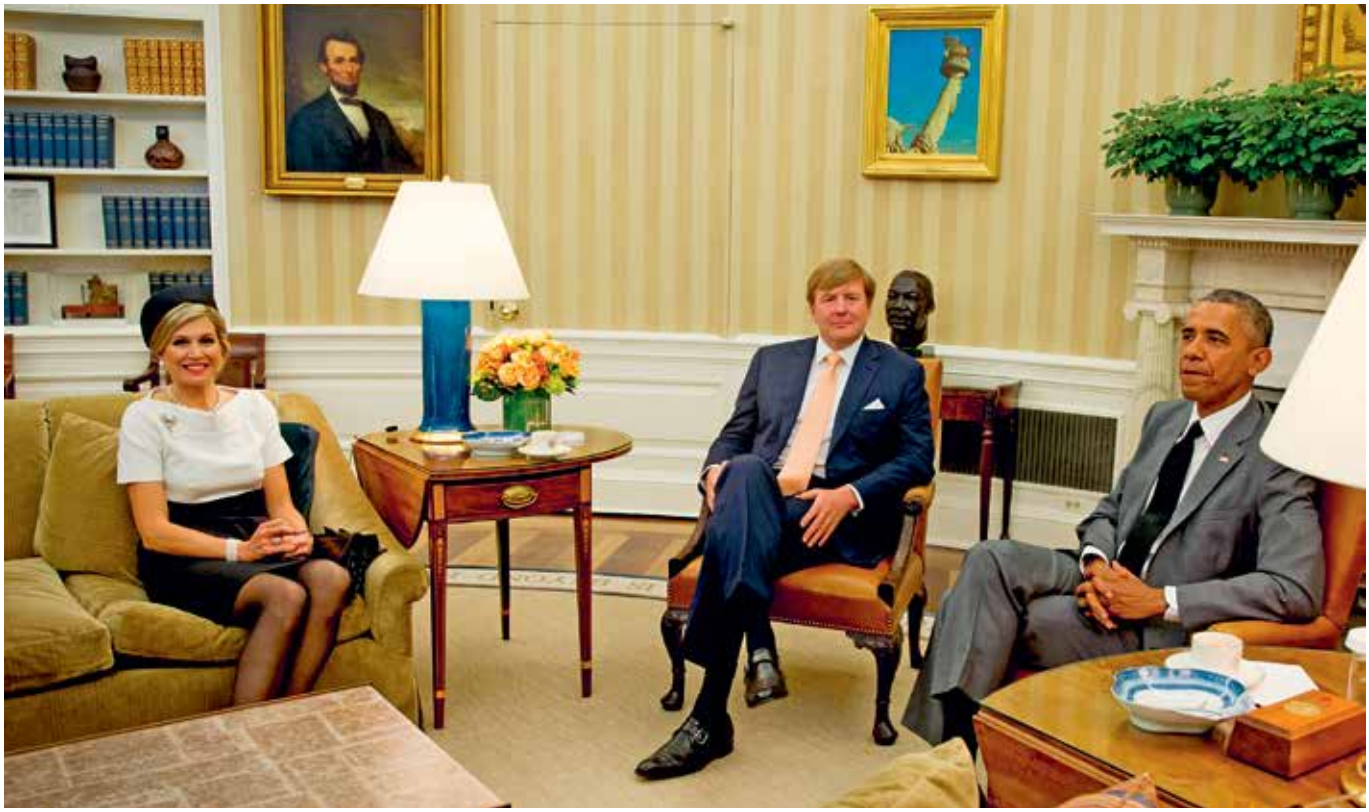

HOUSE OF ORANGE IN DE VERENIGDE STATEN

"We have 400 years of history between our two countries. In Europe, that doesn't mean a lot, but in the United States that is as old as it gets. And so the Dutch are some of our oldest and more precious allies. That continues to this day." Dit zei President Obama op de eerste dag van het officiële bezoek dat Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima van 1 tot en met 3 juni brachten aan de Verenigde Staten. De President ontving het Koningspaar in het Witte Huis, waar de Koning namens Nederland het Amerikaanse volk bedankte voor de bijdrage aan de Bevrijding van Nederland en de inspanningen voor zeventig jaar vrede en vrijheid.

Op de tweede dag van het bezoek vloog het Koningspaar naar Grand Rapids in Michigan. Vanaf het midden van de negentiende eeuw emigreerden veel Nederlandse families naar deze regio, en nog steeds is Michigan het kloppend hart van de Amerikaans-Nederlandse gemeenschap. De vele Nederlandse achternamen en plaatsnamen getuigen daarvan. De Koning sprak in Grand Rapids een groot gezelschap Amerikanen met Nederlandse wortels toe. "Michigan is de enige plek op aarde waar je binnen een uur naar Holland, Zeeland, Vriesland en Drenthe kunt rijden. Zelfs in Nederland is dat niet mogelijk!" In Grand Rapids bezocht het Koningspaar het Helen DeVos Childrens Hospital en het Van Andel Research Institute, dat onderzoek doet naar onder andere de ziekte van Parkinson. Zowel de familie De Vos als de familie Van Andel is van oorsprong Nederlands. Belangrijk thema was de samenwerking met Nederlandse organisaties, zoals het landelijk netwerk ParkinsonNet.

Chicago was de derde stad die het Koningspaar aandeed. De Koning en Koningin Máxima woonden een business diner bij en gingen daarna kijken en luisteren naar een Masterclass Dance van The School of House, het Nederlandse educatieplatform voor de dancemuziek. Chicago is de stad waar de house midden jaren tachtig ontstond. Nederlandse dj's en danceprofessionals werken daar en elders in de VS enthousiast aan de promotie van de Nederlandse dance-industrie. De Koning nam plaats achter de draaitafel en zette onder het motto 'House of Orange' de schuiven open van de house-klassieker 'Move Your body'. Voor initiatiefnemer Jan Maarten Hartong kwam een droom uit. "Gisteravond gaven we een Masterclass op een van de mooiste locaties ter wereld en kondigde ik voor heel Chicago Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima aan. Veel mooier wordt het niet."

10 JUNI

MEER MUZIEK IN DE KLAS

Meer dan tweeduizend kinderen zongen en speelden 10 juni in Utrecht mee tijdens het eindconcert van de tweede editie van Kinderen Maken Muziek. Hare Majesteit Koningin Máxima was erbij. Kinderen Maken Muziek startte in 2011 mede op initiatief van Koningin Máxima. Doel van dit programma van het Oranje Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie is dat zoveel mogelijk kinderen in Nederland in aanraking komen met een muziekinstrument en samen muziek kunnen maken. Sinds de start deden 15.000 kinderen mee. In 2012 vond het eerste landelijke slotconcert plaats en in 2015 werd de tweede editie feestelijk afgesloten.

Tijdens dit concert maakte Koningin Máxima de oprichting bekend van het Platform Ambassadeurs Muziekonderwijs, waarvan zij erevoorzitter is. Het platform werkt mee aan het realiseren van muziekonderwijs op school voor kinderen van vier tot twaalf jaar. Minister Bussemaker van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft geld beschikbaar gesteld aan scholen om de deskundigheid en muzikale vaardigheden van leerkrachten te vergroten. In het Platform zijn alle partijen vertegenwoordigd die een rol spelen bij muziekonderwijs op de basisschool; muzikanten, gemeenten, provincies, de onderwijspartijen, muziekscholen, de publieke omroep, PABO's en de conservatoria.

Op 12 juni presenteerde Koningin Máxima de ambities van het platform uitgebreider tijdens het jaarcongres van de PO-Raad: "Mijn droom is dat in de komende vijf jaar alle kinderen in de basisschoolleeftijd de kans krijgen muziek te leren maken".

10 JUNI

EEN HECHTE POLITIEFAMILIE

Vanaf het einde van de Tweede Wereldoorlog tot aan juni 2015 kwamen 161 Nederlandse politiemensen tijdens de uitoefening van hun werk om door een ongeval of door geweld. Sinds 2006 is er een nationale herdenkingsplek waar zij door familie, vrienden en collega's kunnen worden herdacht: de Tuin van Bezinning in Warnsveld. Deze herdenkingsplek is door de politie zelf opgericht als een eerbetoon aan de omgekomen collega's. Op 10 juni vond hier de tiende jaarlijkse herdenking plaats. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander nam aan die herdenking deel.

Tijdens de jaarlijkse herdenking wordt stilgestaan bij de in het voorgaande jaar omgekomen politiemensen. Teamchef Petra Verhoekx herdacht politieman Gino Ruifrok van bureau Leidschendam-Voorburg, die in augustus 2014 op 25-jarige leeftijd om het leven kwam bij een motorongeval. Gino volgde een brommerrijder die door rood reed en stoptekens negeerde, en kwam daarbij ten val. De teamchef beschreef de gevoelens van de collega's tijdens de uitvaartplechtigheid. "Op die momenten vormen wij een hechte politiefamilie. We huilen met elkaar, we lachen met elkaar en we houden elkaar vast."

De Tuin van Bezinning is een nationaal monument en ligt bij locatie Huis 't Velde van de Politieacademie. Studenten van de Politieacademie zijn actief bij de jaarlijkse ceremonie betrokken. Bob Visser, voorzitter van de Tuin van Bezinning: "Wat een herdachte collega is overkomen, kan hen ook treffen. Dat brengt het besef dat de keuze om bij de politie te gaan, niet vrijblijvend is."

12 JUNI

JULIANA KINDERZIEKENHUIS LAAT KINDEREN HUN ZIEKTE VERGETEN

Een kleurrijk helikoptertje dat er uitziet als een vriendelijke bij. Een mini-vuurtoren. Gekleurd licht. Vrolijke projecties met bewegende animatiefiguren op de muren. Een 'snoezelkamer'. Is dit een attractie voor kinderen? Nee: het zijn elementen van het nieuwe Juliana Kinderziekenhuis in Den Haag. Hare Majesteit Koningin Máxima opende het nieuwe complex op 12 juni. Zij deed dat door, samen met de jonge patiënten Bram en Joeley, de laatste steen in de vuurtoren te plaatsen.

In het kinderziekenhuis werken speciaal opgeleide zorgverleners die zieke kinderen kunnen afleiden en laten ontspannen. Kinderarts en medisch manager Fréderique Hofstede: "Kinderen kunnen hier spelen, kunnen kind zijn, en ook even de ziekte vergeten. We hebben ervoor kunnen zorgen dat kinderen hier afgeleid zijn, minder pijn voelen en minder stress ervaren."

De geschiedenis van het Juliana Kinderziekenhuis omspant 130 jaar. In 1885 werd in Den Haag het initiatief genomen voor de oprichting van een instelling voor zieke kinderen. Er waren toen niet meer dan zes bedjes en een wieg. In 1929 opende Koningin Emma het vernieuwde kinderziekenhuis en kreeg het de naam Juliana Kinderziekenhuis. In 2000 opende Koningin Beatrix het nieuwe onderkomen aan de Sportlaan. Koningin Máxima zette de traditie voort met de opening van het getransformeerde Juliana Kinderziekenhuis in 2015.

13 JUNI

LEKKER BUITEN OP SCOUTINGLANDGOED ZEEWOLDE

In het Horsterwold, aan de oevers van het Nuldernauw, ligt een nieuw mekka voor scouts: Scoutinglandgoed Zeewolde. Het landgoed van zeventig hectare geeft scouts volop gelegenheid te kamperen, varen, klimmen, mountainbiken en spelen. Hare Majesteit Koningin Máxima opende het Scoutinglandgoed op 13 juni. Zij is beschermvrouwe van Scouting Nederland, dat meer dan 100.000 jeugdleden telt en 25.000 vrijwilligers.

Het terrein was een populierenbos, maar heeft na de transformatie veel meer reliëf gekregen, met waterpartijen, open velden en routes voor de mountainbike. Directeur van het landgoed Fedde Boersma: “We maken hier eigenlijk nieuwe natuur van, samen met de kinderen. Spelenderwijs leren ze samenwerken, verantwoordelijkheid nemen, maar ook leiding nemen en rekening houden met elkaar. Het zijn waarden die we tegenwoordig weer erg belangrijk vinden.”

Koningin Máxima verzorgde ter gelegenheid van de opening een column in de Nieuwsbrief van Scouting Nederland. “Rennen, klimmen, stoeien en samen spelen met andere kinderen. Lekker in de buitenlucht, langs het water, op het gras of in het bos. Wat is er leuker! Natuurlijk, je wordt er best een beetje vies van. Maar je kunt wel al je energie en fantasie kwijt! Scouting prikkelt de creativiteit van kinderen, geeft hun meer zelfvertrouwen en versterkt hun sociale talenten. Bovendien genieten ze er met volle teugen van. En dat is best een moddervlek of een halfnat pak waard!”

16 JUNI

VERDIENSTEN IN HET BUITENLAND VAN LEVENSBELANG VOOR ONTWIKKELING

Ongeveer een kwart miljard mensen uit ontwikkelingslanden werkt over de grens. Jaarlijks sturen zij gezamenlijk 440 miljard dollar naar hun families thuis. Voor deze families zijn deze inkomsten van levensbelang. Ook macro-economisch is de betekenis van buitenlandse verdiensten die arbeidsmigranten naar huis sturen, groot. In veel landen maken deze 'remittances' een aanzienlijk deel uit van het bruto nationaal product en zijn zij een bron van economische groei en ontwikkeling.

Het Internationaal Fonds voor Landbouwontwikkeling van de Verenigde Naties, de Wereld Bank Groep en de Europese Commissie willen de financieel-economische positie van arbeidsmigranten versterken. Zij organiseerden op 16 juni in Milaan het 'Global Forum on Remittances and Development 2015'. Hare Majesteit Koningin Máxima hield een openingstoespraak in haar functie van speciale pleitbezorger van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering voor ontwikkeling. Zij sprak onder meer over het belang van veilige en betaalbare methoden om geld over te kunnen maken en op te kunnen nemen. Het Internationaal Fonds voor Landbouwontwikkeling van de Verenigde Naties werkt er hard aan om dit onderwerp hoger op de internationale agenda te krijgen. Migranten zijn soms twintig procent van het bedrag dat zij willen versturen kwijt aan transactiekosten. Dat betekent dat zij bij een vijfdaagse werkweek één complete dag kwijt zijn aan het terugverdienen van de kosten om hun inkomsten naar huis te sturen.

16 JUNI

ZILVEREN ANJERS

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix reikte 16 juni de Zilveren Anjers 2015 van het Prins Bernhard Cultuurfonds uit in het Koninklijk Paleis Amsterdam. De Zilveren Anjer wordt sinds 1950 jaarlijks toegekend aan mensen die zich vrijwillig en onbetaald hebben ingezet voor de cultuur of de natuur in het Koninkrijk der Nederlanden.
Hib Anninga ontving de Zilveren Anjer voor zijn rol als moderne mecenas. Hij bouwde een boerenbedrijf in Zwolle om tot een inspirerende beeldentuin die vrij toegankelijk is voor publiek.
Herman Lubberding kreeg de Zilveren Anjer voor zijn belangeloze inzet ten behoeve van de archeologie in Deventer en omstreken.
Millicent Smeets-Muskus ontving de Zilveren Anjer voor haar inzet voor het muziekleven en het cultureel erfgoed op Curaçao. De Fortkerk in Willemstad uit 1769 werd dankzij haar doorzettingsvermogen in oude glorie hersteld. In deze kerk organiseerde zij honderden concerten. “Het is mijn lust en mijn leven om musici een platform te geven. Ik wil iets prachtigs brengen voor Curaçao. Iets van hoog niveau. Zolang ik leef zal ik doorgaan, want op je lauweren gaan rusten, dat kan niet.”

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander nam ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van het Prins Bernhard Cultuurfonds een lustrumboek in ontvangst. In het jubileumjaar investeerde het Fonds een recordbedrag van 34,3 miljoen euro in ruim 3000 initiatieven op het gebied van cultuur, natuur en wetenschap.

19 JUNI

BESTE BUREN IN HARDERWIJK

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander sprak 19 juni in Harderwijk met de initiatiefnemers en organisatoren van Burendag. Burendag wordt jaarlijks georganiseerd door Douwe Egberts en het Oranje Fonds en is in tien jaar uitgegroeid tot een nationaal fenomeen waaraan ongeveer een miljoen mensen meedoen. De gedachte is dat buurten leuker, socialer en veiliger worden als buren elkaar vaker ontmoeten. Dit kan bijvoorbeeld tijdens een buurtbarbecue, een gezamenlijk ontbijt, sport- en spelactiviteiten of het samen opknappen van buurtvoorzieningen.

De Koning ging kijken bij Stichting ZorgDat. Deze welzijnsorganisatie stimuleert de deelname aan Burendag in alle buurten in Harderwijk. Hij had een ontmoeting met bewoners die ervaring hebben met Burendag en praatte met hen over de betekenis ervan voor hun buurt. In Harderwijk doen veel mensen actief aan Burendag mee. De afgelopen jaren zijn bijvoorbeeld aan de Sweelinckdreef de plantsoenen verbeterd naar de wensen van de bewoners. Zij hebben zelf de planten gepoot, met ondersteuning van de gemeente. Vervolgens houden de bewoners zelf hun perkjes en plantenbakken bij.

De komst van de Koning was voor de bewoners een verrassing. Ze vonden het bezoek enorm leuk, vooral vanwege de ongedwongen sfeer. “Maar als ik had geweten dat hij zou komen, had ik wat anders aangetrokken”, lachte Simone Kiezebrink.

19 JUNI

DESIGN DERBY MET EEN LACH EN EEN GNIFFEL

Belgisch design wordt vaak gezien als esthetisch en sierlijk, met soms een surrealistisch detail. Nederlands design zou vooral nuchter, helder en conceptueel zijn. Maar kloppen deze stereotypen wel? Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam en het Design Museum Gent besloten de proef op de som te nemen en organiseerden samen een overzichtstentoonstelling over 200 jaar vormgeving in de Lage Landen: 'Design Derby: Nederland-België (1815-2015)'. Hare Majesteit Koningin Máxima opende de tentoonstelling in Rotterdam, op 19 juni. In oktober verhuisde de tentoonstelling naar Gent.
Design Derby toonde ruim vijfhonderd objecten uit Nederland en België: serviezen, glaswerk, meubels, lampen, huishoudelijke apparaten, gordijnstoffen, mode, schoenen, posters en zelfs een auto. De ontwikkelingen in beide landen liepen niet altijd gelijk op. Aan het begin van de 19de eeuw werd België voortgestuwd door de Industriële Revolutie, terwijl dat in Nederland nog niet het geval was. Na de Eerste Wereldoorlog brak in Nederland het modernisme door met eigenzinnige ontwerpers als Rietveld, terwijl in België de invloed van de art deco sterk was. Maar als Design Derby iets aantoonde, dan is het dat stereotypen geen recht doen aan de werkelijkheid: op het eerste gezicht is vaak niet te zien of een ontwerp uit Nederland of België stamt.
Curator Mienke Simon Thomas (Boijmans): "Het grote verschil is dat Nederland zijn kwaliteiten harder van de daken roept. Provoceren en luide grappen maken hangt met de Nederlandse mentaliteit samen." Frank Huygens (Design Museum Gent): "Nederland heeft een luidere lach, terwijl wij eerder met een gniffel, minzaam lachen."

Zes werkbezoeken met bewindspersonen

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander legt met ministers en staatssecretarissen werkbezoeken af om te zien hoe hun beleid in de praktijk op de werkvloer gestalte krijgt. Hij praat dan met mensen die direct betrokken zijn bij de uitvoering en met andere deskundigen en belanghebbenden over actuele ontwikkelingen, de uitdagingen in de praktijk en de oplossingen die daarvoor worden gevonden. Verschillende invalshoeken en belangen komen aan bod, inclusief de daarbij horende weerbarstigheden.

De werkbezoeken bouwen voort op thema's die eerder aan de orde kwamen in gesprekken van de Koning met bewindspersonen op het paleis. In 2015 legde de Koning zes werkbezoeken af, met de ministers van Defensie, Economische Zaken, Veiligheid en Justitie, Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Infrastructuur en Milieu en met de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport tezamen met de staatssecretaris van Economische Zaken. Bij deze bezoeken ging het om zeer uiteenlopende thema's: binnenlandse veiligheid, startups, cybersecurity, middelbaar beroepsonderwijs, zelfrijdende auto's en resistentie tegen antibiotica.

20 JUNI

MARIJKE MEU

In 2015 was het 250 jaar geleden dat Prinses Maria Louise van Hessen-Kassel in Leeuwarden overleed. Maria Louise was getrouwd met Johan Willem Friso, stadhouder van Friesland en Groningen. Na diens overlijden op jonge leeftijd was zij vele jaren regentes voor haar zoon Willem IV en later nogmaals voor haar kleinzoon Willem V (de vader van de latere Koning Willem I). Daarmee was zij een belangrijke figuur in de lijn van het Huis Oranje-Nassau. In Friesland wordt de Prinses liefkozend Marijke Meu genoemd: zij stond bekend om haar vriendelijkheid en het vermogen mensen aan zich te binden. Friesland eerde het werk en leven van deze vrouw in 2015 met een groot aantal festiviteiten.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander kwam op 20 juni naar Leeuwarden om enkele activiteiten mee te beleven. Vlakbij het voormalige stadspaleis van Maria Louise (het Princessehof) onthulde hij een muurschildering met portretten van Maria Louise, haar man en hun nazaten. Onder die nazaten zijn alle huidige Europese vorsten.

Op het Wilhelminaplein keek de Koning samen met veel inwoners van stad en regio naar een historische harddraverij op ongezadelde paarden. Ruiters streden hierbij op de korte baan om de Gouden Swipe. De Koning overhandigde deze zweep aan de winnaar: Silke Boersma uit Leeuwarden. De heer Bearn Bilker (voorzitter van de stuurgroep Maria Louise Jaar): “Wij hebben het als bijzonder eervol ervaren dat de Koning de uitnodiging heeft aangenomen en de feestvreugde heeft vergroot door zijn aanwezigheid.”

20 JUNI

DE IMPACT VAN AARDBEVINGEN

Op 20 juni spraken inwoners van Noordoost-Groningen met Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander over de effecten van de aardgaswinning in het gebied. Hun persoonlijke ervaringen met de afwikkeling van aardbevingsschade kwamen aan bod, evenals de impact van de aardbevingen op wonen, werken, ondernemen en leven in Groningen. Het was voor de derde keer dat de Koning een ontmoeting had met deze groep mensen. Op 15 april 2014 sprak hij hen in Middelstum en op 4 april 2013 was er een ontmoeting in Dorkwerd.

Het gesprek werd gehouden op een bijzondere plek: de van oorsprong Middeleeuwse Mariakerk in Uithuizermeeden. Dit rijksmonument is grondig gerestaureerd na eerder opgelopen storm- en aardbevingsschade. De Koning werd rondgeleid door de voorzitter van het College van Kerkrentmeesters Piet de Boer. “Onze 13de-eeuwse kerk is nu hersteld en dat hebben we tijdens een rondleiding laten zien. De Koning toonde zich nieuwsgierig en geïnteresseerd in hoe het is uitgevoerd en gefinancierd.”

Het gesprek met de inwoners van Groningen werd door hen als positief ervaren. Jack van Dijken uit Roodeschool werd in 2012 met schade aan zijn woning geconfronteerd: “De Koning luistert betrokken en informeert zich concreet over wat er speelt. We zijn daar blij mee.” Corine Jansen van de Groninger Bodem Beweging: “Het was een prima gesprek, heel plezierig.”

20 JUNI

TJALKEN, TJOTTERS, BOEIERS, BOLLEN EN LEMSTERAKEN

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix woonde 20 juni in Lemmer de jubileumreünie bij van de Stichting Stamboek Ronde & Platbodemjachten. Deze stichting, opgericht in 1955, zet zich in voor het behoud van tjalken, tjotters, boeiers, pramen, bollen, lemsteraken en andere historische schepen van die aard. In het stamboek kunnen alle ronde en platbodemjachten, waarvan het type in 1950 de eindvorm als zeilend bedrijfsvaartuig had bereikt, worden opgenomen. Op dit moment zijn ruim 2500 schepen geregistreerd, waarvan ruim 850 actief varen. Prinses Beatrix is beschermvrouwe van de Stichting Stamboek Ronde & Platbodemjachten. Zij staat met de Lemsteraak 'De Groene Draeck' ingeschreven met plaquettenummer 1.

Het jubileum werd gevierd bij Watersportvereniging "De Zevenwolden". De Prinses nam in Lemmer een vlootschouw af waaraan zo'n honderd schepen deelnamen. Aansluitend was er admiraalzeilen op het IJsselmeer.

De Prinses stond zelf aan het roer en manoeuvreerde de Groene Draeck na de vlootschouw door de Blokjesbrug de Lemster Baai in. 'In krasse frou', was het commentaar van een stuurman aan wal.

24 JUNI

FAMILIEBEDRIJVEN: CONTINUÏTEIT EN GROEI

Bijna de helft van de werknemers in Nederland staat op de loonlijst van een familiebedrijf. Nederland telt meer dan een kwart miljoen familiebedrijven. Voor de werkgelegenheid, maar ook voor de economische groei in Nederland, zijn ze van vitaal belang.
Hare Majesteit Koningin Máxima was op 24 juni aanwezig bij de derde uitreiking van de Familiebedrijven Award in de Nieuwe Kerk in Den Haag, als lid van het Nederlands Comité voor Ondernemerschap en Financiering. De Familiebedrijven Award wordt jaarlijks door de Stichting Familie Onderneming uitgereikt aan het beste familiebedrijf in Nederland.

Winnaar was Koninklijke De Heus in Ede, een bedrijf van meer dan honderd jaar oud. Ooit begonnen als eenmanszaak, is dit nu een internationale onderneming in diervoeders met 3000 werknemers, actief in 50 landen. De jury motiveerde de keuze als volgt: “De unieke samenwerkingsvorm van de familie binnen het bedrijf Koninklijke De Heus waarborgt de continuïteit. De onderneming heeft een indrukwekkende groei en ontwikkeling doorgemaakt op basis van eigen vermogen en blijft nieuwe initiatieven ontwikkelen.”

“Ik heb in 2011 in Vietnam een vestiging van Uw onderneming mogen openen”, zei Koningin Máxima. ”Daar was ik getuige van jullie internationale groei en ambities.” “Wij zijn vooral actief in die landen waarin we een rol kunnen spelen in de verdere groei van de agrarische sector”, zei Co de Heus, die samen met zijn broer Koen het bedrijf leidt. Zij zijn achterkleinzonen van oprichter Hendrik Antonie de Heus die de onderneming in 1911 startte.

24 JUNI

CULTURELE BRUGGEN TIJDENS GALADINER

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima ontvingen 24 juni het Corps Diplomatique voor het jaarlijkse galadiner in het Koninklijk Paleis Amsterdam. Voor het diner worden de buitenlandse ambassadeurs in Nederland en vertegenwoordigers van internationale organisaties die in Nederland gevestigd zijn, uitgenodigd. Elk jaar krijgt een bepaalde sector van de Nederlandse samenleving speciale aandacht. In 2015 was dat de Nederlandse kunst en cultuur. Ongeveer zeventig vertegenwoordigers van de culturele sector behoorden tot de genodigden, naast enkele honderden buitenlandse gasten. Ons land timmert in cultureel opzicht internationaal sterk aan de weg: in 2014 waren 3.700 Nederlandse kunstenaars, artiesten en culturele organisaties betrokken bij 13.000 activiteiten buiten onze landsgrenzen. Tot de Nederlandse gasten in het Koninklijk Paleis Amsterdam behoorden schrijvers, museumdirecteuren, ontwerpers, musici, theatermakers, choreografen en beeldend kunstenaars.

“Kunst en cultuur blijken steeds weer in staat te zijn bruggen te slaan over kloven van verschil”, zei de Koning in zijn tafelrede. “Kunst fascineert en maakt nieuwsgierig. En dat is vaak het begin van wederzijdse interesse en dialoog. Die zijn eens te meer nodig in deze tijd waarin internationale verschillen van inzicht gemakkelijk kunnen uitgroeien tot stenen des aanstoots.”

Hunne Koninklijke Hoogheden Prinses Beatrix en Prinses Margriet en prof. mr. Pieter van Vollenhoven waren eveneens bij het diner aanwezig.

25 JUNI

THUIS IN HILLESLUIS

Hillesluis is een Rotterdamse wijk in het stadsdeel Feijenoord waarin mensen met heel verschillende culturele achtergronden samenleven. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander bracht 25 juni een werkbezoek aan de wijk op uitnodiging van burgemeester Aboutaleb. Belangrijk thema was de vraag in hoeverre mensen zich thuis voelen in de wijk en wat zij er samen aan doen om de sociale samenhang te versterken.
De Koning ging kijken bij taekwondoschool Abdel Kwan. Naast een plek waar sport wordt beoefend, is de vereniging ook een ontmoetingsplek en een 'sociale krachtbron' voor de wijk. Zo krijgen jongeren er onder meer huiswerkbegeleiding. De ontwikkeling van discipline en van het gevoel om deel uit te maken van een gemeenschap, speelt een belangrijke rol bij de trainingen. "Discipline is belangrijk bij taekwondo. Dat zie je dan ook terug in de schoolresultaten van onze leerlingen", aldus eigenaar Abdel Maghnouj.

Met bewoners rond het Varkenoordse Park praatte de Koning over hun gezamenlijke prestatie om een eenvoudige groenstrook om te toveren in een park en sportspeeltuin. Vervolgens sprak de Koning met enkele winkeliers op de nabij gelegen Winkelboulevard-Zuid over hun bijdrage aan de samenhang in de buurt.

Maurice Schweitzer, gebiedsmanager voor Hillesluis bij de gemeente Rotterdam, vatte het bezoek als volgt samen: "Echte verhalen uit een volkse wijk met veel diversiteit. Bewoners en ondernemers vonden het enorm belangrijk om de positieve inzet en de kansen van de wijk Hillesluis eens te laten zien."

26 JUNI

SMASHEN OP DE HOFVIJVER

In de zomer van 2015 was Nederland het kloppend hart van de beachvolleybalwereld. Van 26 juni tot en met 5 juli werd in ons land het Wereldkampioenschap Beachvolleybal georganiseerd. Tien dagen lang streden de beste 48 mannenteams en 48 vrouwenteams om de wereldtitel. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander woonde in Den Haag de openingsceremonie bij en was ook bij de finale. De andere speelsteden waren Amsterdam, Apeldoorn en Rotterdam. Nederland koos voor beeldbepalende speellocaties, zoals de Hofvijver in Den Haag en de Dam in Amsterdam.

Reinder Nummerdor en Christiaan Varenhorst wisten in de finale het zilver te bemachtigen. Zij werden eind 2015 tot sportploeg van het jaar uitgeroepen tijdens het NOS NOC*NSF Sportgala. Christiaan Varenhorst: “Het beachvolleybal is in betrekkelijk korte tijd echt heel groot geworden in Nederland. Kijk naar het WK, hoe dat is aangepakt. Alle landen waren onder de indruk. Ik denk dat als we op deze weg doorgaan, we nog groter kunnen worden.”

Het WK Beachvolleybal trok in totaal 110.000 toeschouwers. Het goud werd, zowel bij de mannen als bij de vrouwen, gewonnen door een Braziliaans team. Volgens Ary Graça, president van de internationale volleybalfederatie FIVB, was het WK ‘het beste beachvolleybaltoernooi ooit onder de vlag van de FIVB georganiseerd’.

27 JUNI

MALISTOF OP HET MALIEVELD

Veteranendag is een eerbetoon aan de 115.000 Nederlandse veteranen - van de Tweede Wereldoorlog tot en met de missie in Mali - die zich hebben ingezet voor vrede en veiligheid. Op 27 juni was het de elfde keer dat Veteranendag in Den Haag werd georganiseerd. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander, minister-president Rutte en minister Hennis-Plasschaert van Defensie waren erbij, samen met bijna honderdduizend bezoekers uit heel Nederland.
Veteraan Henk van Straten (97) kreeg tijdens de bijeenkomst in de Ridderzaal bijzondere aandacht in de toespraak van de minister-president. Als 'veteraan in de klas' bezoekt hij scholen om te vertellen over zijn ervaringen tijdens de Tweede Wereldoorlog. "Een vriendschap in het leger betekent een vriendschap voor het leven. Wij veteranen hebben iets gemeenschappelijks."
Op www.Veteranendag.nl is het verhaal te lezen van schrijver Daan Heerma van Voss. Hij reisde zijn neef (een verkenner en pelotonscommandant) achterna naar Mali uit fascinatie voor diens drijfveren. "De onderlinge kameraadschap op missie is niet te vergelijken met gangbare vriendschappen of de manier waarop wij met familie omgaan. Het is heel primair, een soort vertrouwen waar niemand woorden voor nodig heeft."

De Koning woonde op het Binnenhof de uitreiking van medailles aan een aantal veteranen bij en nam in de binnenstad een defilé af waaraan vijfduizend militairen deelnamen. Daarna bezocht hij de bijeenkomst op het Malieveld, waar het warm en stoffig was. "Het lijkt wel Malistof" aldus een militair die eerder op missie was in dit Afrikaanse land.

29 JUNI – 1 JULI

EXTRA KANSEN VOOR ONTWIKKELING OP FILIPIJNEN

De Republiek der Filipijnen werkt er hard aan om mensen een betere toegang te geven tot financiële producten en diensten op het gebied van betalen, sparen, lenen en verzekeren. Dat is nodig: twee op de drie mensen op de Filipijnen hebben geen rekening bij een bank of andere financiële instelling en elektronisch betalen staat nog helemaal in de kinderschoenen: slechts een op de honderd betalingen gebeurt elektronisch. Dat alles belemmert de economische kansen van de bevolking. De regering en de Centrale Bank van de Filipijnen hebben een nationale strategie ontwikkeld om de toegang tot financiële diensten te verbeteren en de financiële kennis en vaardigheden van de bevolking sterker te maken. Zij nodigden Hare Majesteit Koningin Máxima uit om bij de lancering daarvan aanwezig te zijn. Zij bezocht het land van 29 juni tot en met 1 juli als speciale pleitbezorger van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering voor ontwikkeling.

Koningin Máxima sprak in de hoofdstad in Manilla met president Aquino en met de minister van Financiën, de gouverneur van de Centrale Bank en de voorzitter van het parlement. In de provincie Cavite, een belangrijke landbouwregio, bezocht zij een ananasplantage. Daar praatte zij met lokale ondernemers over wat financiële diensten als een bank- of spaarrekening, een lening of verzekering kunnen betekenen voor hun economische ontwikkeling.

2340 wetten, amvb's en Koninklijke besluiten

De Koning bekrachtigt de wetten, algemene maatregelen van bestuur en andere Koninklijke besluiten, zoals bepaald in artikel 47 van de Nederlandse Grondwet. In dit artikel staat ook dat de minister of staatssecretaris de wetten en besluiten mede ondertekent. Met dit contraseign komt de ministeriële verantwoordelijkheid tot uitdrukking.

In 2015 tekende Zijne Majesteit de Koning ongeveer 540 wetten en algemene maatregelen van bestuur en meer dan 1800 Koninklijke besluiten. De Koning heeft geen plaatsvervanger en tekent alle wetten en besluiten zelf. Om vertraging in het wetgevingsproces te voorkomen, ondertekent de Koning bij verblijf in het buitenland de wetten en besluiten op zijn tablet. In 2015 deed de Koning dat 23 keer. De Koning tekende op 27 mei tijdens het Staatsbezoek aan Canada bijvoorbeeld de Koninklijke Boodschap bij de Invoeringswet vereenvoudiging en digitalisering procesrecht. Terug in Nederland tekende de Koning deze mededeling aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal alsnog, zoals te doen gebruikelijk, met de pen.

3 JULI

TROTSE POORTERS VAN OUDEWATER

De inwoners van Oudewater vierden in 2015 dat hun stad 750 jaar geleden stadsrechten kreeg. Onderdeel van de viering was een feestelijke bijeenkomst in de Grote Kerk midden in de stad op 3 juli. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander was erbij.

In de geschiedenis van ons land speelt Oudewater een belangrijke rol. In 1572 was Oudewater één van de twaalf Hollandse steden die deelnamen aan de Eerste Vrije Statenvergadering in Dordrecht. Daar kozen de twaalf steden voor Willem van Oranje. Oudewater werd om die reden drie jaar later verwoest door de Spaanse legers en daarna volledig herbouwd. Pieter Verhoeven, burgemeester van 'de oudste stad van het Groene Hart' memoreerde in zijn welkomstwoord de bewogen geschiedenis: "Onze steden hadden op 19 juli 1572 de moed om voor de vrijheid van geloof en geweten en voor Oranje te kiezen. Het verlenen van stadsrechten 750 jaar geleden is een gebeurtenis waar wij *Poorters van Oudewater* het afgelopen jaar alleen maar trotser op zijn geworden. Ons verleden is van iedereen en biedt inspiratie voor de toekomst."

De Koning maakte hierna een rondwandeling door Oudewater en werd vanuit het stadhuis toegezongen door een koor van Stichting Treatief Producties. Hij roemde de inwoners van Oudewater in een kort dankwoord. "De gemeenschappelijkheid van deze stad straalt ervan af. Als we hier vandaag gaan meten, dan moet dit de warmste plek zijn met de gastvrijheid, de warmte van alle inwoners."

4 JULI

FEESTELIJKE GRAND DÉPART

Zijne Majesteit de Koning was 4 juli aanwezig bij Le Grand Départ van de Tour de France in Utrecht. Het was de zesde keer in de 113 jaar oude geschiedenis van Tour dat de Franse wielerronde in Nederland startte. De eerste keer was in 1954, in Amsterdam.

De Tour startte op 4 juli met een individuele tijdrit van 13,7 kilometer. De start en de finish van de tijdrit waren bij de Jaarbeurs, nabij Utrecht Centraal Station. De Koning bezocht het rennerskwartier en sprak met renners van een aantal deelnemende teams. In een volgauto volgde hij de tijdrit van Bram Tankink, rijdend voor Team LottoNL-Jumbo, van nabij. Na afloop twitterde deze: “Publiek bedankt! Was onvergetelijk. En met onze Koning achter mij heb ik er iets langer over gedaan. 16 minuten genieten.”

De Koning proefde de sfeer aan de finish van de tijdrit en schudde winnaar Rohan Dennis uit Australië de hand op het erepodium. Ook ontmoette hij de Nederlandse Tourwinnaars Jan Janssen (1968) en Joop Zoetemelk (1980).

Ongeveer 350.000 bezoekers beleefden Le Grand Départ mee en deelden het enthousiasme van de Koning. “Nederland is een groot fietsland. Zowel professioneel als in de breedtesport. Fietsen is iets waar we internationaal om bekend staan. We laten graag zien aan de wereld dat we er heel erg goed in zijn.”

7 JULI

BINDING MET DE BENNEKEL

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ging 7 juli op werkbezoek in De Bennekel in Eindhoven om met bewoners te praten over wat er speelt in hun wijk en wat hen aan hun wijk bindt. Hij was daarvoor uitgenodigd door wethouder Yasin Torunoglu van Wonen, Wijken, Ruimte en Burgerparticipatie. In De Bennekel wonen mensen met zeer verschillende achtergronden. Aan bod kwam vragen als 'voelt U zich thuis in de wijk?' en 'welke initiatieven neemt U zelf om de samenhang te versterken?'.

In Spilcentrum De Bennekel maakte de Koning een voetbaltraining mee van Bennekel United. Dit jongerenteam maakt deel uit van PSV United, een programma voor talentontwikkeling van jongeren van 9 tot en met 18 jaar. Twee keer in de week krijgen zij een training van PSV-trainers waarbij zaken als respect en normen en waarden centraal staan. In wijkcentrum De Dommel sprak de Koning met jongeren die hun schouders zetten onder activiteiten voor andere jongeren, zoals een studiekamer, een tienermiddag voor de basisschool en een jongerenavond voor het voortgezet onderwijs. In de gesprekken kwamen ook de problemen aan bod waar jongeren tegenaan kunnen lopen, zoals de moeite die het kost om een stageplek te vinden als je een Marokkaanse achternaam hebt.

Voor de bewoners van De Bennekel kwam het bezoek als een verrassing; zij gingen ervan uit dat minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid langs zou komen. "Valt weer tegen", verontschuldigde de Koning zich voor deze wissel.

15 AUGUSTUS

INDISCH MONUMENT

Op 15 augustus 1945 kwam met de capitulatie van Japan een einde aan de Tweede Wereldoorlog in Zuidoost-Azië. Elk jaar worden bij het Indisch Monument in Den Haag alle slachtoffers van de Japanse onderdrukking in en om voormalig Nederlands-Indië herdacht. In veel Nederlandse families leven de herinneringen aan deze bittere periode voort. Ongeveer 100.000 burgers, onder wie 60.000 kinderen, werden begin 1942 in kampen geïnterneerd en 42.000 militairen werden krijgsgevangen gemaakt. Velen van hen moesten dwangarbeid verrichten aan de beruchte Birmaspoorlijn en de Pakan Baroe-spoorlijn op Sumatra.
Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander woonde op 15 augustus, zeventig jaar na de capitulatie van Japan, de herdenking bij het Indisch Monument bij en legde een krans voor de vele duizenden slachtoffers van de Japanse bezetting.

Acteur Eric Schneider was als jongetje met zijn moeder en broertjes geïnterneerd op Java. Hij sprak tijdens de herdenking samen met zijn zoon Beau, die in Indonesië de plekken uit zijn vaders jeugd had bezocht. Beau Schneider vroeg zijn vader: “Is er iets dat je mij en mijn generatie zou kunnen meegeven? Iets dat ons wellicht kan helpen als onze vrijheid ook ooit onder grote druk komt te staan?” Het antwoord van Eric Schneider luidde: ”Wantrouw machthebbers van politiek en religie, ook die van eigen land. Blijf je eigen gedachten trouw.”

Na afloop van de herdenking ontmoetten de Koning en de minister-president vertegenwoordigers van de Indische gemeenschap in Nederland.

29 AUGUSTUS

EERBETOON AAN HET VERZET

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander was 29 augustus aanwezig bij de Dag van het Verzet in trainings- en nazorgcentrum van Stichting De Basis in Doorn. Hij sprak daar met verzetsmensen over hun ervaringen in de Tweede Wereldoorlog en daarna. De Dag van het Verzet is een jaarlijkse reünie voor oud-verzetsstrijders georganiseerd door de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945. De SSV is een overkoepelende organisatie van alle oud-verzetsorganisaties.

De mensen die de Koning in Doorn ontmoette, hebben tijdens de oorlogsjaren uiteenlopende verzetsdaden verricht. Sommigen waren verzetskoerier of verspreidden illegale kranten. Anderen brachten geallieerde piloten in veiligheid of gaven onderdak aan onderduikers. Weer anderen organiseerden bonkaarten voor onderduikers of pleegden sabotageacties ten koste van de bezetter.

Voorzitter van de SSV is Generaal-Majoor b.d. R.W. Hemmes. Eind 1943 reisde hij via Frankrijk, Spanje en Portugal naar Engeland, waar hij als dienstplichtige bij de Prinses Irene Brigade kwam. De 1100 man sterke Brigade werd begin augustus 1944 via Frankrijk ingezet om Nederland te bevrijden.

29 AUGUSTUS

OPKIKKER

Stichting Opkikker organiseert elk jaar Opkikkerdagen voor 2000 gezinnen met een langdurig ziek kind. Alles is er dan op gericht de kinderen en hun familieleden een fijne, onbezorgde dag te bieden. Kinderen die een Opkikkerdag hebben beleefd, kunnen ambassadeur worden van de stichting. Inmiddels zijn er zo'n 2600 ambassadeurs in de leeftijd van 7 tot 18 jaar. Zij helpen mee om ook andere kinderen een mooie dag te bezorgen, bijvoorbeeld door het inzamelen van oude mobieltjes, het organiseren van een sponsorloop, het verkopen van lootjes of het geven van een spreekbeurt. Om hen te bedanken voor hun inzet organiseert Stichting Opkikker jaarlijks Ambassadeursdagen. Hare Majesteit Koningin Máxima was er op 29 augustus in Amsterdam bij en vierde het twintigjarig bestaan van de stichting mee.

Naast een bezoek aan NEMO kregen de gezinnen een vaartocht door Amsterdam en een show in de lucht en op het water aangeboden. Directeur Ruud Sliphorst van Stichting Opkikker vertelde over zijn bewondering voor de jonge ambassadeurs: "De kinderen hebben een ongelofelijke wilskracht. Kinderen met een beperking of een ziekte zijn tot heel erg veel in staat. Ze hebben zoveel doorzettingsvermogen!" Ambassadeur Veerle Maas (11 jaar) verwelkomde Koningin Máxima met bloemen en genoot van de dag. "Dit is heel leuk. Je kunt dan even vergeten wat je hebt."

31 AUGUSTUS

HOGESCHOOL ALS HEFBOOM VOOR TALENT

Aan de Haagse Hogeschool studeren ruim 25.000 studenten uit alle werelddelen. Zij worden onder meer aangetrokken door het imago van de 'Stad van Vrede en Recht'. Op 31 augustus opende Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander er het hogeschooljaar.

De Koning ging in zijn openingstoespraak onder meer in op de kwaliteit van het hoger onderwijs. "De discussie over kwaliteit wordt breed gevoerd in het hbo en daarbuiten. Het is goed dat er daarbij oog is voor de menselijke maat en voor een uitdagende leeromgeving die studenten en docenten motiveert echt het beste uit zichzelf te halen. Het hbo is een van de belangrijkste hefbomen in de naoorlogse geschiedenis van ons land. Een hefboom voor de emancipatie van honderdduizenden vrouwen en mannen uit alle lagen van onze samenleving. Een hefboom voor de beantwoording van tal van maatschappelijke vragen door goed opgeleide professionals. En een hefboom voor de ontwikkeling van talent. Uw talent! Daarom moeten we het hbo koesteren."

Tijdens de opening werd ook stilgestaan bij het veertigjarig bestaan van de Vereniging van Hogescholen. De Koning hield de studenten voor dat zij hun weg moeten vinden in een samenleving die drijft op kennis. "Veertig jaar geleden, in 1975, was één op de tien Nederlanders hoger opgeleid. Vandaag hebben drie op de tien Nederlanders een hogere opleiding genoten. U bent dus minder exclusief geworden."

37 beëdigingen

Zijne Majesteit de Koning ontving in 2015 in totaal 37 mensen ter beëdiging. Voor een aantal hoge functionarissen in het openbaar bestuur of de rechterlijke macht is in de wet vastgelegd dat zij de eed of belofte afleggen ten overstaan van de Koning.

In 2015 beëdigde de Koning de minister van Veiligheid en Justitie, de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu en de staatssecretaris van Economische Zaken. Ook beëdigde hij zes staatsraden, een advocaat-generaal bij de Hoge Raad, vijf raadsheren bij de Hoge Raad, de president van de Algemene Rekenkamer, een lid van de Algemene Rekenkamer en 19 ambassadeurs.

Het formele moment van de beëdiging wordt gevolgd door een persoonlijke ontmoeting.

3 SEPTEMBER

FIT OP DE FIETS

Willem Kölling, postbeheerder in Dieren, was in 1892 een van de eerste Nederlanders die toekomst zag in de fiets als vervoermiddel voor de massa. Samen met Rudolf Arentsen, handelaar in kachels, startte hij een fietsenhandeltje. In 1902 zag hij tijdens een boswandeling plotseling een reebok oversteken. De snelle, sierlijke beweging van het dier bracht hem op het idee de naam Gazelle te gebruiken voor zijn fietsen. De merknaam *Gazelle* was geboren.
Gazelle groeide uit van een tweemanszaak tot een internationale onderneming met een productie van een kwart miljoen fietsen per jaar. Op 3 september opende Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander in Dieren de vernieuwde fabriek op de plek waar het bedrijf meer dan een eeuw eerder begon. Tussen de oude fabrieksgebouwen en het monumentale hoofdgebouw is een nieuwe montagehal gebouwd.
Tijdens een rondleiding door de fabriek kreeg de Koning uitleg van Robbie Koendjibiharie, een van de 350 medewerkers van Gazelle. Ook maakte hij een ritje op een nieuw model e-bike over de testbaan.

Bij het eeuwfeest in 1992 werd Gazelle het predicaat Koninklijk verleend. In 2011 werd Koninklijke Gazelle overgenomen door Pon. Voorzitter van de Raad van Bestuur, Janus Smalbraak, vertelde over het waarom van de overname: “Uit gesprekken met medewerkers en fietsretailers van Gazelle bleek al snel de enorme betrokkenheid bij het merk. Fietsen staat voor een beter milieu en fitheid, daar geloven we helemaal in.”

9 SEPTEMBER

JAKOEZIE

De melkveehouderij van de familie Stokman in Koudum is lid van de zuivelcoöperatie die aan Koninklijke FrieslandCampina N.V. melk levert. Hare Majesteit koningin Máxima bezocht de boerderij op 9 september en ging daarna kijken bij een kaasproductielocatie van FrieslandCampina in Workum. Hier wordt dagelijks drie miljoen liter melk verwerkt in twee soorten kaas.

Op de melkveehouderij van de familie Stokman is ervaring opgedaan met vrije keuzestallen, waar koeien vrij in en uit kunnen lopen. De dieren bepalen zelf wanneer het tijd is om te melken en in de stal hangen borstels, zodat ze zichzelf kunnen boenen en krabben. Ook kunnen ze badderen in een 'jakoezie'. Dit alles levert minder stress op voor de koe en een iets hogere melkproductie. Koeienmest wordt op de boerderij omgezet in biogas.

Arjan Stokman, vierdejaars student Agrarisch Ondernemerschap, leidde Koningin Máxima samen met zijn vader rond. "We hebben gesproken over het runnen van een modern melkveebedrijf en wat daar zoal bij komt kijken. We hebben ook ons weidegangsysteem toegelicht. Tijdens de rondgang heb ik de Koningin uitgelegd dat ik het bedrijf wil overnemen, maar daarnaast ook nog een sociaal leven willen kunnen leiden. Een tweemansbedrijf is dan noodzakelijk. Tien jaar terug kon een tweemansbedrijf met ongeveer 100 koeien uit de voeten, nu is dat al opgeschroefd naar 300 koeien."

9 SEPTEMBER

OPVANG VAN ASIELZOEKERS

In 2015 kwam een toenemend aantal vluchtelingen naar Europa. Ook de stroom asielzoekers naar Nederland groeide, vooral uit Syrië en Eritrea. Verantwoordelijk voor hun opvang, begeleiding en doorstroom, is het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA). Op 9 september bezocht Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander samen met staatssecretaris Klaas Dijkhoff van Veiligheid en Justitie het hoofdkantoor van het COA in Rijswijk. Besproken werd hoe het COA, samen met zijn partnerorganisaties, de toestroom van vluchtelingen in zo goed mogelijke banen tracht te leiden. Het grote aantal asielzoekers stelt alle betrokkenen voor forse uitdagingen, landelijk en in de gemeenten. De Koning sprak hierover met vertegenwoordigers van het COA, de Immigratie- en Naturalisatiedienst, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Gezondheidscentrum Asielzoekers, VluchtelingenWerk Nederland en met de burgemeesters van twee gemeenten met een opvanglocatie binnen hun grenzen: Zwolle en Vlagtwedde.

Van alle betrokkenen wordt veel gevraagd. Zij dragen niet alleen zorg voor een fatsoenlijke opvang, maar ook voor een zorgvuldige registratie en toetsing van de asielaanvraag. Ook het draagvlak in de omgeving van bestaande en nieuwe asielzoekerscentra heeft aandacht nodig. De Koning liet zich informeren over de bestuurlijke uitdagingen die hiermee verbonden zijn en over de uitwerking van het beleid in de praktijk. Praktijkcasus was de noodopvang van vluchtelingen in de IJsselhallen in Zwolle. Naast gelegenheid tot een gedachtewisseling over de impact en aanpak van de vluchtelingenstroom, bood het bezoek ook gelegenheid de betrokkenen een hart onder de riem te steken.

10 SEPTEMBER

ÛT TURP DOET HET ZELF

Gassel is een prachtig Brabants kerkdorp. Maar in de loop der jaren sloten steeds meer winkels en voorzieningen hun deuren. Zonder bakker, slager en pinautomaat werd het leven in het dorp steeds minder aantrekkelijk, vooral voor oudere mensen. De dorpsgemeenschap besloot niet bij de pakken neer te zitten en zelf in actie te komen. In 1998 werd een servicepunt ingericht om de leefbaarheid te verbeteren. In het pand zijn inmiddels een bakker, slager, kapper, bibliotheek, postkantoortje, fysiotherapeut en bloedprikdienst gevestigd. Daarnaast is er een cafetaria.

De Dorpsservicewinkel wordt gerund en beheerd door vrijwilligers en geeft een positieve impuls aan het hele dorp. Het Oranje Fonds besloot daarom dit initiatief te steunen. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander – beschermheer van het Oranje Fonds – ging op 10 september naar Gassel en praatte met initiatiefnemers en vrijwilligers. Jan Schraven van Stichting Dorpsbelangen Gassel: “Hij wilde graag met eigen ogen zien hoe wij deze dorpsvoorziening overeind weten te houden. Hij was heel enthousiast en gaf aan dat Ût Turp een voorbeeld is voor heel veel kleine kernen. Hoe uniek het eigenlijk is, beginnen we nu pas zelf te beseffen. Andere dorpsraden vragen of ze hier een kijkje kunnen komen nemen.”

1196 inwoners telde Gassel ten tijde van het bezoek van de Koning. ”Er komen er binnenkort twee bij”, wist Cor van Boekel van Stichting Dorpsbelangen. “Geweldig. Hard op weg naar de 2000!”, zei de Koning.

10 SEPTEMBER

LEVENDE MONUMENTEN

Met circa een miljoen belangstellenden, is de Open Monumentendag een van de grootste culturele evenementen van Nederland. Op 10 september vond de 29ste editie plaats. Vijfduizend monumenten openden gratis hun deuren. Prof. mr. Pieter van Vollenhoven gaf als voorzitter van het Comité van Aanbeveling van de Stichting Open Monumentendag het startschot voor deze dag gewijd aan ons gebouwde erfgoed. Hij deed dat in de tuin van stadspaleis Het Markiezenhof in Bergen op Zoom.

Professor Van Vollenhoven greep de opening aan om een lans te breken voor dit evenement, dat de steun van sponsoren nodig heeft om in de toekomst te kunnen voortbestaan. Open Monumentendag verhoogt volgens hem de betrokkenheid van mensen bij het behoud van ‘hun’ monumenten en maakt mensen ervan bewust dat monumenten een tweede of derde leven verdienen. “Weinigen beseffen dat er van de 9800 kerken in ons land jaarlijks 100 worden gesloten. Vaak gaat het om beeldbepalende gebouwen die velen willen behouden. De Open Monumentendagen kunnen de inspiratie geven voor herbestemming. Zonder herbestemming heeft een monument geen toekomst. Neem de Hallen in Amsterdam. Ik heb grote bewondering voor wat er in die voormalige tramremise is gebeurd. Zo’n herbestemming moet je vieren.”

Thema van de Open Monumentendag 2015 was ‘Kunst & Ambacht’, met speciale aandacht voor bijzondere interieurs en voor de creativiteit en het vakmanschap van kunstenaars en ambachtslieden.

10 SEPTEMBER

DE PLEK VAN DE MOSKEE IN PEEL EN MAAS

In november 2004, na de moord op Theo van Gogh, ging in ons land een aantal moskeeën in vlammen op. Ook de moskee in het Limburgse Helden brandde af. Enkele jaren daarna werd begonnen met de herbouw aan de rand van Helden (nu gemeente Peel en Maas). Leden van de Marokkaanse gemeenschap en andere buurtbewoners zetten zich daar samen voor in. In 2008 werd de nieuwe moskee in gebruik genomen.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander bracht op 10 september een bezoek aan Peel en Maas. Hij werd rondgeleid in de Assalaam moskee en ging met bestuursleden, vertegenwoordigers van de moslimgemeenschap en omwonenden in gesprek over de positie van de moskee in de kleine dorpsgemeenschap. Daarbij ging het ook over veiligheid. Het bestuur van de moskee houdt regelmatig bijeenkomsten waar iedereen welkom is. Ook gevoelige onderwerpen als discriminatie en radicalisering worden dan besproken. Bestuurslid van de moskee Mohamed el Hamriti: “De brand was een klap voor de gemeenschap en niet alleen voor ons. De verbroedering was sterk door die brand en er ontstond een warme en goede verbinding.” “Hoe kleinschaliger een gemeenschap, hoe gemakkelijker de contacten”, aldus wijkagent Arno Wilmsen.

De Koning ging in Peel en Maas ook kijken op het Bouwens van der Boijecollege, een regioschool voor alle sectoren van het voortgezet onderwijs, van vmbo tot en met gymnasium. Daar praatte hij met docenten en leerlingen over hun ervaringen.

12 SEPTEMBER

POSITIEVE DRAAI

Meer dan 500 mannen en vrouwen van 63 teams vertegenwoordigden hun land tijdens het wereldkampioenschap voetbal voor dak- en thuislozen dat van 12 tot 19 september in Amsterdam op het Museumplein werd georganiseerd. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander opende de Homeless World Cup met het nemen van penalty's en vuurde de Nederlandse vrouwen- en mannenploeg aan in hun wedstrijden tegen Argentinië en Noord-Ierland.

De organisatie van het toernooi was in handen van Stichting Life Goals, in samenwerking met het Leger des Heils en de Gemeente Amsterdam. Cornel Vader van het Leger des Heils: "We hebben het hier niet over daklozen en het stigma van verslaving dat om hen heen hangt. We hebben het over de kansen die dit toernooi biedt. De mensen krijgen op deze manier weer contact met de samenleving en maken nieuwe vrienden. Ze horen ergens bij." Coach René van Rijswijk van het Nederlandse vrouwenteam verwoordde het als volgt: "Weer sociale contacten opdoen, je gewaardeerd voelen, je lichamelijk beter gaan voelen. Die dingen bij elkaar opgeteld zorgen ervoor dat de vrouwen stappen gaan zetten om weer een positieve draai aan hun leven te geven."

Lorenzo Sambre maakte deel uit van het Nederlandse mannenteam: "Tot twee jaar geleden zat ik heel diep. Maar nu gaat het goed. Ik ben net begonnen met de opleiding Sport en Bewegen en woon in een begeleidwonenproject."

17 SEPTEMBER

MOLUKSE GEMEENSCHAP IN ALPHEN

Na de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd kwamen veel Molukse militairen die meegevochten hadden in het Nederlandse KNIL-leger en hun gezinnen naar Nederland. Aanvankelijk werden zij ondergebracht in aparte woonoorden. Later kwamen er speciale woonwijken voor Molukkers. Een van die woonwijken is de Bomenbuurt in Alphen aan den Rijn. In 1965 vestigden zich daar de eerste Molukse gezinnen.

In 2015 vierde de Molukse gemeenschap in Alphen aan den Rijn haar vijftigjarig bestaan met verschillende activiteiten georganiseerd door Stichting 'Jajasan Alphen 1965-2015'. Het cultureel erfgoed van de gemeenschap werd beschreven in een gedenkboek, dat op 17 september werd gepresenteerd tijdens een bijeenkomst in de Lachai-Roi kerk. Hare Majesteit Koningin Máxima was erbij en praatte met wijkbewoners over hun verleden, heden en toekomst.

Kelly Simaela (24) kwam op haar elfde in de wijk wonen, toen haar moeder en stiefvader introkken bij haar oma: "Ik hield mij eerlijk gezegd nooit zo bezig met de toekomst van de Molukse wijk. Ik ben altijd druk met school, werk en vrienden. Maar nu ik ouder word, ben ik gaan inzien hoe belangrijk de wijk eigenlijk is voor de onderlinge band en de beleving van de Molukse cultuur."

Oranjezaal nader bekeken

De Oranjezaal in Paleis Huis ten Bosch is een van de belangrijkste schilderkunstige ensembles van de Nederlandse zeventiende eeuw. Amalia van Solms wilde hiermee een eerbetoon brengen aan haar overleden echtgenoot stadhouder Frederik Hendrik. In haar opdracht werkten twaalf kunstenaars (onder wie Gerard van Honthorst en Jacob Jordaens) in de jaren 1648-1652 aan 39 doeken en panelen en een aantal gewelfschilderingen. Architect-schilder Jacob van Campen had de regie.
Van 1998 tot 2001 is de Oranjezaal grondig gerestaureerd. Architectuurhistorici, kunsthistorici, chemici en restauratoren werkten daarbij nauw samen onder leiding van restauratiedeskundige Anne van Grevenstein. Het onderzoek ter voorbereiding van de restauratie leverde een grote hoeveelheid gedetailleerde informatie op, die in 2015 werd samengebracht in een digitale catalogus met tal van detailopnamen. Deze werd op 24 juni gepresenteerd, in aanwezigheid van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander. Iedereen die geïnteresseerd is in de beeldende kunst van de Gouden Eeuw, kan op oranjezaal.rkdmonographs.nl alles vinden over de ontstaansgeschiedenis, de oorspronkelijke verschijningsvorm en de iconografie van de Oranjezaal en over de werkwijze en het materiaalgebruik van de betrokken kunstenaars en de restauratiegeschiedenis.

Van 7 september tot en met 30 december was de Oranjezaal opengesteld voor publiek. In groepjes van twintig konden in totaal bijna 50.000 geïnteresseerden deze schatkamer van zeventiende-eeuwse schilderkunst en architectuur nader bekijken.

22 SEPTEMBER

ONS' LIEVE HEER OP SOLDER

Verborgen op de zolder van een Amsterdams grachtenhuis bevindt zich een klein wonder: een compleet ingerichte Rooms-Katholieke kerk: Ons' Lieve Heer op Solder.

In de Gouden Eeuw werd de Katholieke eredienst oogluikend toegestaan als daar in het openbaar maar geen zichtbaarheid aan werd gegeven. De verborgen kerk uit 1663 is daarmee een symbool van de (voor die tijd) relatief grote religieuze tolerantie in ons land. Aan het einde van de 19de eeuw werd Ons' Lieve Heer op Solder een museum. Tussen 2010 en 2015 werd het kwetsbare gebouw zorgvuldig gerestaureerd en uitgebreid met een nieuw entreegebouw. Hare Majesteit Koningin Máxima kwam op 22 september naar de Oudezijds Voorburgwal om de opening te verrichten.

Museum Ons' Lieve Heer op Solder wil meer zijn dan een bijzondere historische plek. Het wil ook bijdragen aan de dialoog over de betekenis van vrijheid en tolerantie in onze tijd. Daartoe werkt het nauw samen met scholen. Zo worden er voor het voortgezet onderwijs rondleidingen georganiseerd waarbij museumdocenten de leerlingen uitdagen met elkaar van gedachten te wisselen over vrijheid van godsdienst. Directeur Judikje Kiers: "De architectuur is uniek, maar ook het gedachtegoed van waaruit deze kerk ontstond koesteren we en vertellen we door."

Als onderdeel van haar bezoek sprak Koningin Máxima met een groep VMBO-leerlingen over hun visie op tolerantie.

KORG

23 SEPTEMBER

VLIEGENSVLUGGE DISTRIBUTIE

Vier miljoen producten in een gebouw van 53.000 m², opgeslagen in stellingkasten van 26 verdiepingen waartussen 468 shuttletreintjes met grijparmen heen en weer schieten. Dat is het nieuwe geautomatiseerde distributiecentrum in Zwolle van webwinkel Wehkamp. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander verrichtte de opening op 23 september. Het nieuwe distributiecentrum verving het oude distributiecentrum in Dedemsvaart dat 55 jaar dienst had gedaan. Alle tweehonderd vaste medewerkers verhuisden mee naar de nieuwe locatie.

Op het dak van het nieuwe gebouw ligt een zonnepanelenveld dat voor 40% in de energiebehoefte voorziet. Ook wordt gebruik gemaakt van warmte-koudeopslag.

Dankzij de nieuwste technieken ligt een pakketje een half uur na de bestelling klaar voor verzending. De Koning testte het systeem door op een tablet een bestelling te plaatsen ten behoeve van zestien Ronald McDonald-huizen. Deze ontvingen als gift van het bedrijf een zending kleding en huisraad.

23 SEPTEMBER

VUUR EN SINTELS ALS PENSELEN

In het herdenkingsjaar Van Gogh 2015 (125 jaar na de dood van de schilder), organiseerde het Van Gogh Museum samen met het Munch Museum in Oslo de tentoonstelling 'Munch : Van Gogh'. Deze tentoonstelling was de eerste in het verbouwde Van Gogh Museum, dat op 4 september zijn nieuwe entreegebouw opende.

Vincent van Gogh (1853-1890) en Edvard Munch (1863-1944) worden vaak met elkaar vergeleken, onder meer door hun expressieve stijl van schilderen. Dankzij de samenwerking van de beide musea waren de kunstenaars voor het eerst in één overzichtsexpositie in Nederland te zien. Om die bijzondere samenwerking te markeren, opende Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix de tentoonstelling op 23 september samen met Hare Majesteit Koningin Sonja van Noorwegen. De tentoonstelling bevatte meer dan honderd kunstwerken, waaronder topstukken en bijzondere bruiklenen als *De Schreeuw* van Munch en *Sterrennacht boven de Rhône* van Van Gogh. Eerder was een tentoonstelling van de twee kunstenaars in Oslo te zien. Deze tentoonstelling werd eveneens door Prinses Beatrix en Koningin Sonja geopend.

Edvard Munch was een bewonderaar van het werk van Vincent van Gogh. In 1933 schreef hij: *"Tijdens zijn korte leven liet Van Gogh zijn vlam niet doven. Vuur en sintels dienden als penselen tijdens zijn spaarzame jaren, waarin hij opbrandde voor zijn kunst. Ik neem me voor en hoop dat ik uiteindelijk, met meer geld tot mijn beschikking dan hij, in zijn voetsporen zal treden."*

24 SEPTEMBER

GOEDE VRIENDEN MET 65 JAAR VERSCHIL

Een op de drie 65-plussers in ons land voelt zich eenzaam. Voor ouderen die weinig te besteden hebben, is het vaak extra moeilijk om in contact te blijven met de samenleving. Stichting SeniorenStudent is opgericht om voor deze groep iets te betekenen. Het idee is simpel: breng een student en een oudere met elkaar in contact. Als het klikt, kan dat voor beiden een verrijkende ervaring zijn. Daarbij gaat het om meer dan alleen gezelligheid. De studenten helpen de ouderen ook hun sociale netwerk uit te breiden en hun zelfredzaamheid te vergroten.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ging 24 september op bezoek bij de stichting, die wordt gesteund door het Oranje Fonds. Hij praatte met ouderen en studenten over de betekenis van dit initiatief en de uitwerking daarvan in hun leven. Een van de mensen met wie hij sprak was de heer Gerard de Waard (87). Hij vertelde hoe zijn leven is veranderd door het contact met studente Judith Stevens. “Het is een openbaring. Ik ben wakker gemaakt en een ander mens geworden. Ik heb weer zin om iets te doen en ook geestelijk ben ik erop vooruitgegaan.” Judith Stevens: “We zijn goede vrienden met een leeftijdsverschil van 65 jaar”. Behalve dat ze samen gezellig praten en discussiëren, komen beiden ook in beweging, bijvoorbeeld door samen te koken. De heer de Waard: “Dankzij Judith eet ik nu ook Mexicaans en Aziatisch!”

Ontvangsten regeringsleiders en staatshoofden

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ontvangt met grote regelmaat staatshoofden en regeringsleiders die een bezoek brengen aan Nederland. Zo ontving hij op 23 november president Sommaruga van Zwitserland. Andere hoge buitenlandse gasten die de Koning in 2015 ontving, waren de nieuwe voorzitter van de Bondsraad van Duitsland, de heer Bouffier, minister-president Harper van Canada, president Kagame van Rwanda, president Abbas van de Palestijnse Autoriteit, president Kikwete van Tanzania en president Poroshenko van Oekraïne.

28-29 SEPTEMBER

ZEVENTIG JAAR VERENIGDE NATIES

In 1945 werd het Handvest van de Verenigde Naties ondertekend door 51 landen, waaronder Nederland. In september 2015 vond in New York de zeventigste Algemene Vergadering van de Verenigde Naties plaats. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander leidde de delegatie van het Koninkrijk der Nederlanden, met daarin onder anderen Hare Majesteit Koningin Máxima, minister-president Rutte, de minister-presidenten van Aruba, Curaçao en Sint-Maarten en minister Koenders van Buitenlandse Zaken.

Op 28 september sprak de Koning de Algemene Vergadering van de 193 lidstaten van de VN toe. Het was de eerste keer dat een Nederlands staatshoofd dit deed. De Koning prees de VN als een organisatie die acties op gang brengt die onze wereld mede vormgeven en beter maken. “Hoe zou onze wereld er vandaag hebben uitgezien zonder Verenigde Naties? We zouden zonder twijfel slechter af zijn geweest.” De Koning bedankte de VN voor “zeventig jaar strijd tegen cynisme en fatalisme”. Hij ging daarnaast uitgebreid in op de zorgen die in ons Koninkrijk leven over de internationale situatie. “Grote zorgen maakt ons Koninkrijk zich over de wetteloosheid, de terreur en de minachting voor elementaire mensenrechten die in sommige gebieden terrein winnen. Als gevolg daarvan zijn miljoenen mensen op drift geraakt, wanhopig vluchtend voor het geweld. Zij zijn onschuldige slachtoffers van onverdraagzaamheid en van stuitend opportunisme van machthebbers op wie zij geen greep hebben. Veel vluchtelingen verkeren al te lang in wanhopige omstandigheden. Positieve effecten van jaren van hard werken aan duurzame ontwikkeling dreigen verloren te gaan. Dit gaat ons allen aan. Hierbij kunnen wij onmogelijk de andere kant opkijken.”

Koningin Máxima was in New York niet alleen aanwezig als lid van de delegatie van het Koninkrijk, maar ook vanwege haar functie als speciaal pleitbezorger van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering voor ontwikkeling. Zij bood onder meer het jaarverslag van haar VN-activiteiten aan secretaris-generaal Ban Ki-moon aan. Daarin rapporteerde zij dat sinds 2011 circa 700 miljoen mensen toegang hebben gekregen tot financiële diensten. Het jaarverslag besteedt veel aandacht aan innovatieve oplossingen, zoals digitale financiële dienstverlening, bijvoorbeeld via de mobiele telefoon. Voor veel mensen in ontwikkelingslanden, waar bankkantoren vaak dun gezaaid zijn, is dit een uitstekend en relatief goedkoop alternatief.

6 OKTOBER

GEZONDHEID VAN MENS EN DIER

Door gebruik van antibiotica worden steeds meer bacteriesoorten ongevoelig voor de werking ervan. Ziektes die nu eenvoudig te genezen zijn, kunnen daardoor in de toekomst weer gevaarlijk worden. Omdat antibiotica worden gebruikt om infecties bij zowel mensen als dieren te behandelen, is de bestrijding van antibioticaresistentie een zaak van de gezondheidszorg én de veehouderij. Nederland loopt voorop bij de samenhangende aanpak hiervan.
Om hierover met betrokkenen uit de praktijk van gedachten te wisselen, ging Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander 6 oktober op werkbezoek met minister Schippers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en staatssecretaris Dijksma van Economische Zaken. Samen gingen zij naar het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Deskundigen daar lieten zien hoe het ziekenhuis in de dagelijkse praktijk probeert infecties te voorkomen en het antibioticagebruik te verbeteren.

Vervolgens gingen de Koning en de beide bewindslieden naar vleeskalverbedrijf Verwoert in Opheusden. Tijdens een rondleiding door de stal lichtte kalverhouder Evert Verwoert toe hoe hij samen met een dierenarts werkt aan het voorkomen van infecties bij de kalveren. Een gezond stalklimaat, goede hygiëne en voeding en een zorgvuldig antibioticumgebruik zijn daarbij van belang. “Ik hamer op een goede ventilatie in de stallen”, aldus de kalverhouder. Aan de keukentafel praatte de Koning door met het hele gezin. Evert Verwoert: “Ik heb hem verteld dat de kalverhouderij wel degelijk toekomst heeft. Mijn zoons Evert en Gerward hebben er zin in om het bedrijf over te nemen.”

10 OKTOBER

MIJN LIMBURG

Eind 1965 kondigde minister Den Uyl van Economische Zaken in Heerlen de sluiting aan van de Limburgse kolenmijnen. Nederland schakelde over op gas na de ontdekking van de gasbel bij Slochteren en de Limburgse kolen waren te duur om nog te ontginnen. Het besluit kwam hard aan. Duizenden Limburgse mijnwerkers moesten op zoek naar ander werk. Op 31 december 1974 sloot de laatste mijn haar deuren. Hiermee kwam een tijdperk ten einde.

Vijftig jaar na dit historische besluit, brachten Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima een bezoek aan de voormalige Mijnstreek. Op 8 oktober bezochten zij Kerkrade, Heerlen en Sittard-Geleen. Centraal stond de transformatie van mijnbouwgebied naar regio met tal van nieuwe vormen van bedrijvigheid. Burgemeester Som van Kerkrade schetste de ingrijpende en pijnlijke omslag die de inwoners van zijn gemeente hebben moeten maken. “De mijnbouw was voor Kerkrade heel belangrijk en heeft heel veel werkgelegenheid gebracht. De helft van de beroepsbevolking werkte daar. Toen de mijnen sloten, werd de helft dus werkloos.” Bij Schacht Nulland in Kerkrade ontmoetten de Koning en Koningin Máxima oud-mijnwerkers. Aan de hand van persoonlijke verhalen en objecten kregen zij een toelichting op het zware werk in de mijnen.

Tijdens het streekbezoek was ook veel aandacht voor toekomstgerichte ontwikkelingen. Het Koninklijk Paar verrichtte de ingebruikname van drie musea in het centrum van Kerkrade en ging in Heerlen langs bij het Arcus College, waar het gesprek ging over stedelijke vernieuwing en de toekomst die studenten voor zichzelf zien.

9 OKTOBER

VRIJE SCHILDERKUNST

Rabi Koria, Joost Krijnen, Lennart Lahuis en Jouni Toni waren de winnaars van de Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst 2015. Zij ontvingen de prijs op 9 oktober uit handen van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander in het Koninklijk Paleis Amsterdam. De vier jonge kunstenaars werden uit 225 inzendingen geselecteerd door een jury onder voorzitterschap van Benno Tempel.
De Koninklijke Prijs is een aanmoediging voor kunstenaars tot 35 jaar en heeft een geschiedenis die teruggaat tot 1871. Na initiatiefnemer Koning Willem III hebben de Koninginnen Emma, Wilhelmina, Juliana en Beatrix en Koning Willem-Alexander deze traditie voortgezet.

In zijn toespraak bracht de Koning de verschillende culturele achtergronden van de winnaars ter sprake. Twee van hen zijn buiten Nederland geboren: Jouni Toni in Finland en Rabi Koria in Syrië. “Ervaringen uit verre streken kunnen in de Hollandse klei uitstekend wortel schieten en vrucht dragen. Syrië - een land waarin weerloos erfgoed momenteel ernstig wordt bedreigd - is in ons land in cultureel opzicht misschien minder bekend. Des te waardevoller dat we vandaag een jonge kunstenaar in ons midden hebben die de traditie koestert en verder draagt.”
De Koning maakte een rondgang langs de winnende kunstwerken en twintig andere geselecteerde werken en sprak individueel met alle 24 kunstenaars. De tentoonstelling in het Koninklijk Paleis Amsterdam was tot half november open voor publiek.

10 OKTOBER

DE STEM VAN HUREND NEDERLAND

Vier op de tien woningen in Nederland zijn huurwoningen. Een organisatie die zich sterk maakt voor huurders, is de Nederlandse Woonbond. Deze bond behartigt de belangen van ongeveer 1,6 miljoen hurende huishoudens. De organisatie ontstond in 1990 uit een fusie om zo meer tegenwicht te kunnen geven aan de grote woningcorporaties. Hare Majesteit Koningin Máxima woonde op 10 oktober de viering van het 25-jarig jubileum in Utrecht bij, samen met honderden huurders, verhuurders en vertegenwoordigers van betrokken organisaties uit het hele land. Ook minister Blok voor Wonen en Rijksdienst was aanwezig.

De Woonbond greep de dag aan om aandacht te vragen voor thema's die huurders het meest bezighouden. Uit een digitale ledenraadpleging bleek dat huurders zich vooral zorgen maken om de betaalbaarheid van huren en de beschikbaarheid van voldoende huurwoningen. Doordat er minder nieuwe huurwoningen worden gebouwd, zijn de wachtlijsten in de sociale sector langer geworden.

Koningin Máxima was aanwezig bij de officiële opening. Aansluitend ging zij in gesprek met actieve huurders van lidorganisaties en met kaderleden en (inter)nationale relaties van de Woonbond. "De Woonbond is blij met de Koninklijke aandacht voor de stem van hurend Nederland en het 25-jarig jubileum", liet de bond na afloop weten.

13 OKTOBER

DE DRIJVENDE KRACHT VAN VRIJWILLIGERS

De helft van de Nederlanders doet minstens eenmaal per jaar vrijwilligerswerk voor een organisatie. Dat kan een kerk zijn, een sportvereniging, een ziekenhuis, een zangclub of een opvanghuis voor mensen met problemen. Ons land heeft in Europa het hoogste aandeel van vrijwilligers. Samen maken zij onze samenleving hechter, sterker en mooier. Al zeventig jaar zet de Unie van Vrijwilligers (UVV) zich in voor de groei en bloei van het vrijwilligerswerk, vooral ten behoeve van kwetsbare mensen, thuis en in instellingen. Daarbij gaat het om een helpende hand en een luisterend oor. Bijvoorbeeld als gastheer of gastvrouw in een ziekenhuis, als begeleider bij uitstapjes, als bezorger van bibliotheekboeken of als belangstellende die gewoon een kop koffie komt drinken.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet is beschermvrouwe van de UVV. Zij woonde op 13 oktober in Amersfoort het 70-jarig jubileum van de Unie bij. De Prinses hield een krachtig pleidooi voor versterking van de positie van vrijwilligers. “Vrijwilligers zijn het zout in de pap, desem in het brood, olie in de machine, drijvende kracht in tal van organisaties. Wat zou er gebeuren als zij er opeens niet meer waren? Een participatiemaatschappij zonder vrijwilligers is ondenkbaar. Participeren doe je niet omdat het je wordt opgedragen, maar omdat je het zelf belangrijk vindt. Maar het is niet vanzelfsprekend. En men mag niet vergeten dat vrijwilligers begeleiding nodig hebben, ondersteuning en ook de mogelijkheid krijgen om dit werk te blijven doen (vaak naast hun baan), zonder dat het voor zoete koek wordt aangenomen.”

16 OKTOBER

200 JAAR STATEN-GENERAAL

Op 16 oktober 1815 vergaderden de beide Kamers van de Staten-Generaal voor het eerst gezamenlijk in Den Haag. Precies tweehonderd jaar later werd dit feit herdacht en gevierd in een Bijzondere Verenigde Vergadering van de Eerste en Tweede Kamer in de Ridderzaal in Den Haag. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander was daarbij aanwezig.

De Voorzitter van de Eerste Kamer mevrouw Ankie Broekers-Knol, de Voorzitter van de Tweede Kamer mevrouw Anouchka van Miltenburg en minister-president Mark Rutte hielden een toespraak.
“De afstand tussen het parlement en de samenleving lijkt kleiner dan ooit”, zei de Voorzitter van de Tweede Kamer. “Mensen weten precies wat politici vinden. Maar wat niet mag worden vergeten, is dat die meningen geen eindstation zijn. Ze zijn het vertrekpunt, de basis van ons debat. Het debat zélf, waar al die meningen samenkomen, én de uitkomst daarvan – dát is voor mij de kern van onze parlementaire democratie, samen met andere fundamentele waarden als persoonlijke vrijheid, de vrijheid van meningsuiting en rechtsbescherming.”

De Voorzitter van de Eerste Kamer wees erop dat het parlement zijn oren en ogen open moet houden voor nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij en tegelijkertijd moet staan voor continuïteit. “Het is de opdracht van de politiek om enerzijds mee te bewegen met de tijd en anderzijds stabiliteit te garanderen en te bewaren. Alleen zo blijft onze rechtsstaat gehandhaafd.”

25-29 OKTOBER

CHINA ZOEKT DE BALANS

China vertegenwoordigt met meer dan 1,3 miljard mensen een zesde van de wereldbevolking. Het land heeft zich de afgelopen decennia razendsnel ontwikkeld tot een economische grootmacht. Honderden miljoenen Chinezen hebben daardoor toegang gekregen tot welvaart. De keerzijde van die snelle groei wordt echter steeds meer zichtbaar. China is op zoek naar een meer evenwichtige ontwikkeling en ziet Nederland daarbij als een waardevolle partner. In 2014 brachten President Xi Jinping en zijn echtgenote een staatsbezoek aan Nederland. De President nodigde Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima uit om op hun beurt een staatsbezoek aan China te brengen. Dit vond plaats van 25 tot 29 oktober. Minister Koenders van Buitenlandse Zaken vergezelde hen.

Rode draad tijdens het bezoek was duurzame groei met een balans tussen welvaart en welzijn. Zo bezocht de Koning het Löss Plateau in de provincie Shaanxi. Dit kwetsbare gebied zo groot als Frankrijk was door de eeuwen heen ernstig geërodeerd en verdroogd geraakt. Door herstel van het landschap heeft het Löss Plateau zijn natuurlijke vitaliteit teruggekregen, waardoor het ook weer een economische functie heeft. In het gebied is de appelteelt geïntroduceerd, waardoor het inkomen van boeren is verhoogd.

Het eiland Chongming vlakbij Shanghai is een van de heel weinige ‘groene longen’ in deze zeer dichtbevolkte regio. De Koning bezocht een rustplaats voor trekvogels (een initiatief van het World Wide Fund for Nature) en een modelkas met Nederlandse toeleveranciers.

Op twee momenten tijdens het staatsbezoek bracht de Koning in het openbaar de mensenrechten ter sprake. Hij benoemde het thema in zijn tafelrede bij het staatsbanket. Uitgebreider behandelde hij het in een toespraak voor het Chinese nationale opleidingsinstituut voor hogere bestuursambtenaren in Pudong. De Koning schetste hoe respect voor de rechtsstaat, integer bestuur en ruimte voor participatie van burgers hebben bijgedragen aan de kracht van Nederland. “Naast onze concrete samenwerking is het belangrijk de constructieve dialoog over mensenrechten voort te zetten. Onze mening over dit onderwerp kan verschillen. Maar bevriende landen hoeven het gesprek over zaken waarover zij soms een verschillende opinie hebben, niet te schuwen.”

Koningin Máxima kon om gezondheidsredenen slechts aan een deel van het Staatsbezoek deelnemen. Zij was op 26 oktober wel bij het staatsbanket. Op 27 oktober keerde zij naar Nederland terug.

De Koning en Koningin Máxima bereiden zich terdege voor op staatsbezoeken en andere bezoeken aan het buitenland. Een van de activiteiten ter voorbereiding op hun staatsbezoek aan China, was een ontmoeting met vertegenwoordigers van de Chinese gemeenschap in Nederland, op 1 oktober in Leiden. Bij de Universiteit Leiden spraken zij met studenten, kunstenaars, ondernemers en wetenschappers met een Chinese achtergrond. Velen van hen wonen en werken al langere tijd in Nederland.

Europese instellingen

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander bezocht 3 november in Brussel drie Europese instellingen, samen met minister Koenders van Buitenlandse Zaken. Hij had ontmoetingen met de voorzitters Jean-Claude Juncker van de Europese Commissie, Martin Schulz van het Europees Parlement en Donald Tusk van de Europese Raad. Ook had hij een gesprek met eurocommissaris Frans Timmermans.

De *Europese Raad* bestaat uit de regeringsleiders van de 28 lidstaten (met een vaste voorzitter) en stelt de algemene politieke beleidslijnen vast. De *Europese Commissie* is het dagelijks bestuur van de Europese Unie en telt 28 eurocommissarissen, vanuit elke lidstaat één. Zij behartigen het belang van de hele Unie, niet dat van hun eigen land. De voorstellen van de Europese Commissie worden bediscussieerd in het *Europees Parlement*. Dit wordt om de vijf jaar gekozen door de burgers van de Europese Unie. Het Europees Parlement kan wijzigingen voorstellen en neemt beslissingen, samen met de *Raad van de Europese Unie*. In deze Raad (in de eerste helft van 2016 onder Nederlands voorzitterschap) zijn de regeringen van de 28 lidstaten vertegenwoordigd.

In aanloop naar het Nederlandse voorzitterschap ontving de Koning in 2015 een aantal vertegenwoordigers van Europese organisaties en instellingen op Paleis Noordeinde. Op 22 mei sprak hij met Europese senaatsvoorzitters. Op 2 oktober ontving hij, samen met Koningin Máxima, de Nederlandse leden van het Europees Parlement en op 3 december de fractievoorzitters uit het Europees Parlement.

4 NOVEMBER

THUIS ZOU EEN VEILIGE PLEK MOETEN ZIJN

Huiselijk geweld tegen vrouwen is een groot maatschappelijk probleem. Een op de drie vrouwen in de Europese Unie kent het uit eigen ervaring en in andere regio's ligt dat niet veel anders. Hulpverleners en andere betrokkenen uit meer dan honderd landen kwamen op 4 november naar Den Haag voor de derde internationale conferentie over vrouwenopvang. Hare Majesteit Koningin Máxima opende de conferentie met een toespraak. "*Thuis* zou een veilige plek moeten zijn. Een plaats waar je jezelf kunt zijn, samen met de mensen die je lief zijn. Het is tragisch dat zoveel mensen die veilige plek niet hebben." Koningin Máxima schetste een nieuwe ontwikkeling: opvang op een niet-geheime plek waar vrouwen bezoek kunnen ontvangen, ook van hun partner. "De ervaring leert dat veel slachtoffers het contact met de plegers van huiselijk geweld niet willen verbreken, bijvoorbeeld omdat zij samen kinderen hebben. Dan is het goed alle gezinsleden te betrekken bij het hulpprogramma. Zo kunnen gezinnen zich beter voorbereiden op een toekomst zonder geweld."

De conferentie werd ook bijgewoond door Hare Koninklijke Hoogheid Kroonprinses Mary van Denemarken. Zij zet zich met de Mary Foundation in voor vrouwen en kinderen die slachtoffer zijn van geweld. Liesbeth van Bemmel van de Federatie Opvang en een van de organisatoren van de conferentie: "Er zijn veel landen waar vrouwenopvang miskend wordt en waar weinig steun is vanuit de overheid. Als er dan steun is vanuit koninklijke huizen, is dat zó belangrijk voor de vrouwenopvang."

4 NOVEMBER

IK NEEM JE GEWOON MEE

Hoe voelt het om als blinde door het centrum van Amsterdam te lopen, vertrouwend op een blindengeleidenhond? Bezoekers kunnen dit ervaren in Amstelveen, waar KNGF Geleidehonden de eerste geleidehondenbeleving ter wereld heeft gerealiseerd. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander verrichtte de opening op 4 november. Hij maakte een virtuele wandeling door de drukke Leidsestraat op een lopende band die de bewegingen van een geleidehond simuleert.
KNGF Geleidehonden vierde in 2015 haar tachtigjarig bestaan. Sinds de oprichting in 1935 zijn duizenden honden geschoold voor blinde en zeer slechtziende mensen. Ellen Greve, directeur van KNGF Geleidehonden. “Wat onze geleidehonden kunnen bieden is vrijheid en zelfstandigheid om te gaan en te staan waar je wilt. En vriendschap. Want de hond is ook een maatje; je beste kameraad. Dankzij de geleidehond kan een blinde er zelfstandig op uit. Dat is voor mensen die zien een gegeven, maar voor mensen die blind zijn helemaal niet. Het geeft hun een gevoel van vrijheid en geluk.”
De kennis en ervaring van KNGF Geleidehonden wordt tegenwoordig ook gebruikt ten behoeve van mensen met andere handicaps: mensen met een motorische beperking, mensen met een posttraumatische stressstoornis of kinderen met autisme.

De Koning liet zich uitgebreid informeren over geschiedenis, heden en toekomst van KNGF Geleidehonden. Daarnaast genoot hij van de kennismaking met de honden zelf. Hij stak zijn enthousiasme niet onder stoelen of banken: “Ik neem je gewoon mee. Ik neem jullie allemaal mee.”

5 NOVEMBER

ERVARINGSMAATJES

Stichting Informele Zorg Twente (SIZ) biedt al 35 jaar ondersteuning aan mantelzorgers. Bij dat woord denken de meeste mensen aan volwassenen. Maar er zijn ook veel jonge mantelzorgers. In Twente groeien ruim 15.000 kinderen op met een gezinslid dat ziek is of een beperking of verslaving heeft. Carlijn Lensink van SIZ hoorde van jongeren uit deze groep dat zij behoefte hebben aan een luisterend oor en steun. Zij nam het initiatief tot Ervaringsmaatjes. Bij Ervaringsmaatjes worden kinderen en jongeren die zorgen voor een gezinslid gekoppeld aan jongeren die zelf ook mantelzorger zijn of zijn geweest. Zo staan ze er niet alleen voor. Het initiatief wordt gesteund door het Oranje Fonds.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ging op 5 november naar Hengelo om te praten met medewerkers van SIZ en met jonge mantelzorgers en hun maatjes. Rens Vossenbeld (23 jaar) weet wat het is om een ouder te hebben die zorg nodig heeft. Nu is hij ervaringsmaatje van drie jongens. Een van hen is Tycho Klaver (9 jaar), die de Koning vertelde over zijn vader, die de ziekte van Parkinson heeft en daardoor bijna niet kan lopen. Tycho helpt hem met de dagelijkse dingen: een jas aangeven, koffie brengen, een bordje neerzetten. Als ze samen naar het voetballen gaan, gebruikt Tycho's vader de scootmobiel. "De Koning vertelde dat zijn vader ook Parkinson had. Dat vond ik het meest bijzonder."

7 NOVEMBER

KLINKEND NEDERLANDS

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Laurentien is beschermvrouwe van het Genootschap Onze Taal. Deze vereniging van taalliefhebbers bestaat sinds 1931 en zet zich op allerlei manieren in voor kennis, begrip en gebruik van het Nederlands. Het genootschap heeft 29.000 leden, maar zijn uitstraling is veel groter. Zo kan iedereen telefonisch vragen stellen over de Nederlandse taal aan de taaladviseurs van de Taaladviesdienst.

Op 7 november opende Prinses Laurentien in Breda het congres 'Klinkend Nederlands' van het genootschap. Tijdens dit congres stond de klank van onze taal centraal. Aan bod kwamen vragen als 'Wat zegt uitspraak over een persoon?' en 'Hoe klonk het Nederlands in het jaar 500 en 1500 en hoe gaat het in het jaar 2500 klinken?' Ook de relatie tussen taal en muziek werd besproken.
Prinses Laurentien vertelde hoe haar belangstelling voor taal is ontstaan. "Bij mij komt de liefde voor de taal uit mijn jeugd. Thuis werd veel gepraat over de samenleving en er werd wel van je verwacht dat je daarover meesprak. Er lagen ook overal boeken en kranten. Ik heb de boeken van Jan Terlouw en Thea Beckman verslonden!"

Tijdens het congres koos meer dan de helft van de bezoekers de term sjoemelsoftware ('software die gebruikt wordt om testresultaten te beïnvloeden') als Onze Taal-woord van het jaar 2015. Tekstschrijver en cabaretier Theo Nijland ontving de Groenman Taalprijs. "Zijn liedjes zijn prachtige voorbeelden van de toegankelijkheid en de schoonheid van de Nederlandse taal", aldus de jury.

8 NOVEMBER

REMEMBRANCE SUNDAY

Op Remembrance Sunday herdenken het Verenigd Koninkrijk en andere landen van het Gemenebest de gevallenen van de Eerste en Tweede Wereldoorlog en alle oorlogen en gewapende conflicten sindsdien. Tijdens een plechtigheid bij de Cenotaaf in Whitehall legt Hare Majesteit Koningin Elizabeth een krans.

Aan Remembrance Sunday 2015, op 8 november, namen ook Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima deel. Met hun aanwezigheid drukten zij namens het Koninkrijk der Nederlanden dankbaarheid uit voor de Britse bijdrage aan zeventig jaar vrede en veiligheid in Nederland en in Europa. Koning Willem-Alexander legde na Koningin Elizabeth een krans, met de volgende boodschap:

In remembrance of the British men and women who gave their lives for our freedom. The Kingdom of the Netherlands will be forever grateful for the British role in its liberation.

Met hun aanwezigheid bij Remembrance Sunday hebben de Koning en Koningin Máxima zeventig jaar na de Bevrijding alle geallieerde landen die daaraan in 1944 en 1945 bijdroegen eer bewezen. Eerder legden zij kransen bij oorlogsmonumenten in Normandië, Polen, Canada en de Verenigde Staten.

11 NOVEMBER

SAMEN LANGS DE LIJN IN LUNETTEN

Sport kan mensen in een wijk met elkaar verbinden. Hoe werkt dat in de praktijk? En wat als er meer sportverenigingen in een wijk actief zijn? Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ging 11 november naar sportpark Lunetten in Utrecht, op uitnodiging van burgemeester Jan van Zanen. Hij praatte daar met vrijwilligers en bestuurders van voetbalverenigingen VVU Ardahanspor, DVSU en VV Hoograven en met actieve bewoners over het leven in de beide wijken en over de inzet van mensen om het thuisgevoel in hun buurt te versterken.

VVU Ardahanspor (in 1996 opgericht door Turkse Nederlanders) en DVSU (opgericht in 1933 en van oorsprong van Rooms-Katholieke signatuur) delen hun sportvelden en kleedruimtes. De Koning praatte in het clubhuis van DVSU met vrijwilligers bij de sportclubs, leden van de ouderraad van een basisschool in de wijk en een wijkregisseur over samen sporten en gezond leven. De Koning ontmoette ook een aantal jonge voetballers en ouders 'langs de lijn'.

Abdenasser el Morabet is evenals zijn zoon Rayan (8) gek van voetbal. Hij is jeugdvoorzitter en trainer bij VV Hoograven en vertelde dat een gemeenschappelijk gevoel vaak in kleine dingen zit. "Ik ben naar de Zeeman gegaan en heb daar een stel mutsen gekocht, voor de ouders langs de lijn. Dat geeft een gevoel van 'kijk ons eens bij elkaar horen'. Het is maar klein, maar zo breng je mensen een stapje dichter bij elkaar."

16-18 NOVEMBER

MOBIEL BANKIEREN HELPT BANGLADESH VERDER

In Bangladesh wonen meer dan 160 miljoen mensen. Van hen hebben 110 miljoen mensen geen bankrekening. Toch hoeft dit geen belemmering te zijn voor de verdere ontwikkeling van het land. Dankzij de mogelijkheden van mobiel bankieren, krijgen steeds meer mensen toegang tot financiële diensten.

Hare Majesteit Koningin Máxima bezocht Bangladesh van 16 tot en met 18 november. Als speciale pleitbezorger van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering voor ontwikkeling, besprak ze de voortgang op dit gebied met onder anderen minister-president Sheikh Hasina. Zij liet zich uitgebreid informeren over bKash, een systeem voor mobiel bankieren met een speciale app op de telefoon. Geldzaken regelen wordt op die manier veel goedkoper, veiliger en makkelijker. Koningin Máxima bezocht een kledingfabriek met werknemers die via bKash hun salaris ontvangen. Een van hen vertelde haar dat ze zich veel veiliger voelt nu ze 's avonds na haar werk niet meer met een loonzakje met contant geld over straat hoeft.
Koningin Máxima verdiepte zich ook in de situatie van kleine ondernemers die willen doorgroeien. Ze ging op bezoek in het naaiatelier van Jharna Islam, die in 1998 dankzij een microkrediet een eigen bedrijfje kon starten en inmiddels acht mensen in dienst heeft. Dat heeft ze bereikt omdat nieuwe financiering haar steeds weer in staat stelde haar bedrijf een stapje verder te brengen. Inmiddels droomt Jharna van een volgende stap: een eigen modehuis waarin ze haar talent als creatieve ondernemer helemaal kwijt kan.

18 NOVEMBER

VEILIGHEID VAN HET KIND VOOROP

Bij vermoedens of meldingen van kindermishandeling is het belangrijk direct in actie te komen, zodat het kind en het gezin snel hulp krijgen. Bij het organiseren en bieden van die hulp zijn veel organisaties betrokken. Hoe hechter hun samenwerking, hoe beter kinderen kunnen worden geholpen. In Hoofddorp hebben betrokken organisaties daarom ook fysiek de krachten gebundeld, in het Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling Kennemerland. Het grote voordeel is dat het kind maar één keer zijn verhaal hoeft te doen en dat de hulp direct kan starten.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix opende het centrum op 18 november en sprak met medewerkers over hun werk. Zij hoorde hoe medewerkers van Veilig Thuis, Jeugdhulp, Jeugdbescherming, politie en jeugd- en volwassenenpsychiatrie dagelijks samenwerken. Het centrum is gevestigd in het Spaarne Gasthuis Hoofddorp, zodat kinderartsen en zo nodig forensisch artsen dicht bij de hand zijn. Medewerkers van overige instellingen zoals de Raad voor de Kinderbescherming, het Openbaar Ministerie en Centrum Jeugd en Gezin zijn op afroep beschikbaar. De zorg richt zich helemaal naar kind en gezin, in plaats van andersom.

Janet van Bavel, projectleider van het Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling Kennemerland: “Ik ben trots dat we dit met alle organisaties mogelijk hebben gemaakt. Het is echt in het belang van alle kinderen om vanaf het begin op één plek en als één team samen te werken. Hier gebeurt dat en staat de veiligheid van het kind voorop.”

24 NOVEMBER

13 LICHTE BRIGADE

Met ongeveer drieduizend medewerkers behoort 13 Lichte Brigade van de Koninklijke Landmacht in Oirschot tot de drie grootste werkgevers in Zuid-Nederland. De brigade kan wereldwijd worden ingezet bij gevechts- en vredesoperaties. Ook bij nationale operaties in Nederland staat de brigade paraat, zoals bij hoog water of als politie en justitie ondersteuning nodig hebben in hun onderzoek naar criminele activiteiten.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander bracht 24 november een werkbezoek aan 13 Lichte Brigade in Oirschot. Commandant Landstrijdkrachten Luitenant-generaal Mart de Kruif en commandant 13 Lichte Brigade Brigade-generaal Gijs van Keulen vertelden de Koning over de vernieuwing die de brigade heeft ondergaan. Deze is in 2014 omgevormd van een gemechaniseerde eenheid met zware pantserrupsvoertuigen tot een eenheid die meer is toegerust op het uitvoeren van taken in verstedelijkt gebied, tussen de bevolking. De lichte en snelle wielvoertuigen waarover de brigade nu beschikt zijn flexibel en wendbaar en hebben een grote actieradius. De Koning ging met een wielvoertuig van het type Bushmaster naar oefenterrein de Oirschotse Heide, waar hij een aantal oefeningen meemaakte. Tijdens en na de oefeningen sprak de Koning met militairen over de inzet van brigade en over hun ervaringen binnen de krijgsmacht.
13 Lichte Brigade bestaat uit gevechtseenheden (infanterie en cavalerie-verkenning), gevechtsondersteunende eenheden (genie) en logistieke eenheden (geneeskundig, bevoorrading, transport en technisch).

25 NOVEMBER

ERASMUS DOL OP WIKIPEDIA

Wikipedia heeft sinds 2001 de wereld van kennis opgeschud met een wereldwijde, digitale encyclopedie die beschikbaar is in 250 talen en die toegankelijk is voor iedereen. Tienduizenden vrijwilligers dragen als redacteur of auteur aan de encyclopedie bij. Deze Wikipedia-gemeenschap werd op 25 november geëerd met de Erasmusprijs 2015. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander reikte de prijs uit aan drie actieve Wikipedianen die symbool staan voor de grote betekenis van Wikipedia voor kennisverspreiding, emancipatie en cultuur. Bestuurslid Bregtje van der Haak van de Stichting Praemium Erasmianum prees de onafhankelijkheid van Wikipedia. “Wikipedia is nu de enige not-for-profit website onder de top-tien van meest bezochte websites. Hoewel velen het hebben geprobeerd, kan een gunstiggezind lemma in Wikipedia niet gekocht worden.”

Phoebe Ayers zet zich in voor het versterken van de verbinding tussen wetenschappelijke bibliotheken en Wikipedia en was een van de drie Wikipedianen die de Erasmusprijs namens de community in ontvangst namen. Zij schetste hoe 1700 verschillende mensen samen hebben gewerkt aan het artikel over Erasmus op Wikipedia. “Dertig pagina’s over zijn leven, werk en nalatenschap, geïllustreerd met reproducties van handschriften. Er zijn voetnoten en er is een uitgebreide bibliografie. Je kunt over Erasmus lezen in 74 talen, van Indonesisch tot Italiaans, Arabisch, Noors en Swahili.”
Bregtje van der Haak: “Onze naamgever Erasmus heeft altijd het belang benadrukt van teruggaan *ad fontes,* naar de bronnen en het belang van kenniscirculatie. Erasmus zou waarschijnlijk dol geweest zijn op Wikipedia.”

2 DECEMBER

BEGRIP TUSSEN CULTUREN

De Iraanse fotografe Newsha Tavakolian was de winnaar van de Grote Prins Claus Prijs 2015. Zij ontving de prijs op 2 december uit handen van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Constantijn, die erevoorzitter is van het Prins Claus Fonds.

Newsha Tavakolian is een van de eerste vrouwen die in Iran als professioneel fotograaf werkt. Zij leerde zichzelf het vak en begon op haar 16de te publiceren. Ze weet mensen subtiel te portretteren in de complexe sociale, culturele en politieke context van het hedendaagse Iran. Ook in andere landen in het Midden-Oosten is ze actief. Zo maakte ze in 2002 als fotojournalist reportages tijdens de oorlog in Irak. Newsha Tavakolian maakt zich sterk om vrouwen een stem te geven. Haar werk verbeeldt het dubbelzinnige leven in het Iran van nu en roept op tot begrip tussen culturen.

Naast de hoofdlaureaat ontvingen ook tien andere laureaten hun prijs uit handen van Prins Constantijn. Met de jaarlijkse Prins Claus Prijzen eert het Prins Claus Fonds kunstenaars, denkers en organisaties die met hun culturele en artistieke werk een positieve bijdrage leveren aan de maatschappelijke ontwikkeling van hun land. In zijn toespraak zei de Prins het volgende over de laureaten: “In their unique voices they are telling us that there is no inherent threat, in that we are all humans sharing similar stories, joys and sufferings; with the same basic needs. They ask us to ‘listen and look’ beyond the screaming headlines and comfortable stereotypes.”

Meer volgers via sociale media

Steeds meer mensen volgen de Facebookpagina van het Koninklijk Huis. Het aantal volgers op Facebook steeg sinds 2014 met ruim 35% naar meer dan 220.000 in december 2015. Ook het aantal volgers van het Twitteraccount van het Koninklijk Huis groeide, tot 172.000. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander maakte regelmatig zèlf een foto of een filmpje dat werd geplaatst op de sociale media. Dat gebeurde voornamelijk tijdens publieke optredens, maar er was ook ruimte voor meer persoonlijke berichten zoals het filmpje dat de Koning maakte van Prinses Catharina-Amalia op weg naar haar eerste dag op de middelbare school. Het bericht met het filmpje bereikte ruim 2,7 miljoen mensen op Facebook.

In 2015 werd de website koninklijkhuis.nl ingrijpend vernieuwd. De website bevat nieuwe digitale informatie, zoals tijdlijnen, nieuwe portretfoto's van de Koninklijke familie en links naar Google streetview, waar onder andere de Oranjezaal in Huis ten Bosch te zien is. De website heeft nu ook een volwaardige en complete Engelstalige versie en is makkelijk te bereiken via zowel de PC als met een tablet of smartphone.

De Koning en Koningin Máxima spraken in 2015 diverse keren met Nederlandse media. Er waren persgesprekken na afloop van de staatsbezoeken, maar ook na de zomerfotosessie op het strand in Wassenaar. Om de pers meer inzicht te bieden in haar werkzaamheden voor de Verenigde Naties sprak Koningin Máxima op 24 september op het ministerie van Buitenlandse Zaken met een groep journalisten. Zij schetste hun de achtergronden van haar VN-werk en de resultaten die worden geboekt.

7 DECEMBER

TEST, TEST

Een van de meest geavanceerde windtunnels ter wereld staat te midden van de akkers van de Noordoostpolder, in Marknesse. Hier worden nieuwe vliegtuigmodellen uitvoerig getest voordat ze de lucht in mogen. Daarbij gaat het om vragen als 'kunnen ze veilig opstijgen en landen in een storm?'. En 'hoeveel geluid produceren ze?'. Tijdens het staatsbezoek dat het Koningspaar in oktober 2015 aan China bracht, werd afgesproken dat onze landen hechter gaan samenwerken op het gebied van civiele luchtvaarttechnologie. Een concreet voorbeeld van die samenwerking zijn de tests die het passagiersvliegtuig C919 van de Chinese vliegtuigfabrikant COMAC in Marknesse ondergaan. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander bezocht de windtunnel op 7 december op uitnodiging van het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR).

Tijdens een rondleiding ontmoette hij vertegenwoordigers van NLR, COMAC en de Stichting Duits-Nederlandse Windtunnels waar de windtunnel in Marknesse onder valt. Hij bekeek ook het model van het Chinese toestel dat in de windtunnel wordt getest en sprak met vertegenwoordigers van de Nederlandse civiele luchtvaartsector (onder meer Fokker en TU Delft).

De Koning werd bij zijn bezoek vergezeld door de ambassadeur van China in Nederland, de heer Chen Xu. "Ik ben onder de indruk van wat ik hier heb gezien", aldus de ambassadeur. "Op het gebied van luchtvaart vullen we elkaar goed aan."

8 DECEMBER

OPTIMALE BORSTKANKERZORG

Ongeveer 1 op de 8 vrouwen in Nederland krijgt in haar leven borstkanker. Per jaar zijn dat 14.000 vrouwen. Het stellen van de diagnose, de operatie, therapie en nabehandeling zijn een ingrijpend proces dat fysiek en mentaal veel van deze vrouwen vraagt. Daarom is het essentieel dat de zorg helemaal aansluit op de behoeften van de patiënt. Het Alexander Monro Borstkankerziekenhuis in Bilthoven loopt hierin voorop. Hare Majesteit Koningin Máxima bracht 8 december een werkbezoek aan het ziekenhuis. Zij sprak met artsen, verpleegkundigen en patiënten over de gevolgde aanpak en de ervaringen die daarmee zijn opgedaan.

Het Alexander Monro Borstkankerziekenhuis richt zich op totale borstkankerzorg, die helemaal rondom de patiënt wordt georganiseerd. Medisch specialisten, verpleegkundigen en laboranten werken nauw samen, waardoor diagnostiek, operatie en reconstructie, chemotherapie, nabehandeling en psychosociale begeleiding volledig op elkaar aansluiten. Het ziekenhuis doet voortdurend zijn voordeel met de ervaringen van patiënten. Door hen te interviewen over hoe ze de zorg beleven, kan die zorg steeds een stapje beter worden. Mevrouw Jacobs-Schoone was de dag voor het bezoek van de Koningin geopereerd. “Je bent hier geen nummer, iedereen kent je. Het team werkt echt samen en geeft je hier het gevoel dat het alleen om jou en je gezin gaat.”
Tijdens haar bezoek werd Koningin Máxima rondgeleid door initiatiefnemer en directeur Jan van Bodegom. “Eerder dit jaar werden we op zorgkaart.nl uitgeroepen tot patiëntvriendelijkste. Dit is voor iedereen echt een heel bijzondere waardering.”

10 DECEMBER

EÉN VOORDEUR, ÉÉN PLAN

Per 1 januari 2015 is de organisatie van de zorg in Nederland veranderd. Gemeenten hebben veel meer verantwoordelijkheden gekregen. Zij hebben de taak te bevorderen dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Daarbij kijken ze eerst wat mensen zelf nog kunnen, met behulp van hun familie en anderen in hun omgeving.
Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander bracht op 10 december een werkbezoek aan gezondheidscentrum Thermion in Nijmegen om de ervaringen te horen van mensen die werken in of voor de thuiszorg. Hij sprak met wijkverpleegkundigen, huisartsen, maatschappelijk werkers, thuiszorgaanbieders en zorgverzekeraars. Wethouder Bert Frings (Zorg & Welzijn) leidde het gesprek.
In Nijmegen werken de medewerkers van zorg- en welzijnsorganisaties samen in wijkteams. Doel is de zorg zo goed mogelijk rond de behoeften van de cliënt te organiseren, uitgaande van wat deze zelf nog kan met behulp van zijn of haar omgeving. 'Eén voordeur, één plan' is het motto.

Een van de gesprekpartners van de Koning was Martha van Biene. Zij is lector Lokale Dienstverlening vanuit het Klantperspectief aan de Hogeschool Arnhem/Nijmegen. "Het was een mooi en bovenal inhoudelijk gesprek. De koning bleek vaak opvallend goed op de hoogte. Ik kan het alleen maar waarderen dat hij zich verder informeert over hoe de zorg tot in de haarvaten van de samenleving is georganiseerd."
Tot slot bracht de Koning een bezoek aan een chronisch zieke bewoner uit Nijmegen die ervaring heeft met de nieuwe zorgaanpak.

16 DECEMBER

MUZIEKLES

Meer muziek in de klas. Dat is de ambitie van het Platform Ambassadeurs Muziekonderwijs, waarvan Hare Majesteit Koningin Máxima erevoorzitter is. Koningin Máxima ging op 16 december op bezoek bij een basisschool waar muziek al een belangrijke rol speelt: de Liduina basisschool in Den Haag. Zij ging kijken en luisteren bij een kleutermuziekles en een muziekles van groep 4 en 6.

De Liduina basisschool besteedt veel aandacht aan muziek. Dat vinden de kinderen niet alleen leuk, het is ook goed voor de ontwikkeling van hun sociale vaardigheden en hun waarneming en denken. Op de school zijn zingen en bewegen de basis van de muzikale vorming. De school werkt samen met muzikale partners, waaronder het Koninklijk Conservatorium.

Koningin Máxima sprak op de Liduina basisschool ook met leerkrachten, muziekdocenten, vertegenwoordigers van conservatoria en gemeentelijke bestuurders. Het gesprek ging over de vraag hoe scholen, opleidingsinstituten en gemeenten muziekonderwijs op de basisschool structureel vorm kunnen geven. Doel is het realiseren van muziekonderwijs voor kinderen van vier tot twaalf jaar. Scholen zijn vaak van goede wil, maar gebrek aan tijd, geld en kennis zijn belangrijke hindernissen. Om goed muziekles te kunnen geven, moet de groepsleerkracht daarvoor zijn opgeleid. Besproken werd dat de conservatoria daarbij kunnen helpen en dat muziekonderwijs op de pabo's een belangrijker plek verdient.

Navo

Op 17 december bracht Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander een werkbezoek aan de hoeksteen van de Nederlandse veiligheid sinds de Tweede Wereldoorlog; de NAVO. Hij bezocht het hoofdkwartier in Brussel en het NAVO militaire hoofdkwartier SHAPE in Mons/ Bergen.

De Koning sprak de secretaris-generaal van de NAVO, de heer Stoltenberg en had vervolgens een ontmoeting met Noord-Atlantische Raad, waarin de permanente vertegenwoordigers van de lidstaten zitting hebben. Bij het militair hoofdkwartier SHAPE sprak de Koning met de Supreme Allied Commander Europe, generaal Breedlove en kreeg hij een rondleiding in het Comprehensive Crisis and Operations Management Centre.

De Noord-Atlantische Verdrags Organisatie is in 1949 opgericht met als doel de veiligheid van zijn leden te waarborgen door middel van het principe van collectieve verdediging op basis van onderlinge solidariteit. Het bondgenootschap telt inmiddels 28 leden.

25 DECEMBER

WEEST NIET BEVREESD

Op Eerste Kerstdag werd de Kersttoespraak van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander uitgezonden op televisie en radio. Hij benoemde daarin de angst die veel mensen voelen nu grote groepen mensen door terreur en geweld op drift zijn geraakt en ook in Nederland een veilig heenkomen zoeken. “Veel mensen in Nederland maken zich zorgen over de toekomst en vragen zich af hoe we onze eigen manier van leven kunnen beschermen in een wereld waarvoor we ons niet kunnen afsluiten.”

“We hoeven onze angst niet weg te stoppen of te ontkennen. Maar we moeten hem ook niet de teugels van ons leven in handen geven en onze samenleving erdoor laten beheersen. Kalmte en onderling vertrouwen zijn vrienden van de vrijheid. “Weest niet bevreesd”, zei de engel in de Kerstnacht tegen de herders in het veld, in de nacht dat het Kind werd geboren tot heil van de mensen.

Bij grote uitdagingen komt het erop aan te laten zien waar we samen voor staan: onze democratie en onze rechtsstaat. Essentieel daarin is dat mensen in hun waarde gelaten worden en in vrede van elkaar kunnen blijven verschillen. Vrede is niet voor gemakzuchtigen. Het vereist moed naar elkaar te luisteren en eigen opvattingen kritisch tegen het licht te houden. Deze moed wordt van ons allemaal gevraagd, nu we samen een weg moeten vinden in een turbulente tijd. Het komt er nu op aan samen te laten zien wat we als vrijgevochten land *werkelijk* waard zijn.”

HET PREDICAAT HOFLEVERANCIER

HET PREDICAAT HOFLEVERANCIER

Als bij een bakker een mooi vormgegeven bord op de gevel prijkt, met daarop het Koninklijk wapen en de tekst 'Bij Koninklijke Beschikking Hofleverancier', zal hij vaak de vraag moeten beantwoorden of hij zijn brood aan de Koning levert. Veel ondernemers die zich Hofleverancier mogen noemen zullen dit herkennen. Een begrijpelijke vraag, en ook niet helemaal bezijden de waarheid: de oorsprong van het predicaat Hofleverancier ligt inderdaad bij het verrichten van diensten voor het hof. Er is echter geen relatie meer tussen het mogen voeren van dit predicaat en het verrichten van diensten voor het hof. Tegenwoordig is het Hofleverancierschap een Koninklijke erkenning van vakmanschap, kwaliteit en integriteit.

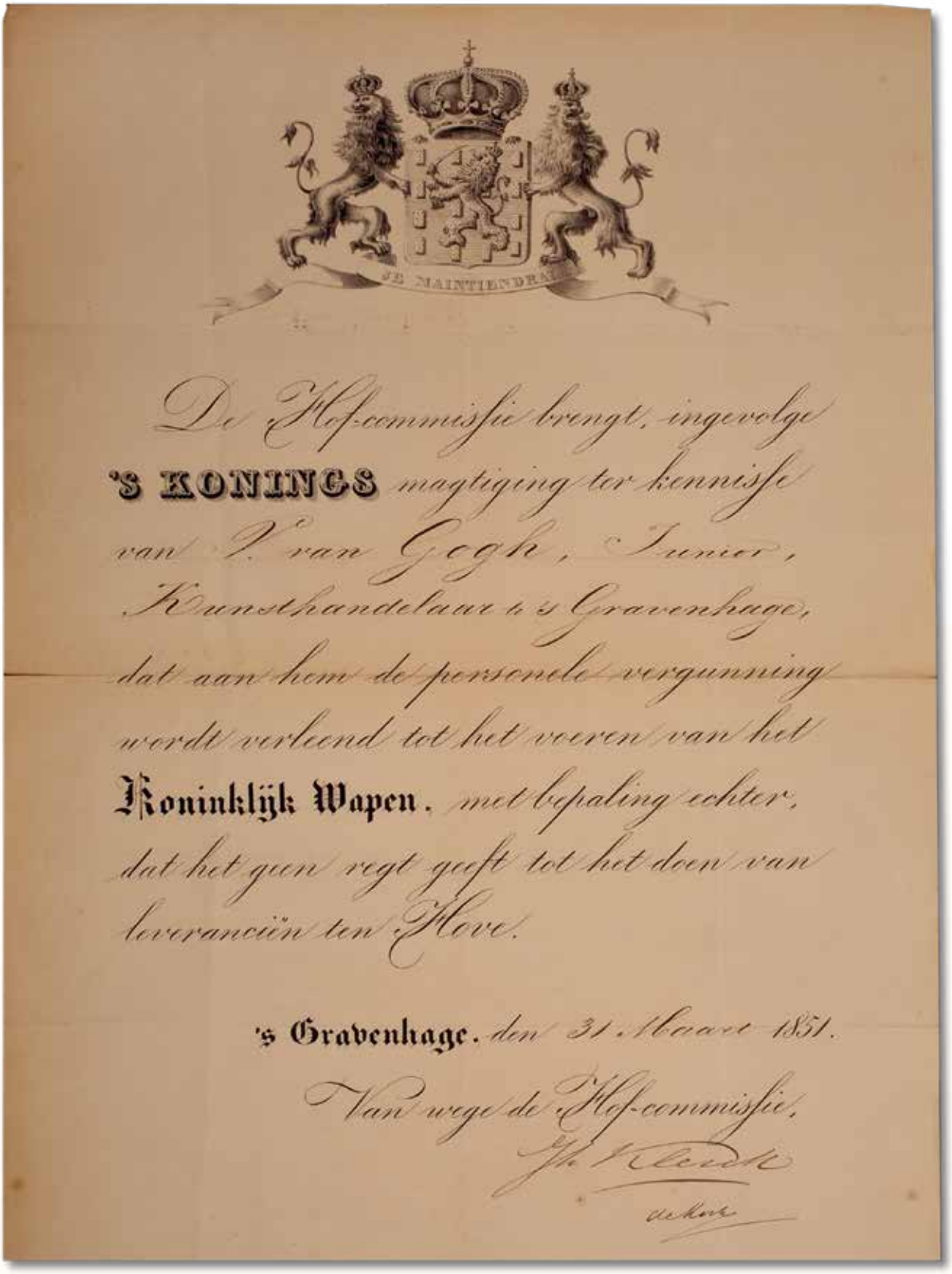

JE MAINTIENDRAI

De Hof-commissie brengt, ingevolge
'S KONINGS magtiging ter kennisse
van V. van Gogh, Junior,
Kunsthandelaar te 's Gravenhage,
dat aan hem de personele vergunning
wordt verleend tot het voeren van het
Koninklijk Wapen, met bepaling echter,
dat het geen regt geeft tot het doen van
leverancien ten Hove.

's Gravenhage, den 31 Maart 1851.

Van wege de Hof-commissie,

Jh. Kleuck

de Kort

DECORATIESTELSEL VOOR BEDRIJVEN

Nadat Lodewijk Napoleon was begonnen bedrijven tot 'koopman des Konings' te bestempelen, introduceerde Koning Willem I de term Hofleverancier. Aanvankelijk mochten met name bedrijven die een handelsrelatie met het hof hadden, het koninklijke wapen voeren. In de loop der tijd werd deze relatie wat minder hecht, waarna zij helemaal verdween. Daarvoor in de plaats werden richtlijnen ingevoerd waaraan bedrijven moesten voldoen. De meest recente herziening van het stelsel dateert van 1987. In principe komen tegenwoordig alleen ondernemingen in het midden- en kleinbedrijf in aanmerking voor het predicaat Hofleverancier. Voor grotere bedrijven en instellingen bestaat de mogelijkheid om zich Koninklijk te mogen noemen; verenigingen en andere organisaties kunnen de Koninklijke Erepenning aanvragen. Zo vormen deze drie soorten van erkenning door de Koning samen een soort decoratiestelsel voor bedrijven, instellingen en verenigingen.

VOORWAARDEN VOOR HET PREDICAAT

Om zich Hofleverancier te mogen noemen, moet een bedrijf aan een aantal voorwaarden voldoen. De eerste is het hebben van een lange geschiedenis: alleen bedrijven die ten minste een eeuw bestaan, komen in aanmerking. Het predicaat wordt alleen ter gelegenheid van een bijzonder jubileum (bijvoorbeeld een 100- of 125-jarig bestaan) verleend. Daarnaast moet een onderneming duidelijk een vooraanstaande plaats innemen in haar regio en dient de bedrijfsvoering onberispelijk te zijn – inclusief de goede naam en faam van eigenaren, bestuursleden en eventuele commissarissen.
Niet alle bedrijven kunnen het predicaat aanvragen. Zo kan een onderdeel van een bedrijf dat al Koninklijk is, geen Hofleverancier meer worden. Ook ondernemingen die niet Nederlands zijn, zoals vestigingen van buitenlandse multinationals, kunnen dat niet. Daarnaast is een aantal sectoren uitgesloten, zoals overheidsinstellingen, nutsinstellingen en juridische en financiële dienstverleners. Of bedrijven aan deze uitgebreide voorwaarden voldoen, wordt zorgvuldig getoetst.

AANVRAAG EN BEOORDELING

Bedrijven kunnen het predicaat aanvragen via de burgemeester in de plaats waar ze gevestigd zijn. De burgemeester stuurt de aanvraag door naar de Commissaris van de Koning, die op zijn beurt een advies uitbrengt aan de Koning. Dat doet hij nadat hij informatie heeft ingewonnen bij verschillende diensten en ministeries die relevant zijn voor de beoordeling. Zo kan het ministerie van Economische Zaken advies uitbrengen over de financiële situatie en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de arbeidsomstandigheden. Uiteindelijk beslist de Koning of een onderneming het recht krijgt zich Hofleverancier te noemen: het is zijn prerogatief. Bij een positief besluit ontvangt het bedrijf een Koninklijke Beschikking, waarin het recht zich Hofleverancier te noemen door de Koning wordt verleend. Bekroning is het wapenbord, dat bedrijven aan hun gevel mogen bevestigen, zodat het vorstelijke keurmerk voor iedereen zichtbaar is.

WAARDEN HANDHAVEN OM WAARDE TE BEHOUDEN

Het predicaat is tegenwoordig dus een kwaliteitskeurmerk, waarvoor de lat hoog ligt. Bedrijven getroosten zich niet alleen veel moeite om de aanvraag in te dienen, maar ook om, als ze eenmaal Hofleverancier zijn, aan de voorwaarden te blijven voldoen. Eenmaal Hofleverancier heeft het bedrijf de verplichting alles na te laten wat zijn reputatie zou kunnen schaden. Dat wordt goed in de gaten gehouden. Ook bij faillissement of verlies van zelfstandigheid vervalt het recht het predicaat te voeren. Dat recht wordt overigens verleend voor een periode van 25 jaar, waarna bestendiging van het recht het te voeren moet worden aangevraagd. Dan wordt beoordeeld of een bedrijf nog steeds aan de criteria voldoet. Ten slotte wordt scherp gevolgd of bedrijven die de procedure niet hebben doorlopen, zich niet ten onrechte tooien met het predicaat. Zo worden de waarden, die aan het predicaat ten grondslag liggen, hoog gehouden, zodat de waarde van het predicaat behouden blijft.

OVERZICHT WERKZAAMHEDEN KONINKLIJK HUIS 2015

JANUARI

Amsterdam	Nieuwjaarsontvangst Nederlandse Genodigden	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Nieuwjaarsontvangst Corps Diplomatique en Internationale Organisaties	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Prinses Margriet
Utrecht	Bijwonen college 'Taal doet Meer'	Koningin
Den Haag	Bezoek aan Villa Pinedo	Koningin
Londen	Toespraak conferentie 'The Next Move Forward'	Koningin
Hoorn	Deelname Voorleesontbijt	Prinses Laurentien
Davos	Bijwonen en toespraken World Economic Forum	Koningin
Havelte	Werkbezoek 43 Gemechaniseerde Brigade	Koning
Ede	Openen Akoesticum, nationaal trainingscentrum voor podiumkunsten	Koning
Westerbork	Deelnemen aan het initiatief '102.000 Namen Lezen'	Koning
Leiden	Toespraak houden bij de Vereeniging van Vrouwelijke Studenten i.k.v. het Nederlandse Rode Kruis	Prinses Margriet
Den Haag	Ontvangst deelnemers Ambassadeursconferentie	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Professor Van Vollenhoven
Polen	Bijwonen herdenking bevrijding Auschwitz	Koning, Koningin
Amsterdam	Bezoek aan Vrijwilligersacademie	Koning
Utrecht	Bezoek aan de Nationale Onderwijs Tentoonstelling	Koningin
Amsterdam	Bijwonen 56ste Internationale Concours Hippique Jumping Amsterdam	Prinses Beatrix

FEBRUARI

Eindhoven	Werkbezoek met Minister van Economische Zaken aan hightech bedrijven	Koning
Goirle	Bezoek aan Kompaan & De Bocht i.k.v. de Week van het Vergeten Kind	Koningin
Utrecht	Bijwonen Social Powerhouse Event	Koningin
Almere	Openen Almere on Stage	Koningin
Berlijn	Bijwonen gala-avond van het 'Trilateral Center for European Studies'	Prinses Beatrix
Berlijn	Bijwonen begrafenisplechtigheid Richard von Weizsäcker, oud-Bondspresident	Prinses Beatrix
Den Haag	Bijwonen Henry Dunantlezing van Nederlandse Rode Kruis	Prinses Margriet
Amsterdam	Openen tentoonstelling 'Late Rembrandt'	Koning
Rotterdam	Bezoek aan Rotterdam's Got Talent	Koningin
Rotterdam	Bezoek aan U-Turn	Koningin
Drenthe en Groningen	Streekbezoek Veenkoloniën	Koning, Koningin
Doha Qatar	Bijwonen second World Innovation Summit for Health	Prinses Margriet
Mali	Bezoek aan de Nederlandse Troepen in Mali	Koning

Maart

Barcelona	Toespraak tijdens Mobile World Summit	Koningin
Breezand	Openen 35e Lentetuin	Koning
Den Haag	Afscheidsaudiëntie Z.E. Monseigneur A. Dupuy, Apostolisch Nuntius	Koning
Den Haag	Werkbezoek met Minister van Veiligheid en Justitie aan het Nationaal Cyber Security Center	Koning
Den Bosch	Openen Máxima-kanaal	Koningin
Utrecht	Toespraak tijdens jubileumcongres Nibud	Koningin
Utrecht	Bijwonen WOMEN Inc. Festival	Koningin
Capelle aan den IJssel	Openen Week van het Geld 2015	Koningin
Roermond	Werkbezoek MatchWinners, de Pastorie	Koning
Maasbree en Venlo	Werkbezoek Rendiz, De Fabriek en De Bekkerie	Koning
Purmerend	Openen BioWarmteCentrale 'De Purmer'	Koning
Amsterdam	Bijwonen geldles i.k.v. de Week van het Geld 2015	Koningin
Sendai	Toespraken tijdens Third United Nations World Conference on Disaster Risk Reduction	Prinses Margriet
Den Haag	Openen expositie Glazen Koets	Koning
Denemarken	Uitgaand staatsbezoek Denemarken	Koning, Koningin
Enschede	Bijwonen uitreiking KIVI Prins Friso Ingenieursprijs	Prinses Beatrix, Prinses Mabel
Sleewijk-Holstein en Hamburg	Uitgaand bezoek aan Sleeswijk-Holstein en Hamburg	Koning, Koningin
Amsterdam	Bijwonen afscheidsconcert dirigent Mariss Jansons	Koning, Koningin
Barneveld	Bijdragen aan NLdoet	Prinses Beatrix en Leden Koninklijke Familie
Tricht	Bijdragen aan NLdoet	Koning, Koningin
Apeldoorn	Bezoek Samen muziek maken	Koningin
Den Haag	Werkbezoek Prinses Beatrix Spierfonds	Prinses Beatrix
Soest	Bijwonen afsluiting Future Force Conference 2015	Koning
Brussel	Toespraak working diner on Financial Education in Europe	Koningin
Amsterdam	Bijwonen voorstelling 'Mijn vader, de expat + Oumi'	Koningin
Amsterdam	Werkbezoek Nederlands Herseninstituut	Koning
Myanmar	Bezoek i.k.v. VN en G20 functie	Koningin
Brussel	Uitreiken Princess Margriet Award	Prinses Margriet, Prinses Laurentien

April

Utrecht	Werkbezoek met Minister van OCW aan het ROC Midden Nederland en Grafisch Lyceum	Koning
Den Haag	Uitreiken Standaard Korps Nationale Politie	Koning
De Bilt	Werkbezoek Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie	Koningin
Texel	Werkbezoek TexelEnergie	Koningin
Apeldoorn	Openen tenstoonstelling 'Sisi, sprookje en werkelijkheid'	Prinses Margriet
Den Haag	Uitblinkerslunch	Koning, Koningin

Den Haag	Bijwonen Gala 'Night of the Stars'	Prinses Margriet en Professor Van Vollenhoven
Dordrecht	Bijwonen Koningsdagconcert	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Prinses Margriet
Utrecht	Bijwonen netwerkevent 'Guts & Glory'	Koningin
Amersfoort	Bezoek Steunstichting Voedselfocus	Koningin
Denemarken	Bijwonen viering 75ste verjaardag Koningin Margrethe van Denemarken	Koning, Koningin
Washington	Bijwonen Voorjaarsvergadering Wereldbank en lancering FINDEX 2015	Koningin
Groningen	Onthullen kunstwerk en visuele naam Beatrix Kinderziekenhuis	Prinses Beatrix
Leeuwarden	Bezoek oefening Frisian Flag	Koning
Rotterdam	Werkbezoek Roffa Fier	Prinses Beatrix
Amsterdam	Openen tentoonstelling 'Geen nummers maar namen'	Koning
Zeist	Openen nieuwe school Bartiméus t.g.v. 100-jarig bestaan	Koning
Rotterdam	Openen containerterminal APM Terminals	Koning
Londen	Bijwonen viering 140-jarig bestaan Koning Willem Fonds	Prinses Beatrix
Leiden	Bijwonen opening Koningsspelen	Koning, Koningin
Wassenaar	Ontvangst bloemenhulde Garderegimenten	Koning
Zwolle	Bijwonen viering 'Lang leve de club' i.k.v. 200 jaar Koninkrijk	Koning, Koningin
Amsterdam	Uitreiken World Press Photo Awards	Prins Constantijn
Dordrecht	Meevieren Koningsdag	Koning, Koningin en Leden Koninklijke Familie
Maastricht	Werkbezoek Regeneratieve geneeskunde	Koning
Bonaire en Aruba	Bezoeken Bonaire en Aruba	Koning, Koningin

Mei

Giessenburg	Onthulling vliegeniersmonument Giessenlanden WOII	Professor Van Vollenhoven
Curaçao	Openen tentoonstelling 'Guera na Kòrsou'	Prinses Beatrix
Amsterdam	Bijwonen Vier het Leven Gala	Koningin
Amsterdam	Bijwonen Nationale Dodenherdenking	Koning, Koningin
Holten	Bijwonen herdenking Canadese begraafplaats Holten	Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Rhenen	Bijwonen herdenking Militair Ereveld Grebbeberg	Prinses Margriet en Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Bijwonen Concert op de Amstel, afsluiting viering Nationale Bevrijding	Koning, Koningin, Prinses Beatrix
Wageningen	Bijwonen herdenking Capitulaties 1945	Prinses Margriet en Professor Van Vollenhoven
Oslo	Openen tentoonstelling 'Munch : Van Gogh'	Prinses Beatrix
Apeldoorn	Bijwonen Canadian Liberation Festival	Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Tilburg	Werkbezoek Jantje Beton	Prinses Beatrix
Utrecht	Bijwonen Oratie Prins Claus Leerstoelhouder	Koningin
Zeeuws-Vlaanderen	Streekbezoek Zeeuws-Vlaanderen	Koning, Koningin

Den Haag	Openen tentoonstelling 'Vormidable'	Koningin
Baarn	Openen nieuw gebouw Nieuwe Baarnsche School	Koning
Den Haag	Uitreiken Appeltjes van Oranje	Koning, Koningin
Den Haag	Bijwonen galavoorstelling i.k.v. EU Conferentie Long Live Arts	Prinses Beatrix
Zoetermeer	Openen Zorg Onderwijs Centrum Kentalis	Koningin
Amsterdam	Bijwonen opening beeldententoonstelling 'ArtZuid' 2015	Prinses Beatrix
Den Haag	Onthulling dubbelportret Ledenkamer Raad van State	Koning, Koningin
Canada	Uitgaand Staatsbezoek Canada	Koning, Koningin

Juni

Verenigde Staten	Uitgaand Officieel Bezoek Verenigde Staten van Amerika	Koning, Koningin
Den Haag	In ontvangst name Paukenkleed van de Vereniging Officieren Cavalerie	Prinses Beatrix
Loosdrecht	In ontvangst name Ton Kootpenning	Professor Van Vollenhoven
Apeldoorn	Openen nieuwe Burlingtontuin	Prinses Margriet
Gorinchem	Openen Symposion 2015	Prinses Beatrix
Den Haag	Audiëntie President Kikwete van Tanzania	Koning
Rotterdam	Bijwonen galadiner jaarvergadering International Chamber of Shipping	Prinses Margriet
Helmond	Werkbezoek met de Minister van Infrastructuur en Milieu aan Automotive Campus	Koning
Driebergen	Bezoek New Dutch Connections	Koningin
Warnsveld	Bijwonen 10e Herdenking Tuin van Bezinning	Koning
Nijmegen	Openen nieuwbouw Max Planck Instituut	Prinses Laurentien
Utrecht	Bijwonen slotconcert Kinderen Maken Muziek en lancering Platform Muziekonderwijs	Koningin
Den Haag	Openen nieuwe Juliana Kinderziekenhuis	Koningin
Papendal	Toespraak PO-Raad 'Kennis voor morgen'	Koningin
Zeewolde	Openen Scoutinglandgoed	Koningin
Zweden	Bijwonen huwelijk Prins Carl Philip van Denemarken en Mevrouw Sofia Hellqvist	Koningin
Apeldoorn	Bijwonen receptie en diner Princeton conferentie	Koning
Amsterdam	Uitreiken Zilveren Anjers en bijwonen viering 75 jaar Prins Bernhard Cultuurfonds	Koning, Prinses Beatrix
Milaan	Toespraak International Day of Family Remittances	Koningin
Arnhem	Bijwonen jubileumviering '65 jaar Regiment Van Heutsz'	Koning
Den Haag	In ontvangst name boek Project Prep	Koningin
Waterloo	Bijwonen herdenking Slag van Waterloo	Koning, Koningin
Rotterdam	Bijwonen Concours Hippique International Officiel	Prinses Beatrix
Rotterdam	Openen tentoonstelling 'Design Derby Nederland-België (1815-2015)'	Koningin
Harderwijk	Bezoek Startschot 10e editie Burendag	Koning
Leeuwarden	Bezoek Leeuwarden i.k.v. van het Maria Louise Jaar	Koning
Lemmer	Bijwonen 60-jarig jubileum Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten	Prinses Beatrix
Den Haag	Informeel bezoek tussenstop Volvo Ocean Race	Koning

Uithuizermeeden	Gesprek met inwoners van Groningen over effecten aardgaswinning	Koning
Utrecht	Bijwonen conferentie 'The Future of African Farming'	Koningin
Amsterdam	Bijwonen diner Corps Diplomatique	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Prinses Margriet en Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Bijwonen uitreiking Familie Bedrijven Award 2015	Koningin
Den Haag	Bijwonen lancering wetenschappelijke digitale publicatie over de Oranjezaal	Koning
Amsterdam	Bijwonen Paleissymposium 'Energie duurzaamheid'	Koning, Koningin, Prinses Beatrix
Rotterdam	Werkbezoek Hillesluis Samen in de buurt	Koning
Den Haag	Bijwonen opening WK Beachvolleybal 2015	Koning
Den Bosch	Werkbezoek muziekonderwijs PABO	Koningin
Werkendam	Openen Biesbosch Museumeiland	Professor Van Vollenhoven
Amersfoort	Bijwonen manifestatie 70-jarig bestaan Stichting 1940-1945	Prinses Beatrix
Den Haag	Bijwonen Nederlandse Veteranendag	Koning
Filippijnen	Bezoek i.k.v. VN en G20 functie	Koningin

Juli

Heerde	Openen Multi Functionele Accommodatie	Koning
Amsterdam	Openen Zomertentoonstelling 'Verborgen Verhalen'	Prinses Beatrix
Lausanne	Bezoek aan IOC-hoofdkantoor en Olympisch Museum	Koning
Oudewater	Bijwonen viering 750-jarig bestaan van de stad Oudewater	Koning
Utrecht	Bijwonen start Tour de France	Koning
Rotterdam	Bijwonen 100ste keer aanleggen MS Rotterdam	Prinses Margriet
Assen	Bijwonen 50-jarig bestaan Drentse Fiets4Daagse	Koning
Nieuwolda	Openen woonzorgcentrum 't Hamrik	Koningin
Heerenveen	Werkbezoek AppMachine	Koningin
Eindhoven	Werkbezoek wijk De Bennekel	Koning
Heerenveen	Openen zuivelfabrieken A-Ware en Fonterra	Koning
Zevenhuizen	Openen Leontienhuis	Koningin

Augustus

Den Haag	Bijwonen herdenking Indisch Monument	Koning
Laren	Openen Papageno Huis	Koningin
Münster	Bijwonen Duits-Nederlands vrijheidsfestival en viering 20 jaar eerste Duits-Nederlandse Legerkorps	Koning
Den Haag	Bezoek aan Stichting Talentcoach	Koningin
Doorn	Bijwonen Dag van het verzet	Koning
Amsterdam	Bijwonen ambassadeursdag Stichting Opkikker i.k.v. 20-jarig bestaan	Koningin
Nieuwegein	Bijwonen 100-jarig bestaan Prins Hendrik Schippers Internaat	Prinses Margriet
Den Haag	Toespraak en openen hogeschooljaar van de Haagse Hogeschool	Koning

September

Dieren	Openen vernieuwde gebouw Gazelle	Koning
Enschede	Bijwonen viering 60-jarig bestaan Nederlandse Reisopera	Koning
Den Haag	Bijwonen dansevenement 'Free To Move'	Prinses Beatrix
Noordwijk	Openen Museum Engelandvaarders	Koning
Waarde	Bijwonen Provinciale Molendag	Prinses Beatrix
Den Haag	Toespraak en openen Week van de Alfabetisering	Prinses Laurentien
Den Helder	Heropenen Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers	Prinses Beatrix
Koudum en Workum	Werkbezoek FrieslandCampina	Koningin
Rijswijk	Werkbezoek Hoofdkantoor COA	Koning
Vught	Bezoeken Nationaal Trainings Centrum	Koningin
Amsterdam	Bijwonen Opening Night Koninklijk Concertgebouworkest	Koningin
Gassel	Werkbezoek aan een dorpsservicewinkel	Koning
Peel en Maas	Werkbezoek aan moskee en school	Koning
Bergen op Zoom	Openen Open Monumentendag 2015	Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Bijwonen 1e lustrumviering ProDemos	Koning
Amsterdam	Openen Homeless World Cup	Koning
Amsterdam	Bijwonen Unicef Gala-avond Carré t.g.v. 80 jaar Paul van Vliet	Prinses Beatrix
Den Haag	Prinsjesdag	Koning, Koningin, Prins Constantijn, Prinses Laurentien
Hilversum	Bijwonen viering 70 jaar Inspectoraat-Generaal der Krijgsmacht	Koning
Amsterdam	Bezoek aan Muziekinstrumentendepot en overhandiging 'Amalia-viool'	Koningin
Den Haag	Diner Raad van State	Koning, Koningin
Alphen aan den Rijn	Bezoek gedupeerden Julianabrug	Koningin
Alphen aan den Rijn	Bijwonen viering 50 jaar Molukse gemeenschap	Koningin
's-Hertogenbosch	Openen 20e editie Maritiem 's-Hertogenbosch	Prinses Margriet
Amsterdam	Heropenen van het museum Ons' Lieve Heer op Solder	Koningin
Amsterdam	Openen bezoekerscentrum De Nederlandsche Bank	Koningin
Amsterdam	Openen tentoonstelling 'Munch : Van Gogh'	Prinses Beatrix
Zwolle	Openen nieuwe logistieke centrum Wehkamp	Koning
Den Haag	Achtergrondgesprek met vertegenwoordigers van de media over VN-werk	Koningin
Amsterdam	Bezoek Stichting SeniorenStudent	Koning
Bronckhorst	Openen gerestaureerde Heilige Antonius van Paduakerk	Professor Van Vollenhoven
Zeist	Werkbezoek noodopvang vluchtelingen i.k.v. Rode Kruis	Prinses Margriet
Amsterdam	Bijwonen afsluiting viering 200 jaar Koninkrijk	Koning, Koningin, Prinses Beatrix
New York	Toespraak en bijwonen Top Sustainable Development Goals New York i.k.v. VN functie	Koningin
New York	Toespraak en bijwonen Algemene Vergadering VN	Koning, Koningin
Almelo	Werkbezoek ZorgAccent Wijkverpleging	Prinses Margriet

Oktober

Noordwijk	Bijwonen winnaarsdiner Koning Willem I Stichting	Koningin
Leiden	Bijwonen bijeenkomst 'China in Nederland'	Koning, Koningin
Den Haag	Openen tentoonstelling 'Held op Sokkel'	Prinses Beatrix
Den Haag	Ontvangst leden van het Europees Parlement	Koning, Koningin
Arnhem	Werkbezoek Introdans	Prinses Margriet
Maastricht	Bijwonen Feest van de Nederlandse Dans	Prinses Beatrix
Boston	Openen tentoonstelling 'Class Distinctions: Dutch Painting in the Age of Rembrandt and Vermeer'	Prinses Beatrix
Den Haag	Ontvangst delegatie Breed Beraad Protestantse Kerken	Koning
Wassenaar	Audiëntie President Kagame van de Republiek Rwanda	Koning
Utrecht en Opheusden	Werkbezoek met Minister van VWS en Staatssecretaris van EZ aan UMC Utrecht en vleeskalverbedrijf	Koning
Den Haag	Bijwonen 50-jarig bestaan SNV Netherlands Development Organisation	Koning
Amsterdam	Toespraak Platformbijeenkomst Wijzer in Geldzaken symposium	Koningin
Amsterdam	Openen vernieuwde Emma Kinderziekenhuis	Koning
Limburg	Streekbezoek aan de Mijnstreek	Koning, Koningin
Amsterdam	Uitreiken Koninklijke Prijs Vrije Schilderkunst	Koning
Utrecht	Bijwonen Landelijke Huurdersdag	Koningin
Amersfoort	Bijwonen viering 70-jarig bestaan Vereniging Unie van Vrijwilligers Nederland	Prinses Margriet
Amsterdam	Bijwonen tweejaarlijkse conferentie 'Hands On!'	Koningin
Groningen	Openen Energy Transition Centre van de Hanzehogeschool	Koning
Luxemburg	Bijwonen 5th IPC Honorary Board Meeting	Prinses Margriet
Den Haag	Bijwonen Verenigde Vergadering der Staten-Generaal t.g.v. het 200-jarig bestaan	Koning
China	Uitgaand Staatsbezoek China	Koning, Koningin
Den Haag	Bijwonen uitreiking Johannes Vermeer Staatsprijs	Prinses Beatrix
Leeuwarden	Werkbezoek Fier Leeuwarden	Prinses Beatrix
Haarlem	Bijwonen 90-jarig bestaan Simavi	Prinses Beatrix
Den Haag	Audiëntie President Abbas van de Palestijnse Autoriteit	Koning

November

Brussel	Bezoek aan EU-instellingen	Koning
Amstelveen	Openen Geleidehonden Experience	Koning
Terneuzen	Bijwonen 50-jarig bestaan Dow Chemical	Koning
Den Haag	Toespraak tijdens opening internationale conferentie over vrouwenopvang	Koningin
Vlagtwedde	Openen informatiecentrum Terra Mora - Bourtange	Professor Van Vollenhoven
Wassenaar	Ontvangst Minister-President Hamid van Bangladesh	Koningin
Hengelo	Bezoek aan Ervaringsmaatjes van Stichting Informele Zorg Twente	Koning
Amsterdam	Bijwonen galavoorstelling de Nationale Opera t.g.v. het 50-jarig bestaan	Prinses Beatrix

Breda	Openingstoespraak tweejaarlijkse congres Genootschap Onze Taal	Prinses Laurentien
Londen	Bijwonen en kranslegging Remembrance Sunday	Koning, Koningin
Basel	Toespraak All Governors meeting at the Bank for International Settlements	Koningin
Den Haag	Openen huisvesting van de Ministeries van VWS en SZW	Koning
Den Haag	Ontvangst Leden Eerste Kamer	Koning, Koningin
Amsterdam	Bijwonen 'IGNITE!' conferentie	Koningin
Utrecht	Werkbezoek Lunetten-Hoograven	Koning
Nijmegen	Openen nieuwe operatiekamers Radboud UMC	Koningin
Breda	Werkbezoek Brigade Koninklijke Marechaussee Brabant-Zuid en grensovergang Hazeldonk	Koning
Maastricht	Bijwonen Meeting Advisory Board Global Health Master opleiding	Prinses Margriet
Antalya	Toespraak SME Finance Forum i.k.v. VN-functie	Koningin
Bangladesh	Bezoek i.k.v. VN en G20 functie	Koningin
Amsterdam	Bijwonen Gala Stichting Dansersfonds '79	Prinses Beatrix
Den Haag	Openen nieuwe portrettengalerij Raad van State	Koning
Hoofddorp	Openen Multi Disciplinair Centrum Kindermishandeling	Prinses Beatrix
New York	Bijwonen laatste UNSGAB-bijeenkomst	Koning
New York	Bijwonen 34th Peter Stuyvesant Ball	Prinses Margriet en Professor Van Vollenhoven
Soesterberg	Bijwonen symposium 200 jaar Nederlands decoratiestelsel	Koning
Den Haag	Audiëntie President Sommaruga van de Zwitserse Bondsstaat	Koning
Den Haag	Lancering 'de Staat van het MKB'	Koningin
Oirschot	Bezoek aan 13 Lichte Brigade Koninklijke Landmacht	Koning
Amsterdam	Uitreiken Erasmusprijs	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Prins Constantijn
Amsterdam	Openen Amsterdam Art Weekend en Rijksakademie OPEN 2015	Prins Constantijn
Wassenaar	Audiëntie President Poroshenko van Oekraïne	Koning
Den Haag	Bijwonen bijeenkomst Kracht on Tour	Koningin
Amsterdam	Openen tentoonstelling Spaanse Kunst	Prinses Beatrix
Amsterdam	Toespraak TEDxAmsterdam	Prinses Margriet
Amsterdam	Openen Amsterdam Light Festival	Prinses Beatrix
Amsterdam	Uitreiken Prins Bernhard Cultuurfondsprijs	Koningin
Washington	Bijwonen Inclusive Finance Forum bij de Department of Treasury	Koningin

December

Amsterdam	Uitreiken Prins Claus Prijs 2015	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Prins Constantijn, Prinses Laurentien, Prinses Margriet
Den Haag	Lunch Voorzitters van het Europees Parlement	Koning
Den Haag	Uitblinkerslunch	Koning, Koningin
Amsterdam	Bijwonen Paleissymposium 'Energie en geopolitiek'	Koning, Koningin, Prinses Beatrix
Genève	Bijwonen Internationale conferentie Rode Kruis	Prinses Margriet
Marknesse	Werkbezoek windtunnel met test COMAC	Koning

Rotterdam	Openen nieuw gebouw Schmidt Zeevis	Koningin
Bilthoven	Werkbezoek Alexander Monro Ziekenhuis	Koningin
Nijmegen	Werkbezoek thuiszorg	Koning
Rotterdam	Afnemen defilé t.g.v. 350 jaar Korps Mariniers	Koning
Amsterdam	Uitreiken prijs Paralympische sporter van het jaar 2015	Prinses Margriet
Den Haag	Werkbezoek Liduinabasisschool i.k.v. muziekonderwijs	Koningin
Amsterdam	Bijwonen uitreiking Prix de Rome	Koningin
Brussel en Mons	Werkbezoek NAVO	Koning
Amsterdam	Bijwonen voorstelling 'Juliana!'	Prinses Beatrix
Wassenaar	Kersttoespraak	Koning

Colofon

Samenstelling	Dienst van het Koninklijk Huis en Rijksvoorlichtingsdienst
Vormgeving	ttwwoo, Creative Design Agency, Amsterdam
Druk	Koninklijke BDUprint
Copyright fotografie	ANP: 6,7,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,27,28,29,30,31,32,33,34,36,38,39,41,43,45,46,47,48,49,52,53, 54,55,56,58,59,60,61,62,64,66,67,69,70,71,72,73,74,75,77,78,79,80,81,82,83,84,85,86,87,88,89,90,91,92,93,94, 95,96,102,103,104,105,107,108,109,110,111,112,113,115,116,117,118,120,121,122,124,125,126,127,128,129,130,132,133, 135,136,137,138,139 T. Clement: 8,9 R. Jacobs: 76 Hollandse Hoogte: 26,37,42,65,68,98,100,119,123 W. Ruigrok: 35 R. Snitslaar: 40 R. de Boer: 44 J. van der Meyde: 51 G. Til: 57 T. Anema: 63 P. Nijhuis: 76,114 P. Kolff: 97 Ons' Lieve Heer op Solder: 106 Oranje Fonds: 99 Ministerie van Defensie: 131 Z.M. de Koning: 134 F. van Beek: 140 Dienst Koninklijk Huis: 144,145,148 P. Wijnands: 146,147 J. King: 149 H. Heuts: 50 D. Vermaas: 101
ISBN	978-90-824789-0-7

© 2016 Dienst van het Koninklijk Huis/Rijksvoorlichtingsdienst, Den Haag
Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Rijksvoorlichtingsdienst.